Milliyet
ÇOCUK
8 Haziran 1981 ● Sayı: 24 ● 25 Lira

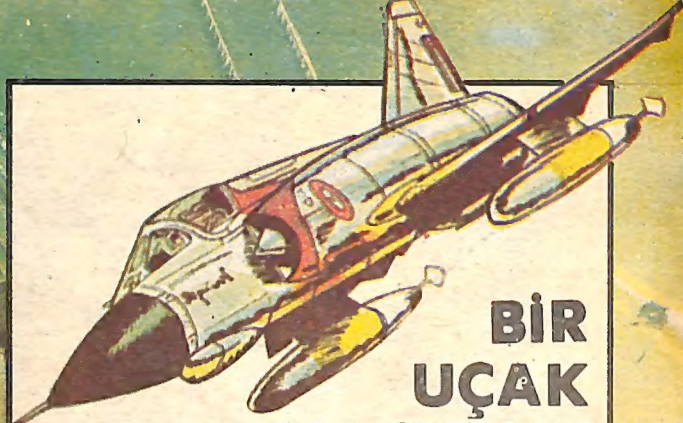

BİR UÇAK KAÇIRILDI

...IRK TİCARET BANKASI işbirliğiyle
...anan BÜYÜK DOĞA TARİHİ
...SİKLOPEDİSİ

"Bizim Takım olarak, geçen gün, gittik, hepimiz birer paket Ülker Bego aldık, yedik. Amacımız, Ülker Bego'ya not vermekti. (Hep biz not alacak değiliz ya!)

İşte, Ülker Bego'nun sınav sonunda aldığı notlar:

Lezzeti	: Pekiyi
Besleyiciliği	: Pekiyi
Tazeliği	: Pekiyi
Ambalajı	: Pekiyi
Fiyatı	: Pekiyi

Ülker Bego, kocaman bir aferin'i haketti doğrusu. Bir kere, çok lezzetli. Taptaze. İnsanın ağzında dağılıyor. Sonra, içinde vitaminler, mineraller var. Öğrendik, biliyoruz ki vitamin ve mineraller, sağlığımız, gelişip güçlenmemiz için çok yararlı. Ülker Bego, besleyici.

Sizin Takıma da öneririz. Ülker Bego, bizler için özel. Tam bize göre.

Dikkat! Vitamin ve mineralleri henüz öğrenmemiş, bu konulara gelmemiş olan arkadaşlar, öğretmenlerine sorsunlar, kitaplarından öğrensinler. Vitaminler, mineraller çok önemli."

ÜLKER
Gıda Sanayii ve Ticaret A.Ş.

REKLAMCILAR LTD.

BİZDEN SİZE

Yaz geldi

ÜÇÜNCÜ cildimizin ilk sayısında sunduğumuz yeniliklerle dergimiz de yaz mevsimine girdi. Haziran - Eylül arasında "MİLLİYET ÇOCUK" gerçek bir "tatil dergisi" olarak yayınlanacak. Birbirinden güzel romanlar, hikayeler ve çizgi-romanlarla tatilinizi daha dinlendirici geçmesine katkıda bulunacak.

DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ bir başka yenilik de "Tatil Abonesi". Yaz mevsiminde, büyüklerden tatil kentlerine bir akın olur. Bunlar, genellikle küçük kentlerdir. Derginizi oralarda bulamayabilirsiniz. Bunun için bir "Tatil Abonesi" kampanyası açıyoruz. Haziran ile eylül ayları arasında çıkacak 12 sayımızı yeni (ya da eski) adresine 300 lira karşılığında düzenli göndereceğiz. Böylece derginizden yoksun kalmayacak, bulamama kaygısından kurtulacaksınız. "Tatil Abonesi" kampanyamızdan yararlanmak isteyenler (Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu İstanbul) *adresine 300 liralık havale ya da posta pulu gönderirlerse, tatil boyunca da dergilerini eksiksiz edinebileceklerdir.*

ÇOCUK KULÜBÜ'nün çalışmaları hızla ilerliyor. Tatil sonunda uygulama programını da açıklayacağız. Olağanüstü faydalarla dolu bu programlardan yararlanmak istiyorsanız, "Çocuk Kulübü"ne üye yazılmalısınız.

OKURUN SESİ

... "Super Man 2" filmi için derginizin verdiği bilgi ve resimler beni çok ilgilendirdi. Batıda çevrilen filmler ülkemize genellikle çok geç geldiğine göre zaman zaman böyle geniş bilgi vermeniz faydalı olacak.

Hakan SILA (İzmit)

... Oğlumun dersleri aksamıyor ama arkadaşlarıyla ilişkisini koparacak ölçüde çok kitap okuyor. İçine kapanık olmasından korkuyorum. Sizce onu kitaptan koparmadan dışa nasıl döndürebilirim. Bunu yapmak doğru olur mu?

Ersen ZENGİN (Afyon)

... "İster İnan... İster İnanma" köşesindeki resimleri ve bilgileri çok seviyorum. Derginizde yalnız o köşeyle ilgilendiğimi sanmayın, her sayfasını okuyorum. "Kırk Ambar" sayfası okuduklarım arasında öncelik kazanıyor.

Aysel ULUTÜRK (İstanbul)

... "Pembe Panter"in tatile çıkışı kızımı ne kadar üzdü anlatamam. Yerine başka şeylerin geleceği, onların ayrı bir boşluğu doldurabileceğini söyleyerek yatıştırdım. Üzüntüsünün bir parçası alışkanlığa dayanıyorsa, bir parçası da "Panter"in serüvenlerinin çok çekici olmasına dayanıyor. Benim kanım bu!

Güngör ÖZGENE (Adana)

... Bizim yazdıklarımızla ilgili, "Okurdan Okura" sayfasında şiir, hikâye ve fıkralar çok az yayımlanıyor. Şiir gene neyse de, her sayı niye bir hikâye? Hiç olmazsa her sayı 2-3 hikâye yayımlansa olmaz mı? Derginize gelen çalışmalardaki yetenekler beğeninizi kazanacak ölçüde değil mi?

Burak GEÇER (Samsun)

"Evliya Çelebi De Şaşmıştı" sonradan kitap halinde de yayımlanacak mı? Resimli olarak basılırsa ünlü gezginimiz daha geniş okur kitlesince bilinecek. Bana kalırsa onun adını bilen var da, bulup okuyan az.

Vural ÖZER (İstanbul)

İÇİNDEKİLER

Gümüş Örümcek 4-5

GÜMÜŞ ÖRÜMCEK 4-5

Tarzan 6-8
Yangın Var 10-11
Evliya Çelebi de Şaşmıştı 12

EVLİYA ÇELEBİ 12

Bir Uçak Kaçırıldı 14
Hikâye: "Seza Aksoy" 20
Şiir: "Yalvaç Ural" 20
Yeni Gazete 22-23
Kırk Ambar 24-25
Cimcime 26-27
Pul-TV-Sağlık-Satranç-Plak-Sinema-Tiyatro-Kitap 28-29
Okurdan Okura 30-31
Bilmece-Bulmaca 32-33
Nasıl Çalışır? 34

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A. Ş. adına Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: MİLLİYET GAZETESİ/Nuruosmaniye Cad. No: 65 Cağaloğlu/İstanbul. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 TL. (Uçak ile Yıllık: 1650, Altı aylık 875 TL.) Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Dizgi ve baskı: Milliyet Tesisleri. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta: 30 TL.

Yıl: 11
Cilt: 3
8 Haziran
Sayı: 24

Korkusuz Üçler

GÜMÜŞ ÖRÜMCEK ②

ENID BLYTON'ın Romanı

Resimler: SEMİH POROY

ÇOCUKLAR arabadan inerlerken Efe, Djaro'yu konuk kaldıkları evi görmesi için çağırdı. Djaro başını salladı.

"Korkarım, hiç zaman kalmadı bunun için. Bu gece bir şölene çağırıldım, yarın da Varania'ya dönüyoruz. Varania'nın başkenti Denzo'dur, ben orada eski bir şatonun kalıntıları üzerine kurulmuş bir sarayda oturuyorum. Üçyüz odası var, çok esintili oluyor ve hiç de rahat değil. Prens olmanın cezalarından biri de bu işte. Hayır, yazık, çok istememe karşın sizinle kalamayacağım. Geri dönüp ülkemi yönetmeye hazır olmam gerek. Ancak sizi hiç unutmayacağım; dilerim, bir gün yine buluşuruz.

Prens Djaro arabasına binip yola koyuldu, ardından da koruyucuları taşıyan diğer araba kalktı. Üç çocuk yeni arkadaşlarının arkasından baktılar.

"Bir prens olarak hiç de fena bir insan sayılmaz," dedi Şişman. "Hey Efe, ne düşünüyorsun öyle?"

Efe gözlerini kırpıştırdı.

"Düşünüyordum. Bu sabah Djaro'nun arabasıyla çarpışmaya ramak kaldığı sırada dikkatinizi çeken bir şey olmadı mı?"

"Dikkati çeken bir şey mi?" Çekirge iyice şaşırmıştı. "Yoo, talihimiz varmış ki çarpışmadık..."

"Ne demek istiyorsun?" diye Şişman sordu.

"Djaro'nun sürücüsü Markos, önümüzdeki yan sokaktan çıktı. Bizi görmüş olması gerekirdi. Ancak yolumuzdan kaçmak için hızlanacağı yerde frene bastı. Worth, çok usta bir sürücü olmasaydı, bizim araba tam Djaro'nun oturduğu yere bindirecekti. Ve Djaro büyük bir olasılıkla ölecekti."

"Markos şaşırmış olmalı," dedi Şişman.

"Acaba? Her neyse, herhalde önemli değildir. Djaro ile tanıştığımıza çok sevindim aslında. Bir daha görüşeceğimizi hiç sanmıyorum."

Oysa, Efe yanılıyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

Beklenmedik Bir Çağrı

KORKUSUZ Üçler bir kaç gün sonra [illegible] evde toplantıdaydılar. Telefon çaldı, Efe açtı:

"Alo! Korkusuz Üçler, ben Efe."

"Günaydın Efe." Konuk kaldıkları evsahibi "Teyze"nin sesiydi.

"Sizi evde bulduğuma sevindim. Kısa bir süre sonra bir konuğunuz olacağını bildirmek istemiştim."

"Konuk mu? Bir olay konusunda mı, efendim?"

"Hiçbir şey söyleyemem. Bu işi gizli tutacağıma söz verdim. Ancak konuğunuzla uzun uzun konuştum ve sizi salık verdim. Çok şaşırtıcı bir çağrı alacaksınız. Size ancak bu kadarını söyleyebilirim. Bu telefonla da sizi hazırlamak istemiştim. Şimdilik iyi günler!"

Telefon kapanınca üç arkadaş birbirlerine baktılar.

"Yeni bir serüven mi acaba?" diye Çekirge sordu.

Daha düşünecek zaman bulamamışlardı ki, odanın açık penceresinden kâhya kadının sesi duyuldu.

"Çocuklar! Bir konuğunuz var, çabuk buraya gelin!"

Büronun önünde park etmiş olan küçük arabanın önünde genç bir adam duruyordu. Çocuklar genci hemen tanıdılar. Bu, az daha büyük bir kazaya uğrayacağı o günde Prens Djaro'nun yanındaki adamdı.

"Selâm!" dedi genç adam. "Beni bir daha göreceğinizi sanmıyordunuz değil mi? Bu kez izin verirseniz, kendimi tanıştırayım. Adım Bert. İşte kimliğim."

Çocuklara resmi görünümlü bir kart gösterip yine cüzdanına yerleştirdi.

"Resmi görevli! Sizinle, bizi kimsenin duyamayacağı bir yerde konuşabilir miyiz?"

"Şuraya gidebiliriz" dedi Efe. Doğrusu gözleri fırlamıştı. Bir gizli ajan kendileriyle özel olarak konuşmak istiyordu, ha! Ne demek oluyordu bu?

Kuytu bir köşeye çekildiler:

"Buraya neden geldiğimi anlamışsınızdır sanırım," dedi Bert. Berikiler pek anlamamışlardı ama, sabırla beklediler.

"Varania prensi Djaro konusunda," diye adam sözünü sürdürdü.

"Prens Djaro mu? Nasıl o, iyi mi?"

"Çok iyi, size selâmları var. Bir kaç gün önce kendisiyle konuştum. İşin doğrusu sizin iki hafta sonraki taç giyme törenine gelmenizi istiyor."

"Vay canına! Ta Avrupa'ya kadar gitmek, ha? Çağırdıklarının biz olduğuna emin misiniz?"

"Yalnızca sizi istiyor. Disneyland'a gittiğiniz o gün, sizinle gerçek dost olduğunu hissetmiş. Zaten pek arkadaşı yoktur. Varania'daki çocuklardan hangisinin gerçek arkadaş, hangisinin prens olduğu için kendisine sokulduğunu bilemiyor. Ama sizin dostluğunuza güveniyor. Taç giyme töreninde yanında bir iki arkadaşı olmasını istedi. Size gerçeği söyleyeyim... bu düşünceyi kendisine ben aşıladım."

"Siz mi? Neden ama?"

"Varania barışçı bir ülkedir. İsviçre gibi tarafsız. Biz de böyle kalmasını isteriz. Yani biz dost olmayan ülkelere yardım etmez."

"Varania gibi küçük bir ülkenin başkasına ne gibi yardımı olabilir?" diye Efe sordu.

"Bunu bir bilseniz çok şaşardınız. Bir kere başka ülkelerin casusları için bir merkez olabilir. Ama bunları açıklaya-

mam. Şimdi size soruyorum: Oraya gider misiniz?"

Çocuklar gözlerini kırpıştırdılar. Kuşkusuz gitmek isterlerdi. Ancak bazı güçlükler vardı. Aileleri izin verir miydi? Ya masraflar? Adam, bu sorunları hemen çözümledi.

"Ailelerinizle ben konuşurum. Sizin güvenli ellerde olacağınıza inandırırım onları. Bir kere ben de orada olacağım. Sonra prensin konuğu olacaksınız. Uçak biletinizi biz alacağız. Ayrıca size cep harçlığı da vereceğiz. Varania'lılara göre tipik turist fotoğraf çeken ve hediyelik eşya alan insandır."

ŞİŞMAN ile Çekirge bir şey söyleyemeyecek kadar şaşmışlardı bu işe. Ama Efe kaşlarını çattı.

"Sizin bu kadar zahmete girmenizin nedeni ne? Hükümetler bu kadar eliaçık değillerdir ki."

"Sizinle ilgili soruşturma yaptık. En akıllısının sen olduğun söylenmişti, haklıymışlar, sevindim. Bakın çocuklar, bize Varania'dayken gözlemcilik görevi yüklenmenizi istiyoruz."

"Yani Prens Djaro'ya hafiyelik mi edeceğiz?" diye Şişman alınmış gibi sordu.

Beriki başını salladı. "Kesin kle, hayır! Ama gözlerinizi dört açın. Her şeye dikkat edin ve kuşkulu bir şey görür ya da duyarsanız hemen bana bildirin. Varania'da bir şeyler oluyor. Bunun ne olduğunu bir türlü kestiremiyoruz ve sizin bu konuda bize yardımcı olacağınıza inanıyoruz."

"Çok garip," diye Efe kaşlarını çattı. "Ben sizin gayet geniş haber kaynaklarınız olduğunu sanırdım."

"Bizler de insanız! Varania da herhangi bir şeyin kolaylıkla öğrenilebileceği bir yer değil. Varania'lılar çok alıngan ve gururlu oldukları için yabancı ülkelerden yardım istemezler. Eğer yardım etmeyi önerirseniz, hakarete uğramış sayarlar kendilerini. Bağımsızlıklarına çok değer verirler. Ancak, ülkede birşeyler olduğu hakkında bazı söylentiler duyduk. Naip Dük Stefan'ın pek dürüst bir insan olduğunu sanmıyoruz. Prens Djaro taç giyene kadar hükümdar odur, belki de Djaro'nun taç giymesini istemez. Başbakan olan Dük Stefan ve Meclis de bir birleriyle çok sıkıfıkılar. Djaro'nun taç giymesini önlemek için bir şeyler yapabilirler.

Olagan olarak bu siyasal bir konu sayılır ve başka bir ülkenin içişlerine karışmak doğru olmaz. Ancak, yine söylentilere göre, Dük Stefan daha büyük planlar peşindeymiş. Bütün bildiğimiz bu kadar. Onun ne yapmak istediğini öğrenmemiz gerek. Şimdi siz sarayda bir süre kalırsanız, bunları öğrenebilirsiniz. Bizler gerçeği öğrenebilecek kadar yaklaşamıyoruz Varania'lılara. Belki Djaro da bir şeylerden kuşkulanıyordur ve yardım istemeyecek kadar gururludur, ama size dertlerini anlatabilir. Ya da başkaları sizlerin sıradan çocuklar olduğunuzu sanarak ağızlarından bir şey kaçırabilirler. Şimdi soruyorum: Bu görevi kabul ediyor musunuz?"

Şişman'la Çekirge şirketlerinin başkanı olan Efe'nin konuşmasını beklediler. Efe bir an düşündükten sonra, "Bizden istediğiniz Prens Djaro'ya yardımsa, bunu yaparız" dedi. "Kuşkusuz, eğer ailelerimiz izin verirlerse. Ancak biz Djaro'ya kendisinin dostu olduğumuzu söyledik, ona karşı bir şey yapmayız."

"Ben de bunu duymak istiyordum işte! Yalnız bir şey var: Djaro'ya ortalıkta karışık bir şeyler olduğunu sakın söylemeyin. Aksine onun size açılmasını sağlayın. Kimse sizin neden orada bulunduğunuzu anlamasın. Tüm Varania'lılar Djaro'ya sadıktırlar. Sekiz yıl önce bir av kazasında ölen babasına da hayrandılar. Dük Stefan'ı da pek sevmezler. Ancak sizin, iyi bir nedenle de olsa, görevinizi bir anlarlarsa kıyameti koparırlar. Gözünüzü ve kulağınızı açın, ağzınızı kapatın, size söyleyeceklerim bu kadar. Tamam mı? Haydi bakalım şimdi iş başına!"

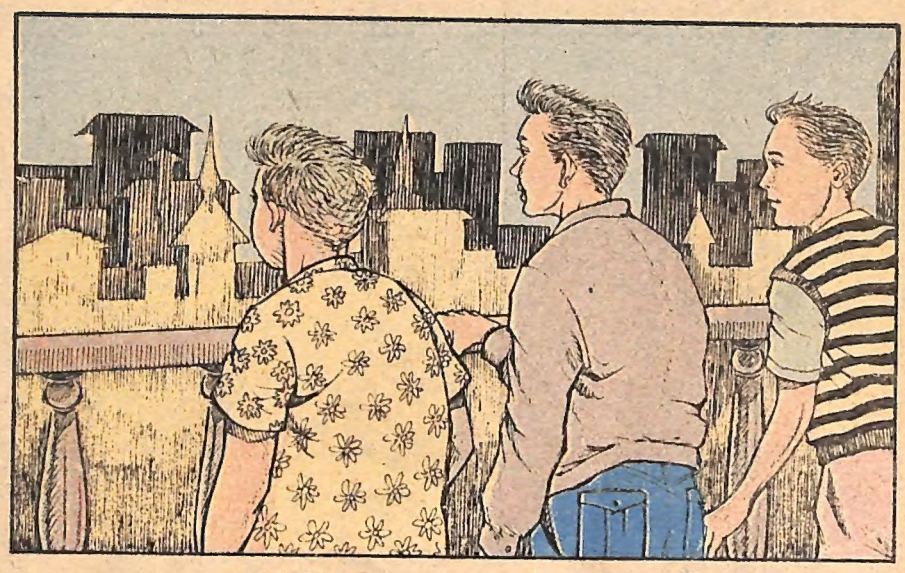

... eski Denzo kentinin damlarını seyrediyordu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gümüş Örümcek

VARANİA! Çekirge taş balkonda durmuş eski Denzo kentinin damlarını seyrediyordu. Sabah güneşinde, kent sivri damların ve kamu binalarının uzun kuleleriniin yardığı yemyeşil bir ormanı andırıyordu. Yarım mil kadar ötede kocaman bir kilisenin yaldızlı kubbesi yükseliyordu. Hemen aşağıdaki taş döşeli avluda temizleyici kadınlar fırçalarıyla taşları temizlemekteydiler.

Beş katlı sarayın ardında geniş ve hızlı akan Denzo Nehri, kentin içinden kıvrıla kıvrıla ilerlemekteydi. Nehirde küçük gezinti motorları göze çarpıyordu. Çok renkli bir görüntüydü doğrusu. Çekirge de üçüncü kattaki köşe odasından büyük bir zevkle çevresine bakınmaktaydı.

Şişman, "Doğrusu bizim oralardan çok farklı" dedi. "İnsan ilk bakışta burasının çok eski bir kent olduğunu görüyor."

Çekirge, "1335'te kurulmuş" dedi. Bu heyecanlı yolculuğa başlamadan Varania tarihi konusunda ne bulmuşsa okumuştu. "Çok kereler istilâya uğramış, yıkılmış ama her seferinde yeniden yapılmış. 1675'te, Prens Paul'un bir isyanı bastırıp ulusal kahraman olduğundan bu yana da barış içinde yaşıyor. Gördüğünüz her şey en az üçyüz yıllık. Kentin modern bir kesimi de var ama o öteki tarafta kalıyor."

"Peki, bu ülkenin yüzölçümü ne kadar?"

"Elli kilometre falan. Çok küçük bir devlet. Şu karşı tepeleri görüyor musun? İşte onların ardı, Varania'nın sınırı. Denzo Nehri'nin yedi mil aşağısına kadar uzanıyor öteki yandan. Üzümcülük, dokumacılık ve turist ağırlama, başlıca sanayileri. Çok renkli bir yer olduğu için çok sayıda turist geliyor. Turistler yüzünden dükkâncıların çoğu geleneksel Varania giysilerini giyerler. Ülkeye eski havası vermek için."

Üzerinde parlak bir spor gömlek olan Efe odalarından çıkıp hayran hayran baktı çevresine.

"Tıpkı bir film seti gibi. Ama bu gerçek! Şuradaki ne kilisesi, Çekirge?"

AZİZ Dominik olmalı. En büyük kiliseleri o, dikkat edersen büyük bir kubbesi ve iki çan kulesi olduğunu görürsün. Şu uzun kulelerin içinde çanlar vardır. Soldaki kuledeki sekiz çan, ayinlerde ve ulusal bayramlarda çalınır. Sağdakinde de Prens Paul'un Çanı denilen büyük ve eski bir çan vardır. Prens Paul, 1675'te isyanı bastırınca arkadaşlarına sağ olduğunu ve yardıma gereksinim duyduğunu duyurmak için onu çalmış. Arkadaşları da koşup isyancıları ülkeden kovmuşlar. O günden bu yana o çan yalnız prensin ailesi için çalınır.

Bir prens taç giyince ağır ağır tam elli kere çalınır. Bir prens doğunca yine elli kere, prenses doğunca da yirmi beş kere çalınır. Prens ailesinden biri evlenince de yetmiş beş kere. Kentteki diğer kiliselerin çanlarına benzemeyen bir tınlaması vardır, üç mil uzaktan sesi rahatça duyulur.

"Djaro ile görüşmek için hazırlansak iyi olur" diye Efe arkadaşının sözünü kesti. "Başmabeyinci Djaro'nun bizimle birlikte kahvaltı edeceğini söylemişti."

"Bak karnım çok acıktı" dedi Şişman. "Acaba nerede yiyeceğiz dersiniz?"

"Beklersen görürsün. Haydi, önce oturup araç-gerecimizi gözden geçirelim. Ne de olsa buraya iş için geldiğimizi unutmamamız gerek."

(Sürecek)

CLAYTON'LA KAPTAN ARASINDA TATSIZ BİR TARTIŞMA GEÇTİ. TAYFAYA KARŞI ZORBACA DAVRANILDIĞINDAN YAKINAN CLAYTON'A KAPTAN SERT ÇIKACAKTI, AMA VAZGEÇTİ... SONRA ÇEKİP GİTTİ.

KARA MİCHAEL KABA BİR BİÇİMDE DE OLSA CLAYTON'A TEŞEKKÜR ETTİ...
... İŞTE BU TEŞEKKÜR ŞİMDİYE DEK GÖRÜLMEMİŞ OLAYLAR DİZİSİNİN İLK HALKASINI OLUŞTURDU...

BİR KAÇ GÜN İÇİN CLAYTON'LAR RAHATTILAR... KEYİFLERİNE BAKIYORLARDI AMA GEMİDE KANLI OLAYLAR PATLAK VERMEK ÜZEREYDİ. BUNUN FARKINDA DEĞİLLERDİ.

BİR GÜN ÖĞLEDEN SONRA, KAPTANIN ZORBALIĞINA UĞRAMIŞ TAYFALARDAN BİRİ CLAYTON'UN YANINA GİTTİ...

"BAYIM TAYFALAR BAŞKALDIRACAK!" DEDİ. "SÖZLERİME KULAK VERİN. KANLI BİR AYAKLANMA OLACAK."

"BİR GÖREV DÜŞÜYOR SANA, JOHN. EĞER KAPTANI UYARMAZSAN OLUP BİTECEKLERİN SORUMLULUĞU SANA AİT OLUR."

"YALAN BU! HEM SEN BU GEMİDEKİ DİSİPLİNİN KORUNMASINA BURNUNU SOKACAK OLURSAN KARIŞMAM HA! FENA OLUR..."

"DOĞRUSU YA ALİCE, BOŞUNA GİDİP KONUŞMUŞUM KAPTANLA" KARISI DİKKATLE DİNLİYORDU. "BANA NE ONLARIN KAVGALARINDAN? BEN KENDİ İŞİME BAKARIM."

KAMARALARINA DÖNDÜKLERİNDE HER YER DARMADAĞINDI... SANDIKLARI, BAVULLARI ALTÜST EDİLMİŞTİ.

"YALNIZCA TABANCALARI ALMIŞLAR... TABANCADAN BAŞKA BİR ŞEY ALMAYIŞLARI SU BATASICA GEMİYE BİNDİĞİMİZDEN BU YANA HAYRA YORUMLANMAYACAK EN ÖNEMLİ GELİŞME BENCE..."

KAMARALARINI BİRAZCIK TOPARLAMIŞLARDI Kİ KAPININ ALTINDAN BİR KÂĞIT PARÇASI UZATILDIĞINI FARKETTİLER.

3

SES ETMEDEN HEMEN KAPI TOKMAĞINA DOĞRU DAVRANAN CLAYTON'UN ELİNİ KARISI TUTTU.

"HAYIR, JOHN!" DİYE KULAĞINA FISILDADI. "KİM OLDUKLARINI BİLMEMİZİ İSTEMİYORLAR. BU KONUDA MERAKIMIZI YENMEYE DEĞER DOĞRUSU!"

"BU İŞTE TARAFSIZ KALIRSAK HAYATIMIZI BELKİ KURTARABİLİRİZ."

CLAYTON ELİNİ GERİ ÇEKTİ.

KAĞIDIN İÇERİYE KAYDIRILMASINI BEKLEDİLER. SONRA CLAYTON EĞİLİP ALDI.

4

SÜRECEK

GEMİYE KARŞI GEMİ

Şafak sökerse bütün kurdukları suya düşecekti. Arkasından dolanarak nöbetçinin üstüne çullandı ve gık demesine meydan vermeden...

İKİ geminin karşılaşmaları beklenmedik bir anda oldu. Çevreyi göz gözü görmeyen kalın bir sis tabakası sarmıştı. Vakit, sabaha doğruydu ve direğin tepesindeki gözcü, "Derya Gülü"nün bordasına doğru sokulan sisin içinden dev gibi bir geminin burnunu görünce korkusundan ulurcasına bir feryat kopardı.

Karşıdan gelen geminin burnu "Derya Gülü"nün tam karnını buldu ve ortalık yerinden derin bir yara açıp ikiye ayırdı. O hengâmede gözcünün feryadı da gürültülere karıştı ve yitti gitti.

"DERYA Gülü"nü batıran gemi, çevre denizleri kasıp kavuran azılı korsan Taylor Campbell'in ünlü "Mavi Kuğu"suydu. Daha çok böylesi sisli havaları izler, peşine düştüğü ya geçiş günlerini iyi hesapladığı gemilere tam zamanında saldırır ve onları gafil avlardı.

"Derya Gülü"nden herhangi bir direniş gelmedi. Gelemezdi de zaten. Tayfaların büyük çoğunluğu uyuyorlardı. Gözcülerin ikisi de durumu kimseye duyurma fırsatını bulamadan saldırıya uğramışlar ve aldıkları yara yüzünden de "Derya Gülü" batma raddelerine gelmişti.

Kaptan Campbell'in soygunda ustalık kazanmış tayfaları "Derya Gülü"ne atladılar. Gemi bir anda yağmaya uğradı. Hindistan'dan geldiği için "Derya Gülü"nün ambarları baharat ve ipekli gibi Avrupa'da son derece değerli olan mallarla tıka basa doluydu.

Gemi efradından bir kaçı karşı koymak istediler. Korsanlar aman vermeden hepsini kılıçtan geçirdiler, geri kalanlarını da tutsak edip "Mavi Kuğu"ya aktardılar.

Bütün olay topu topu bir buçuk saat sürmüştü. Bir buçuk saatin sonunda güneş doğar ve sis ağır ağır dağılmaya başlarken "Mavi Kuğu", değerli yükünü almış ve "Derya Gülü" de ölümüne bırakılmıştı bile.

GENÇ Ervin Boyd'u, başına gelenler önce çok sarstı. Soylu bir ailenin oğluydu, iyi bir eğitim görmüştü ve babası Henry Boyd, Londra'nın ileri gelen büyük tüccarlarından sayılıyordu. Yerine geçirmeyi düşündüğü oğlunu "Derya Gülü" ile Hindistan'a yollamış, işi a'sından z'sine dek öğrenmesini ve iyice "pişme"sini istemişti.

Başlangıçta herşey yolunda gitmişti. "Derya Gülü", hesaplanan günde Hindistan'a varmış, bağlantısı yapılan yükünü almış ve yeniden yola koyulmuştu. Geminin yaşlı kaptanı Tom, denizleri çok iyi bilen eski bir deniz kurduydu. Mevsim rüzgârlarını kolluyor, arkasına alıp "Derya Gülü"ne olabildiğince hız verdiriyordu. Ona göre, iki gün öncesinden Londra'ya varmaları imkân dahilindeydi.

Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı ve "Mavi Kuğu"nun baskını, bütün düşleri bir anda yıkıp geçti.

BOYD'u boyun eğmez davranışlarından ötürü zincire vurdular. Kaptan Campbell için çok değerli bir kurtarmalıktı. Bundan ötürü, üç gün sonra uslandığına inanarak zincirlerini çözdüler Boyd'un. Gemi içinde rahat rahat dolaşmasına izin verdiler. Boyd için bu, bir fırsattı aslında. Tayfalar arasında birlikte yolculukları sırasında ahbap olduklarından Robert ile Clifford'a birlikte kaçmalarını önerdi.

"—Nasıl yani?" diye sordu Robert.

"—Cankurtaran sandallarından birine binerek.. "

"—Nerede olduğumuzu bilmiyoruz ki," dedi Clifford. "Yönümüzü nasıl belirleyeceğiz?"

"—Yakınlarda mutlaka bir kara vardır. Oraya kadar dayanabilirsek.. "

Ne Robert'in, ne de Clifford'un gözleri yemedi bunu. Boyd'u duymamış, planını da öğrenmemiş olmayı yeğlediler.

Boyd, aradığı fırsatı su almak için yolları üzerindeki bir adaya uğrayıp yeniden yola çıktıklarının ikinci gecesinde elde etti. Ranzasından kimseye sezdirmeden atladı, ayaklarının ucuna basa basa güverteye çıktı ve cankurtaran sandallarının olduğu yere sokuldu. Güverte nöbetçisi, o ara sandalların başındaydı. Bir yere kımıldayacak gibi de görünmüyordu.

Boyd uzun bir süre bekledi. Vakit geçiyordu. Şafak sökerse, bütün kurdukları suya düşecekti. Kararını verdi. Arkasından dolanarak nöbetçinin üzerine çullandı ve gık demesine meydan vermeden yere yıktı adamı. Gırtlağını sıktı, sıktı, sıktı.

GÜNEŞ doğdu ve Boyd rahat bir soluk aldı. Artık "Mavi Kuğu"dan uzaktı ve kimse kaçışının farkına varmamıştı. Eğer öyle bir şey olsaydı, kaptan Campbell, ne yapar eder geriye dönüp onu bulur ve yeniden yakasına sarılırdı.

Deniz sakindi. Küçük dalgacıklar sandalı iki yandan adeta okşuyorlardı sanki. Boyd bütün gücüyle kürekleri çekiyordu. Amacı, yorgunluktan bitip tükenene dek kürek çekmekti. Güneşe bakarak yön saptaması imkânsızdı. Ancak akşam olacak, yıldızlar çıkacak ve onlara göre yolunu sürdürecekti.

Birinci gün sona erdi. Akşam oldu ve gökyüzünde yıldızlar çıktı. Boyd için bir müjdeydi bu. Gerçekten de işine çok yaradı. Belirgin bir yön

»

GEMİYE KARŞI GEMİ

Şafak sökerse bütün kurdukları suya düşecekti. Arkasından dolanarak nöbetçinin üstüne çullandı ve gık demesine meydan vermeden...

İKİ geminin karşılaşmaları beklenmedik bir anda oldu. Çevreyi göz gözü görmeyen kalın bir sis tabakası sarmıştı. Vakit, sabaha doğruydu ve direğin tepesindeki gözcü, "Derya Gülü"nün bordasına doğru sokulan sisin içinden dev gibi bir geminin burnunu görünce korkusundan ulurcasına bir feryat kopardı.

Karşıdan gelen geminin burnu "Derya Gülü"nün tam karnını buldu ve ortalık yerinden derin bir yara açıp ikiye ayırdı. O hengâmede gözcünün feryadı da gürültülere karıştı ve yitti gitti.

"DERYA Gülü"nü batıran gemi, çevre denizleri kasıp kavuran azılı korsan Taylor Campbell'in ünlü "Mavi Kuğu"suydu. Daha çok böylesi sisli havaları izler, peşine düştüğü ya geçiş günlerini iyi hesapladığı gemilere tam zamanında saldırır ve onları gafil avlardı.

"Derya Gülü"nden herhangi bir direniş gelmedi. Gelemezdi de zaten. Tayfaların büyük çoğunluğu uyuyorlardı. Gözcülerin ikisi de durumu kimseye duyurma fırsatını bulamadan saldırıya uğramışlar ve aldıkları yara yüzünden de "Derya Gülü" batma raddelerine gelmişti.

Kaptan Campbell'in soygunda ustalık kazanmış tayfaları "Derya Gülü"ne atladılar. Gemi bir anda yağmaya uğradı. Hindistan'dan geldiği için "Derya Gülü"nün ambarları baharat ve ipekli gibi Avrupa'da son derece değerli olan mallarla tıka basa doluydu.

Gemi efradından bir kaçı karşı koymak istediler. Korsanlar aman vermeden hepsini kılıçtan geçirdiler, geri kalanlarını da tutsak edip "Mavi Kuğu"ya aktardılar.

Bütün olay topu topu bir buçuk saat sürmüştü. Bir buçuk saatin sonunda güneş doğar ve sis ağır ağır dağılmaya başlarken "Mavi Kuğu", değerli yükünü almış ve "Derya Gülü" de ölümüne bırakılmıştı bile.

GENÇ Ervin Boyd'u, başına gelenler önce çok sarstı. Soylu bir ailenin oğluydu, iyi bir eğitim görmüştü ve babası Henry Boyd, Londra'nın ileri gelen büyük tüccarlarından sayılıyordu. Yerine geçirmeyi düşündüğü oğlunu "Derya Gülü" ile Hindistan'a yollamış, işi a'sından z'sine dek öğrenmesini ve iyice "pişme"sini istemişti.

Başlangıçta herşey yolunda gitmişti. "Derya Gülü", hesaplanan günde Hindistan'a varmış, bağlantısı yapılan yükünü almış ve yeniden yola koyulmuştu. Geminin yaşlı kaptanı Tom, denizleri çok iyi bilen eski bir deniz kurduydu. Mevsim rüzgârlarını kolluyor, arkasına alıp "Derya Gülü"ne olabildiğince hız verdiriyordu. Ona göre, iki gün öncesinden Londra'ya varmaları imkân dahilindeydi.

Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı ve "Mavi Kuğu"nun baskını, bütün düşleri bir anda yıkıp geçti.

BOYD'u boyun eğmez davranışlarından ötürü zincire vurdular. Kaptan Campbell için çok değerli bir kurtarmalıktı. Bundan ötürü, üç gün sonra uslandığına inanarak zincirlerini çözdüler Boyd'un. Gemi içinde rahat rahat dolaşmasına izin verdiler. Boyd için bu, bir fırsattı aslında. Tayfalar arasında birlikte yolculukları sırasında ahbap olduklarından Robert ile Clifford'a birlikte kaçmalarını önerdi.

"—Nasıl yani?" diye sordu Robert.

"—Cankurtaran sandallarından birine binerek.. "

"—Nerede olduğumuzu bilmiyoruz ki," dedi Clifford. "Yönümüzü nasıl belirleyeceğiz?"

"—Yakınlarda mutlaka bir kara vardır. Oraya kadar dayanabilirsek.. "

Ne Robert'in, ne de Clifford'un gözleri yemedi bunu. Boyd'u duymamış, planını da öğrenmemiş olmayı yeğlediler.

Boyd, aradığı fırsatı su almak için yolları üzerindeki bir adaya uğrayıp yeniden yola çıktıklarının ikinci gecesinde elde etti. Ranzasından kimseye sezdirmeden atladı, ayaklarının ucuna basa basa güverteye çıktı ve cankurtaran sandallarının olduğu yere sokuldu. Güverte nöbetçisi, o ara sandalların başındaydı. Bir yere kımıldayacak gibi de görünmüyordu.

Boyd uzun bir süre bekledi. Vakit geçiyordu. Şafak sökerse, bütün kurdukları suya düşecekti. Kararını verdi. Arkasından dolanarak nöbetçinin üzerine çullandı ve gık demesine meydan vermeden yere yıktı adamı. Gırtlağını sıktı, sıktı, sıktı.

GÜNEŞ doğdu ve Boyd rahat bir soluk aldı. Artık "Mavi Kuğu"dan uzaktı ve kimse kaçışının farkına varmamıştı. Eğer öyle bir şey olsaydı, kaptan Campbell, ne yapar eder geriye dönüp onu bulur ve yeniden yakasına sarılırdı.

Deniz sakindi. Küçük dalgacıklar sandalı iki yandan adeta okşuyorlardı sanki. Boyd bütün gücüyle kürekleri çekiyordu. Amacı, yorgunluktan bitip tükenene dek kürek çekmekti. Güneşe bakarak yön saptaması imkânsızdı. Ancak akşam olacak, yıldızlar çıkacak ve onlara göre yolunu sürdürecekti.

Birinci gün sona erdi. Akşam oldu ve gökyüzünde yıldızlar çıktı. Boyd için bir müjdeydi bu. Gerçekten de işine çok yaradı. Belirgin bir yön

»

13

Evliya Çelebi de şaşmıştı

Resimler: FERRUH DOĞAN

...ibrişim halıları atının ayaklarına çiğnetti.

«YA ONUN BAŞI, YA SENİN!.. »

ÖNCESİNDE, hikâyesini anlatacağım bu Seydi Ahmat Paşa'yı, Halep valisi yaptılar. Gelgelelim, halkı **"Bu Seydi Ahmet Paşa zalımdır"** diye kabul etmeyip kentin kapılarını yüzüne kapadılar. Seydi Paşa pek kızdı buna, "bu kaleyi bana Padişahım vermiştir, siz görürsünüz," deyip başladı toplarla döğmeye. Ardında otuz kırkbin adamı vardı, kuşattı kenti. Lağımlar metrisler sürüp, nice bin ağaçları kesip, domuz damları çattı. Büyük cenkler etti. Sonunda Köprülü Mehmet Paşa duruma el koydu da, İstanbul'dan bu paşaya Sivas eyaleti verildi. Bir kaç yıl geçti, bu kez Bosna eyaleti verildi ve Seydi Ahmet Paşa'nın düşmanlarından Hısım Mehmet Paşa da Venedik üzerine serdar oldu.

Seydi Ahmet Paşa'ya bu ağır geldi pek; "Vay, sadrazam Köprülü, beni niçin serdar yapmadı?" diye üzüm üzüm üzüldü. Dobrovenedik taraflarını yağmalayıp ikiyüz bin kuruşluk mal alarak hayta gezip Gaçka sahrasında durdu.

Bu da onun ölümüne neden oldu.

SADRAZAM Köprülü, yedi kez, "öldürülsün" diye ferman etti, ne var ki kimse Seydi Paşa'ya ilişemezdi. Bir keresinde yüzünü eğip bu buyruğu gösteren Serdar Ali Paşa'ya, Seydi Ahmet Paşa:

"— Bana geldiğin vakit, iki üçbin silahlı askerle gel!" diye öğüt geçti.

Sonunda Ali Paşa'ya kesin buyruk geldi: **"Ya Seydi'nin başı, ya senin başın!"**

Ali Paşa ne etsin, neylesindi?

BİR Cuma günü, Seydi Paşa'ya vardım. Birlikte yemekteyken dedi ki:

"— Bizi, Budin veziri İsmail Paşa öldürmeye hazırlanmış. Tez, bizim bölükbaşılar hazırlansın, silahlansınlar! Varalım da görelim. Olmaya ilâ hayır.. "

Yemekten sonra, Paşa, bütün askeriyle silahlanıp İsmail Paşa'nın Budin ordusuna gitti. Kapıcılar kethüdası gelip İsmail Paşa'ya:

"— Sultanım, işte Seydi Ahmet Paşa geliyor!" dedi, aynı anda otağın içi tepeden tırnağa silahlı adamlarla doldu.

Az sonra Seydi Paşa karşıdan çıkagöründü. İsmail Paşa, otağından içeri askeriyle birlikte girdi. Seydi Ahmet Paşa da atıyla otağın sofası üzerinde,ibrişim halıları atının ayaklarına çiğnetti. Sonra, atından, ortadirek dibine indi. Bir yastık üstüne selâm sabah demeden durdu. Dört yanı kat kat yiğitlerle doluydu. Ağzını açtı, dedi:

"— İsmail Paşa, kardaşım, aşkolsun sana ki, beni öldürmeye niyet etmişsin. Gazan kutlu olacak ola.. Bu yanındaki ip de nedir dersin?"

İsmail Paşa hemen çevrildi:

"— Bir şey değildir, ölçü için getirtmiştim de.. " dedi kıvırdı.

saptaması yaptı, sandalın burnunu çevirdi ve durmadan dinlenmeden kürek çekti.

Dördüncü günü, dudakları susuzluktan çatlayıp şişmiş, açlıktan gözlerinin ışığı sönmüş bir durumdayken kara göründü. Talihi yaver gitmiş, deniz çıkmamış ve sakin sularda buralara kadar gelebilmişti.

Gözleri doldu, sevincinden ağlamaya başladı.

BOYD, çıktığı adadaki yerli halkla kısa sürede kaynaştı. Koca okyanusun ortasında bütünüyle unutulmuş bir adaydı bu. Ama insanları akıllı, çalışkan ve elleri herşeye yatkındı. Beyazların sayısı otuz kırk kadardı, geriye kalan ikibine yakını da yerli halk.

Boyd'u sevinçten havalara uçuran, adada eski bir teknenin varlığına kavuşmak oldu. Gemi, nedeni bilinmez, terkedilmiş, sonra da akıntılar adanın kıyılarına dek sürüklenmişt Beyazlarla yerliler el ele verdile Boyd başlarına geçti ve tekne bütün bir güz ve kış mevsiminde den geçirip adeta yeniledi.

Sonra yerlilerden seçtiği güç kuvvetli delikanlıları yine iki mevsi eğitti. Onlara kılıç kullanmasını, çak atmasını, mızrak savurması öğretti. Sonunda gemilerine bin

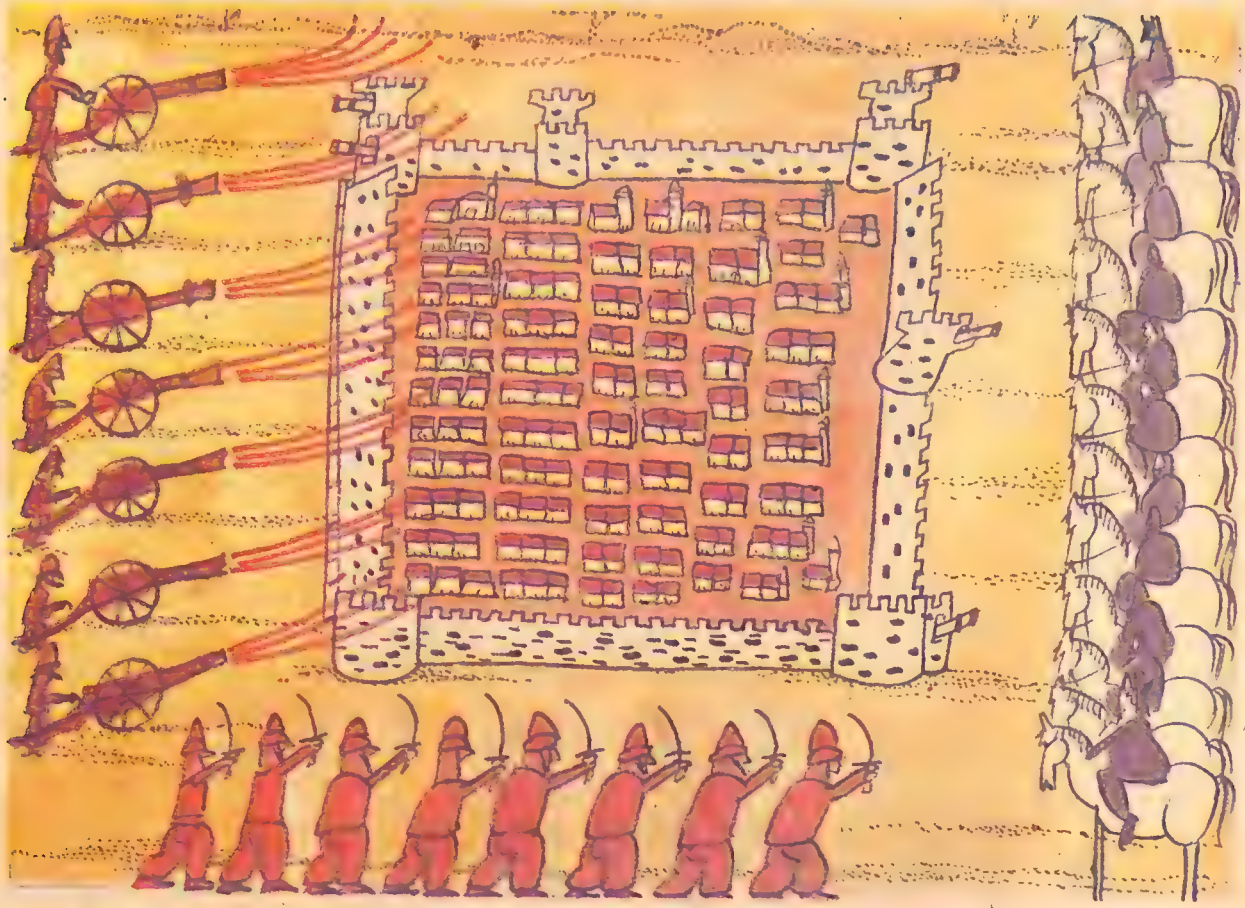

"—Sultanım, işte Seydi Ahmet Paşa geliyor!" dedi, aynı anda otağın içi...

Seydi Ahmet Paşa'nın askeri onun bir işaretine bakardı. İsmail Paşa bu durumda onun kılına bile dokunamayacağını anladı. Aklı da başından uçtu. Telâşlanıp:

"—Bre hey, ne bakarsınız, koşun, paşa kardeşimize kahve ve şerbet ezip getirin, hadi!" deyince, Seyid Ahmet Paşa önleyerek:

"—Bu kahve işini ko bir yana şimdi," dedi, "Hele de, sen mi benim başımı alırsın şuracıkta yoksa ben mi senin başını alayım?"

Böyle dedi, yerinden sıçradı. Yoksul İsmail Paşa şaşırdı; yanındaki bir yastığı siper edindi hemen, ayağa kalktı. O boğma ipi vardı ya, ortada kalıverdi.

"—Bak , canım Seydim Ahmet Paşam!" demelere başladı. "Sen benim dünya ve ahret kardeşimsin..."

"—Sus bre," diye çıkıştı ona Seydi Paşa. "Ben Köpekle kardeş mi olurmuşum? Yoktur!"

Sonra o güzelim halılar üzerinde yürüyerek, üzengiye basmadan Kocadağlı atına bir sıçrayışta binip hiç korkusuz, alayla kendi çadırına gitti.

İSMAİL Paşa alı al moru mor, Seydi'yi boğmak için hazırladığı ipi ortadan kaldırdı, adamları arasında canlı cenazeye döndü. Serdar Ali Paşa'nın otağına varıp durumu anlattı.

"—Huzuruna kadar gelmiş, niçin öldürmezsin?" diye sordu Serdar Ali Paşa.

İsmail Paşa:

"—Kardeşim, işte bu Seyid Ahmet Paşa bir kâfirdir ki, nice öldürürsün, geldiğinde alimallah cehennem zebanisi gibi geliyor..." dedi, ekledi: "Az kaldı, herif beni öldürecek, tatlı canımdan edecekti."

Amma velâkin ne edip ne yapacaklar, bir gün bir punduna düşürüp Seyid Ahmet Paşa'nın kanını akıtacaklardı.

(Sürecek)

hep bir arada denize açıldılar.

Boyd'un amacı, kaptan Campbell ile "Mavi Kuğu"yu ne pahasına olursa olsun bulmak ve öcünü almaktı.

Yaver giden talihi bu kez yüzüne gülmedi. Boyd ve adamları, deniz üstünde tam ikibuçuk ay dolaşıp durdular. Bir gün, bekledikleri an gelip çattı. "Mavi Kuğu" ansızın yollarına çıkıverdi. İki gemi hemen savaş durumunu aldılar ve borda bordaya geldiler. İki tarafın tayfaları yalın kılıç birbirlerine saldırdılar. Kanlı ve ölüncül bir kavga oldu. Her iki taraftan ölüler verildi ama sonunda üstün gelen Boyd ve tayfaları oldular.

Boyd, yaralı olarak yakalanan kaptan Campbell'i karşısına getirtti. Önerisi şuydu: Kaptan, "Derya Gülü"nün bütün zarar ve ziyanını ödeyecekti, yaşamının bağışlanması ondan sonra düşünülecekti.

Kaptan Campbell çaresiz kabul etti. Gemisindeki saklı hazinesini Boyd'a teslim etti, fakat buna karşılık Boyd, onun yaşamını bağışladıysa da gemisini geri vermedi, gözleri önünde batırdı.

"—Öcümü başka türlü alamazdım," dedi kaptan Campbell'e.

Beriki sustu ve başını önüne eğdi. Boyd haklıydı çünkü.

BİR UÇAK KAÇIRILDI ②

«ÇOCUK KULÜBÜ»NE ÜYE OLDUNUZ MU?

«ÇOCUK KULÜBÜ» SİZLER İÇİN...

Tanguy! Selâm arkadaşım!.. Şarkakat hava kuvvetleri âsilerinden arkadaşın Albay Abott görüşüyor.

Sizlere iyi haberlerim var. DC-8 uçağını boşuna aramayın. Uçak bir saattir elimizde. Ekip ve yolcular iyidir. Ha! Ha! Ha! Güzel değil mi?

Havada yolunu değiştirdik, zorla üssümüze iniş yaptırdık.

Neraye... Ne!?

110 tutsak ve bir DC-8, Bize ve onlara kötü bir şey olmasını istemiyorsanız...

Sen... Sen.. Basit Yaratık!..

Sana bunun tersini kanıtlamak için, tutsaklardan birini göndereceğim. Arkadaşın Ulla'yı. O sana koşullarımızı getirecek.

Ne!?..

Beni nasıl gönderebilirsiniz?

Korkma, canım! Senin uçağı kaçırdığını kuryatt'ta nasıl olsa bilen yok! Senden kim şüphelenebilir?

Olmasa bile neden gideyim!..

Orada bulunmanızla, onların başarısızlığını yakından izleyebileceğiz.

Telsiz yayını kesildi - Bu yaratık, hiç bir alçaklıktan çekinmiyor.

Sevgili Nadine!.. Oğlum!..

Kuşkulanma ve Ulla'ya güven. Ondan başka gerçek kimliklerini bilen yok...

Öbür yolcular arasında belli olmayacaklardır.

Sen hemen Paris genel kurmayına ve ilgili yerlere uçağın kaçırıldığını duyur.

SÜRECEK.

ÇOK YARARLI PROGRAMLAR HAZIRLIYOR

ARMAĞAN YAĞMURU

Her hafta Televizyonlar • Bisikletler • Kitaplar • Futbol Topları • Eğitim ve öğrenim araçları dağıtıyoruz!

KİTAP KAZANAN OKURLAR

1— Metin Özdemir (Aydın), 2— Tufan Ataman (Zonguldak), 3— Esin İyidinç (Bursa), 4— Naci Canatan (İçel), 5— Ergün Yücel (Gaziantep), 6— Abdülkadir Küçük (Trabzon), 7— Erol Kilim (Fatsa), 8— Berrin Altınören (Yalova), 9— İsmail Hakkı Bilgiç (Kütahya), 10— Sema Yüksel (İstanbul), 11— Betül Özbek (Ankara), 12— Mustafa Coşkun (İzmir), 13— Mehmet Öztabak (Arhavi), 14— Aysu Alp (Balıkesir), 15— Hikmet Hükümenoğlu (İstanbul), 16— Fatoş Kahramanlar (İzmir), 17— Ayşe Erdem (Ankara), 18— Kudret Kurnaz (İzmir), 19— Cemal Koçak (Kayseri), 20— Baki Erdoğdu (Amasya), 21— Kemal Küçükler (Çanakkale), 22— Hasan Yıldız (Sakarya), 23— Ertan Gülsoy (Erzincan), 24— Rasim Kutlu (Manisa), 25— Niyazi Özdemir (Kastamonu).

«Bir Hikâye Yazalım» ödüllü Yarışma birincisi

KÖPEĞİN OYUNU

BİR zamanlar köyün birinde hayvanları çok seven bir kadın yaşarmış. Bu kadının adı Ayşe Nine imiş. Ayşe Nine'nin çok sevdiği çoban köpeği ile bir de keçisi varmış.

Keçinin görevi süt vermek, köpeğin görevi ise keçiye bekçilik etmekmiş. Fakat bu iki hayvan hiç geçinemezlermiş. Köpek, keçiye bir şey dese keçi hemen boynuzlarını uzatır köpeğe tos vururmuş. Köpek, keçiyi her gün otlaktan binbir zorlukla getirirmiş. Buna bir çare aramış. O sırada Ayşe Nine keçiyi sağmaya gelmiş. Keçi, Nine'ye karşı uysallaşmış. Köpek bu durumu görmüş. Aklına parlak bir fikir gelmiş. Hemen çiçekli bir yazma, düz renk bir kazak ve çizgili etekle önlük bulmuş. Bunları giyince aynı Ayşe Nine'ye benzemiş. Güneş batmaya yüz tutunca otlağa gitmiş. Keçi karşısında Ayşe Nine'yi görünce köpeğin evden gittiğini sanarak çok sevinmiş. Ayşe nine kılığındaki köpek, keçiyi almış eve getirmiş. Ayşe Nine, köpekle, keçinin kavgasız gürültüsüz eve geldiklerini görünce sevinmiş. Durumu öğrenince köpeği kutlamış. Keçi ise, olanlardan habersiz köpeğin oyununa her zaman kanmış.

Daha sonra, bir sabah köyde telaş varmış. O sabah Kurban Bayramı imiş. Ayşe Nine inatçı keçiyi kurban etmiş. Bu oyun da böylece bitmiş. Köpek bundan sonra nice inatçı keçilere çobanlık etmiş.

CEMAL KARAYORMUK (Zonguldak)

«ÇOCUK KULÜBÜ»NE ÜYE OLMAYI UNUTMAYINIZ

UZAYLI ROBOTLAR 2

Thula'nın kaynakları sonsuz değildir! Adamlarınızın yaptığı her şeyi yağmalamak Thula'yı felakete sürükler!

RODON GİDEREK DAHA ÇOK KARŞI ÇIKIYORDU ZORKA'YA ...

ÖYLE Kİ, GÜNÜN BİRİNDE...

Şu Rodion'a ihtiyacımız kalmadı artık! Yarın kent merkezinin meydanında idam edilecek... Hem herkese örnek olur.

RODİON VE ARKADAŞLARI O AKŞAM BİR ODAYA KAPATILDILAR.

Size iyi geceler dilemiyorum Rodion; Zorka, Şafakla idam edilmenizi emrettiğine göre! HA! HA! HA!

İDAM MI?

Yani Zorka sizi yok etmek, öldürmek istiyor Rodion!

!!!??

Beni öldürmek mi? Ama Niye? Olanaksız bu! İnsanlar böyle birşey yapamaz!

BİR İNSANIN BİR BAŞKASINI ÖLDÜREBİLECEĞİNİ RODİON'UN KAFASI ALMIYORDU...

Zorka ve adamları insan değil. Canavardır!

THULA IMPÉRIEUR

CITÉ NORD

GRANDE CITÉ

Öyleyse ellerinden kurtulmalı, kenttan kaçmalıyız. Thula'nın ormanlarına sığınmalıyız.

1758

Kaçmak olanaksız Lilya! Zorka odanın kapısına adamlarını dikti! Başka çıkış da yok!

ÜÇ AXALI SIKINTI İÇİNDE GECE YARISINI BULMUŞLARDI Kİ KORİDORDAN ŞİMŞEĞİ ANDIRAN BİR IŞIK YÜKSELDİ.

NE OLUYOR?

OOOOOH!

KORİDOR BOMBOŞTU. ZORKALI MUHAFIZLARIN BEDENLERİ DAĞILIP YOK OLMUŞTU.

1758

AZ SONRA KAÇAKLAR KENT MERKEZİNDEN UZAKLAŞIP ORMANA YÖNELDİLER.

Biri bize yardım etmek istemiş, Ama kim? kim?

Ne önemi var Lilya! Biz bir an önce ormana ulaşmalıyız!

Daha Çabuk! Daha Çabuk! Alarm çoktan verilmiştir.

2. TELEVİZYON ÇEKİLİŞİ İÇİN 13-24 NO'LU TELEVİZYON

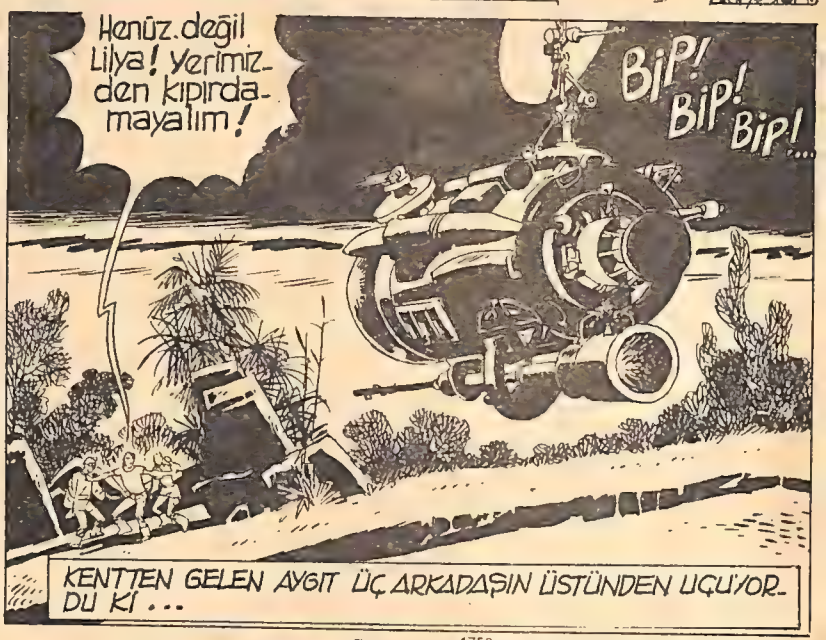

KENTTEN GELEN AYGIT ÜÇ ARKADAŞIN ÜSTÜNDEN UÇUYORDU KI...

AYGIT GERİ DÖNÜNCE RODION İLE ARKADAŞLARI BAŞKA BİR KAYAYA KOŞTULAR.

SÜRECEK

KUPONLARINI GÖNDERMEYE HAZIRLANINIZ!

LİMASOLLU NACİ İNGİLİZCE KONUŞMA KAMPI

ÇOCUĞUNUZU KİME EMANET EDİYORSUNUZ?

ÇOCUĞUNUZA NEREDE VE KİMLER İNGİLİZCE ÖĞRETECEK?

Sayın veliler,

Çocuğunuza bu yaz doğanın bağrında şahane bir tatille birlikte mükemmel bir İngilizce kazandırmak için en güvenilir yolu seçmiş bulunuyorsunuz. Çünkü İngilizce Konuşma Kampı ve Yaz Okulu yönetimi İngiltere'de de Türkiye'de de bizim uzmanlaştığımız konudur.

Ancak çocuğunuzun yarınına ait karar verirken bir iki nokta üzerinde sizleri uyarmayı bir görev sayıyoruz. Türkiye'de ilk İngilizce Konuşma Kampını 24 yıl önce biz açtık ve bir çok taklitçilere rağmen bugüne kadar başarı ile sadece biz devam edebildik. Son günlerde de bazı seyahat acentaları ve İngilizce öğretim alanında hiç bir yetki ve tecrübesi olmayan kişiler bu alanda faaliyet göstermek istemektedirler. Öğretim konusunun ne denli tecrübe ve bilgi işi olduğunu bütün öğrenci velileri gibi sizler de takdir edersiniz. Bu alanda memleketimizde 24 yıllık tecrübe ve bilgiye dayalı, başarısını binlerce talebe yetiştirerek kanıtlamış tek öğretim kurumu olduğumuzu gözönünde bulundurmanızı ve bu gibi taklitçilerin reklamlarını dikkate almamanızı önemle hatırlatırız.

Harika bir metod, en kuvvetli öğretim kadrosu

HER 9 KİŞİYE BİR İNGİLİZ ÖĞRETMEN

24 senelik tecrübe en güçlü öğretim kadrosuyla hiç bir yerde uygulanmayan seminer sistemiyle 1 ayda çok başarılı sonuçlar almaktayız.

Kampımıza her düzeyde İngilizce bilgisi ile katılınabilir. İngilizceye yeni başlayanlar için de ayrı sınıflarımız vardır.

YAŞ GRUPLARI:	
Beccles Grubu	8-11 yaş arası
Oulton Broad Grubu	12-15 yaş arası
Kessingland Grubu	16-19 arası
Lowestoft Grubu	20 yaştan büyükler

LİMASOLLU NACİ MEKTUPLA ÖĞRETİM KURUMU

Her gün 6 saat ders vardır. Ders dışında da tüm yaşantı (yemekte, denizde, spor, gezi ve eğlencede) devamlı İngilizce konuşularak sürdürülmektedir.

PEKÂLÂ! MAC PHERSON BİZİ BARIŞ VE YARDIM AMACIYLA TUTTUĞUNA GÖRE, KONTRATA UYALIM. BEYLER SİLÂHLARINIZI İNDİRİN!

?

DEMİR YUMRUKLU ADAM

BERNARD PRINCE

6

BRAAHH!

HA, HO!

BURA YA GEL

PİS HAYVAN, SEN RAHAT DURA...

ŞUNA BAK DEVEME VURUYOR!

ACIMASIZ ADAMLAR! HAYVAN CELLATLARI! KADINLARA, ÇOCUKLARA İLÂÇ GETİRMEK İÇİN ÇÖLÜ AŞMIŞ BİR HAYVANA İŞKENCE ETMEK HA!! GÖZÜM GÖRMESİN SİZİ, SAVULUN!

KAÇILIN BÖCEKLER! HEPİNİZİ TOZ EDECEĞİM! SİZİ...

SAKALLI RUMÎ, DOĞRU SÖYLÜYOR, O KÖTÜ, HANTAL ELLERİNİZİ ÇEKİN ONUN ÜZERİNDEN, YOKSA...

?!

ADIM RAHAP SADİ, YAZIK Kİ BU İĞRENÇ SOYGUNCU TAKIMININ BAŞI BENİM, BU KÖTÜ KARŞILAMADAN ÖTÜRÜ AFFINIZI DİLERİM ATEŞLİ DOSTUM! ÇOK ÜZGÜNÜM!

ŞEY! İZİN VERİN DE ÖNCE BİR KENDİME GELEYİM!

BU YOKSUL YÖREDE SİZİN GİBİ SEÇKİN YOLCULARA SIK RASTLAYAMIYORUZ, BUYURUN, KONUĞUM OLUN!
BİR DAKİKA!

ASLINDA YALNIZCA GEÇİYORDUM. AMA BENİ YEMEĞE ÇIKARDIĞINIZA GÖRE DADAYLA "DEVEMLE YANI" DA EN İYİ BİÇİMDE İLGİLENİLMESİNİ İSTİYORUM. ONU TEKMELEYENİN KEMİKLERİNİ KIRARIM!

BU UYGAR BAYIN İSTEDİĞİNİ HEMEN YERİNE GETİRİN ABDÜL!

HAH, ŞİMDİ OLDU!

AKLIMA GELMİŞKEN, SON BORSA DALGALANMALARI HAKKINDA NE BİLİYORSUN?
HİÇ BİR ŞEY! BURADA HER ŞEYDEN UZAĞIZ.

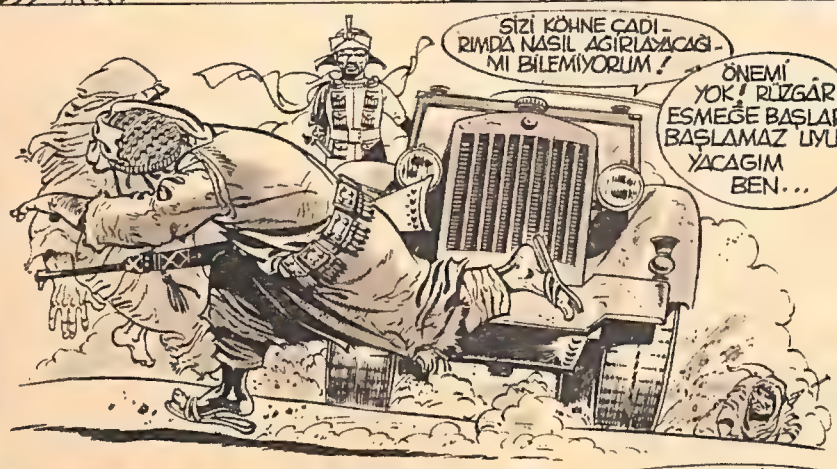
SİZİ KÖHNE ÇADIRIMDA NASIL AĞIRLAYACAĞIMI BİLEMİYORUM!
ÖNEMİ YOK! RÜZGÂR ESMEĞE BAŞLAR BAŞLAMAZ UYU YACAĞIM BEN...

İŞTE YERİM BURASI!

ANLIYORUM! HERHALDE BURALARDAN GEÇEN BİR KERVANI YAĞMALADINIZ!
ABARTIYORSUNUZ! BURADAN ŞANSIMIZA BİR KAÇ ÖNEMLİ KONVOY GEÇTİ BİZ DE İLGİLENDİK...

Dumlupınar'da...

zun kurtuluşu, esenliği ve bağımsızlığı için dua edilecektir. Bu dinsel ve yurtsal (vatanî) tören yapıldıktan ve camilerden çıkıldıktan sonra, Osmanlı ülkesinin her yerinde, hükümet konağına gidilerek, Meclis'in açılışından dolayı resmî kutlamalarda bulunulacaktır. Her yerde, Cuma namazından önce, uygun bir biçimde, "Mevlit" okunacaktır.

5— İşbu bildirimin hemen yayılması için her araca başvurulacak ve tezelden en sapa köylere, en küçük birliklere, yurttaki bütün örgütlere ve kurumlara ulaştırılması sağlanacaktır. Ayrıca büyük kâğıtlara yazılıp her yerde asılacak ve yapılabilen yerlerde bastırılıp çoğaltılarak parasız dağıtılacaktır.

6— Ulu Tanrı'dan tam başarıya ulaştırmasını yakarırız. (Dua ederiz)

Temsilciler Kurulu adına
Mustafa Kemal"

22 Nisan 1920 günü de "Dakika geciktirilmeyecek" kaydıyla yurda şu bildirimi yaydım:

"Tanrı'nın yardımıyla Nisan'ın 23. Cuma günü Büyük Millet Meclisi açılarak çalışmaya başlayacağından, o günden sonra bütün sivil ve askerî makamların ve bütün ulusun emir alacağı yer, adı geçen Meclis olacaktır.

Temsilciler Kurulu adına
Mustafa Kemal"

Yönetici, Kumutan Ve Örgütlere Genelge

İSTANBUL'un işgal edilmesi üzerine, her şeyden önce doğabilecek bir kötülüğün önüne geçmek için, bütün yöneticilere, komutanlara ve ulusal örgütlerimize şu genelgeyi yolladım:

"Ulusumuz, bir süre için, dost olsun, düşman olsun, bütün resmî dış dünya ile geçici olarak ilişki kuramayacaktır.

Bu süre içinde, yurdumuzdaki Hıristiyan halka karşı göstereceğimiz insanca davranışın değeri pek büyük olacaktır. Hıristiyan halkın dirlik ve düzenlik içinde yaşamaları, soyumuzun yaratılışında bulunan uygarlık yeteneğine en kesin bir kanıt olacaktır. Yurt yararına aykırı çalışmaları görülenler; dirlik ve düzenliği bozanlar için, hangi din ve soydan olduklarına bakılmaksızın, yasa emirleri, sert ve eşit olarak uygulanacaktır. Bulundukları yerlerdeki Hükümet örgütüne bağlılık gösteren ve uyrukluk ödevlerini eksiksiz yerine getirenler korunacaktır."

Düşman Devletler Bildiri Yayınlıyorlar

İSTANBUL'u işgal eden, telgrafhanelerine el koyan düşmanlar, halkımıza resmî bir bildirim yapmak istediler. Uyarmamız üzerine, bu bildiri, kimi yerler dışında, hiç bir yerden alınmadı, geri çevrildi. (Alanlar ve karşılık verenlerden belli başlıları şunlardı: İzmit Mutasarrıfı Suat, Konya valisi Suphi Bey.)

Halkımıza yayınlanmak üzere hazırlanan bildiri özetle şöyleydi:

"1— İşgal geçicidir.

2— Düşüncemiz, Padişahlığın erkini (iktidarını, gücünü) kırmak değil, tersine Osmanlı yönetiminde kalacak topraklarda o erki desteklemek ve sağlamlaştırmaktır.

3— Düşüncemiz, yine Türkleri İstanbul'dan yoksun etmemektir. Ama, taşrada genel karışıklık ve kırım gibi olaylar çıkarsa, bu karar değişebilir.

4— Bu gergin zamanda, Müslümanlar olsun, başkaları olsun, herkesin ödevi, kendi işine gücüne bakmaktır. Güvenliğin sağlanmasına yardım etmektir. Osmanlı Devleti'nin yıkıntısından yeni bir Türkiye yaratmak için yaptıkları delilikle son bir umudu da yok etmek isteyenlerin aldatmalarına kapılmamaktır. İstanbul'dan verilecek emirlere uymaktır.

Yukarda bildirilen kışkırtmalara katılanlardan kimileri, İstanbul'da yakalanmışlardır. Onlar, kendi yaptıklarından olduğu gibi, bundan sonra çıkabilecek olaylardan da sorumlu tutulacaklardır.

İşgal Kuvvetleri"

Öğrendiğimize göre, tutuklananların çoğu, milletvekilleridir. Daha sonra, bir İngiliz gemisiyle, Batı Akdeniz'de bulunan Malta adasına sürgüne gönderilmişlerdir.

Olayı Hemen Protesto Ettim

O günkü araçlarla, İstanbul'da bulunan yabancı devletlerin temsilcilerine, tarafsız devletlerin dışişleri bakanlarına şu protestoyu gönderdim:

"İtilâf Devletleri'nin askerleri, ulusal bağımsızlığımızı temsil eden Mebuslar Meclisi ile birlikte, öteki resmî kurumlarımıza zorla girmişlerdir. Bu arada, ulusal amaçlara göre çalışan bir çok yurtsever de tutuklanmıştır. Bu durum, çağdaş uygarlığın kutsal saydığı ve bugünkü insan topluluklarının temeli olan özgürlük, yurt ve ulus duygusu gibi ilkelere aykırıdır. Bu ilkeleri ortaya koymuş insanlığın genel vicdanına indirilmiş bir darbedir.

Bizi, haklarımızı savunmak için giriştiğimiz yolda hiç bir kuvvet susturamayacaktır.

Bu olaydan doğacak tarihsel sorumluluğa, son olarak bir daha dünyanın dikkatini çekeriz."

Bütün vali ve komutanlara, İstanbul'un işgalinin protesto edilmesini isteyen şu genelgeyi gönderdim:

"İstanbul'un ve resmî dairelerin, özellikle Mebuslar Meclisi'nin, açıktan açığa işgal edilmiş olması üzerine, durumu protesto eden tellerin çekilmesi ve gösteri toplantıları yapılması gereklidir. Protesto tellerinde özellikle, bu saldırının, uygarlık ve insanlığın ortaya koyduğu özgürlük, ulusçuluk ve yurtseverlik ilkelerine indirilmiş bir darbe olduğu yer almalıdır. İşgalin, ulusun varlığını ve bağımsızlığını savunma konusundaki inancına ve dayancına hiç bir etki yapamayacağı belirtilmelidir."

Yine o gün Türk ulusuna da şu bildiriyi yayımladım:

"Düşman devletlerin, şimdiye dek yurdumuzu bölüşmek için başvurdukları türlü düzenler biliniyor:

1— Önce Hükümetle anlaşarak, ulusu savunmasız bir durumda yabancılara tutsak etmeyi; yurdun kimi önemli yerlerini savaşı (1. Dünya Savaşı) kazanan devletlerin sömürgelerine katmayı düşündüler. Ulusal Örgüt'ün, bağımsızlığı savunmada gösterdiği dayanç ve direniş, bu düşünceyi altüst etti.

2— Ulusal Örgüt'ü aldatarak ve ondan izin alarak Doğu'ya üstünlük siyasası gütmek için Temsilciler Kurulu'na başvuruldu. Kurulumuz, ulusun bağımsızlığını ve ülkenin bütünlüğünü sağlamadıkça; özellikle düşman elindeki yerler boşaltılmadıkça; hiç bir görüşmeye yanaşmadı.

3— Ulusal Örgüt'le işbirliği yapan hükümetlerin işlerine karışıldı. Hükümet, ulusal birliği sarsmaya, hayınca karşı koymalara özendirildi. Ulusal birliğin oluşturduğu direnme ve dayanışma karşısında bu saldırılar da etkisiz kaldı.

4— Yurdun yazgısı üzerine kaygı verici kararlar alındığından söz edilerek, kamuoyuna baskı yapılmaya başlandı. Namusu ve yurdu koruma uğruna, her türlü özveriyi göze almış olan ulusun dayancı ve direnci önünde, bu korkutmalar da işe yaramadı.

En sonunda, bugün İstanbul'a zorla el koyarak Osmanlı Devleti'nin yedi yüzyıllık yaşam (hayat) ve egemenliğine son verildi. Yani, bugün, Türk ulusu, uygarlık yeteneğini, yaşama ve bağımsızlık hakkını ve bütün geleceğini savunmaya çağrıldı. (.....)

Giriştiğimiz bağımsızlık ve yurt savaşında, Ulu Tanrı'nın yardım ve kayırıcılığı bizimledir.

Anadolu ve Rumeli Ulusal Hakları Savunma Derneği
Temsilciler Kurulu adına
Mustafa Kemal"

Bir yandan da, bütün İslâm dünyasına bu saldırıyı ayrıntılı olarak anlatmak üzere hazırladığımız bir bildiriyi türlü araçlarla yaydık.

Olay üzerine, daha çok bilgi almak

Bir dinlenme anında...

4— Kutsal ve yaralı yurdumuzun her köşesinde, yukarda belirtildiği gibi, şimdiden hatim indirmeye ve Buhari okunmaya başlanacak; Cuma günü ezandan önce minarelerde salâ verilecek; hutbe okunurken Halifemiz ve Padişahımız Efendimiz Hazretleri'nin kutlu (mübarek)adı anıldığı sırada, kendisinin, ülkesinin ve bütün uyruklarının bir an önce kurtulmaları ve mutluluğa ermeleri için ayrıca dua edilecek; Cuma namazı kılındıktan sonra da, hatim tamamlanarak yüce Halifelik ve Padişahlığın ve bütün yurt parçalarının kurtarılması amacıyla yapılan ulusal çalışmaların önemini ve kutsallığını ve her yurttaşın, kendi vekillerinden oluşmuş bulunan Büyük Millet Meclisi'nce verilecek yurt ödevlerini yapmak zorunda olduğunu anlatan dinsel söylevler verilecektir. Daha sonra, Halife ve Padişahımızın, din ve devletimizin, yurdumuzun, ulusumu-

Samsun'da ordu komutanlarıyla...

Sardunya

Hayvanlar genellikle tohumları taşırken kazaya uğratırlar. Fakat bazen de tohumları bir yerden bir yere götürürken kendileri için besin depolamayı da amaçlarlar. Hatta bitkileri de böyle taşıyabilirler. Sözgelişi, alakarga, toprakta tüneller kazarak oraya meşe tohumları koyar ve gömdüğü yerden tekrar meşe tohumu almak için geri dönmeyebilir. Sonra, tohumlar değişerek büyüme sürecine girebilirler. Sincapların topladığı çeşitli fındık ve tohumlar da bir bakıma etrafa yayılmış olurlar.

Kuşların tüylerine, gagalarına ya da ayaklarına yapışarak dağılan tohumlara **otostopçu** adı verilmektedir. Örneklerde bu tür tohumlar gösterilmiştir. Bunlar, memeli hayvanların kürkleri ya da insanların elbiseleri üstünde de taşınabilirler. Hele to-

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Poinsettia

humun, sert kabuklarının üstünde batıcı dikenler varsa, bu çok daha kolay gerçekleşir. Hatta bazen bunlar neyin üstüne takılmışlarsa o kadar sıkı yapışırlar ki, oradan söküp atılmaları son derece zor olur. Kim bir parça ısırgan otlarının arasında yürüse tohumlarının ne kadar da kolayca üstüne yapıştığını görecektir.

Bazı bitkilerin tohum keseleri bir süre sonra tohumlarını etrafa fırlatır. Sözgelişi, fındık tohumları, etrafa yayılmaya hazır olacak ölçüde olgunlaştığı zaman böyle olur. Tohumların üstünü kaplayan keseler açılır ve fındıklar da çevreye yayılır. "**Dokunmabana**" bitkisinin tohumları olgunlaştığı zaman ise, kendilerine dokunulur dokunulmaz etrafa fırlarlar. Menekşe ve hercai menekşenin tohumları da keselerinin patlamasıyla etrafa yayılan tohumlardır.

Tohumlarını fırlatmak yoluyla kendi yayan bitkilerden biri de, Tropikal Amerika'nın sıcak ve sulak topraklarında büyüyen "**Kumtorbası ağacı**"dır. Bu ağacı gören turistler ona "maymunların yemek zili" adını takmışlardır. Olgunlaşan tohum kapları açılırken o kadar güçlü bir ses çıkarır ki, birisi tabanca ile vuruluyor sanabilirsiniz. Bu ağaçların bulunduğu ormanlarda maymunlar da vardır. Ve tohumlarının patlaması, insanlara, ağaçların maymunları akşam yemeğine çağırdığı düşüncesini vermiştir.

Kanatları, tohumlara yalnız havada uçmaları için yardımcı olmaz, aynı zamanda suda gitmelerini de sağlar. Tohumlar uzun süre suda kalamazlar; fakat, rüzgâr onlara yardımcı olursa tohumlar bir kıyıya ulaşıncaya kadar gölün üstünde ya da bir akıntıda yüzebilir ve bu sırada millerce öteye sürüklenebilirler. Hindistan cevizinin

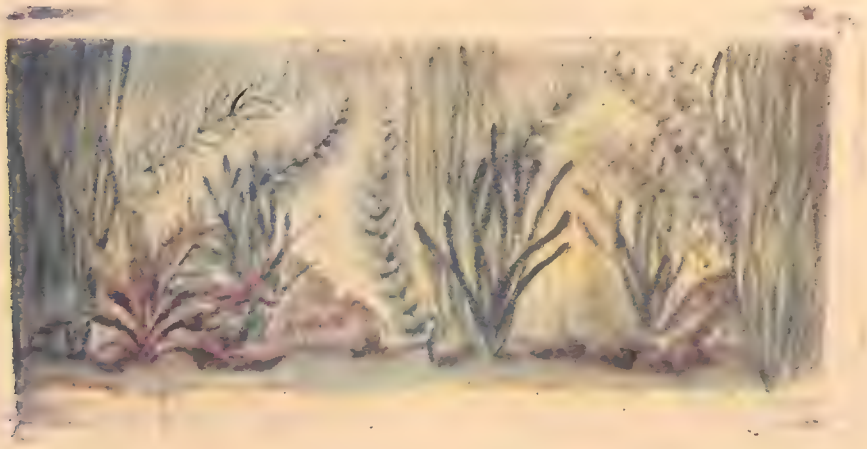

Akvaryum

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Sırça bahçe

lifleri de onun suda yüzmesini sağlar. Bu tohum, dış kabuğunun içinde dururken rahat rahat, zıplaya-hoplaya giden bir adacık gibi ilerler. Hele denizdeki gezisi çok uzun değilse, durumu gayet güvencelidir.

Amerikan Nilüfer çiçeği ise, suda gezinirken tohumlarını pek alışılmamış bir yolla bırakır. Tohum taşıyan bölümleri özel olarak yüzmeye yarayacak bir oluşuma sahiptir. Tıpkı bir kayık gibi... Bunlar uzun süre yüzebilirler. Tohumlar ise, onları taşıyan kayıkçığın içinde çürüyünceye kadar, ya da kayık kırılıncaya kadar gayet sağlam olarak kalırlar.

Bazı tohumlar, cevizde olduğu gibi yuvarlanarak epeyce ilerleyebilir. Yoğun bir yağmurdan sonra ortalığı basan sular da genellikle toprağın üstündeki tohumları ıslatır. Pek az tohum, kısa bir mesafe için bile olsa yavaşça sürünür, hatta emekler. Sözgelişi bazı otların tohumları ıslandıkları zaman tüyleri sertleşir ve bu sert tüyler onların hareket etmelerini sağlar.

Bazı tohumların dış kabuklarında tutkal gibi yapışkan bir madde bulunur. Bu tohumlar yere düşmüş yapraklara yapıştıkları zaman, onları adeta bir kanat gibi kullanarak hızla döne döne ilerlerler.

Tohumlar genellikle, uzun süren kötü havalara karşı dayanıklıdırlar. Bu nedenledir ki, bir çok yerde tohumlu bitkiler varlıklarını kolaylıkla sürdürürken, başka bitkiler bunu o kadar rahat sağlayamazlar. Ve şimdiye kadar edindiğiniz bilgilerden de anlayacağınız gibi, tohumlu bitkiler bu tohumlarını etrafa yaymak için çok çeşitli olanaklara sahiptirler. Bitkiler daha ortaya çıkmadan önce, dünyanın bir çok yerine tohumlarının yayılmış olması kadar şaşırtıcı ve mucizevi bir şey düşünülebilir mi?

Begonya

Kâğıt beyazı nergisi

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Ev Bitkileri

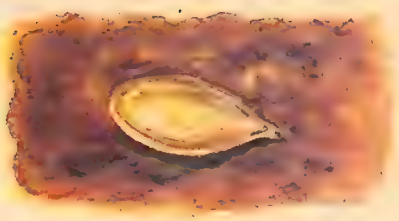

Ağaçların yapraklarını döktüğü, bahçelerde kuru dallardan başka hiç bir şeyin kalmadığı soğuk kış günleri gelip çattığı zaman da çevremizde bitki yetiştirmemiz olanaklıdır. Zira, ev içinde, odalarda büyüyebilen bir çok çeşitte bitki vardır. Çiçekçi dükkânları kış bahçelerinde büyüyebilen bitkilerle doludur. Bu bitkilerden bir bölümü çiçekleri nedeniyle, bir bölümü de yaprakları nedeniyle sevilir ve beğenilir. Ev içinde başarıyla büyütülebilen bazı bitkilerin resimleri örneklerde gösterilmiştir.

Telgraf çiçeği, aşağı doğru uzayıp sarkan bir bitkidir. Bu çiçek sevimli yaprakları nedeniyle büyük annelerimizin en sevdiği gözde bir çiçek olmuştur. Günümüzde ise, telgraf çiçeği gibi aşağı doğru sarkıp kıvrılan başka çiçekler de ün kazanmış durumdadırlar. Sarmaşık ve **"philodendron"** bunlardan iki tanesidir. İkincisi toprak olmadan da büyüme sağlayabilir. Suya konursa orada kolayca gelişim gösterebilen çiçeklerdendir.

Afrika Menekşesi, son derece ünlü bir çiçektir. Dikkatlice korunur ve bakılırsa, çok güzel çiçekler verir. Bütün bir yıl boyunca çiçek açan çeşitli türleri vardır.

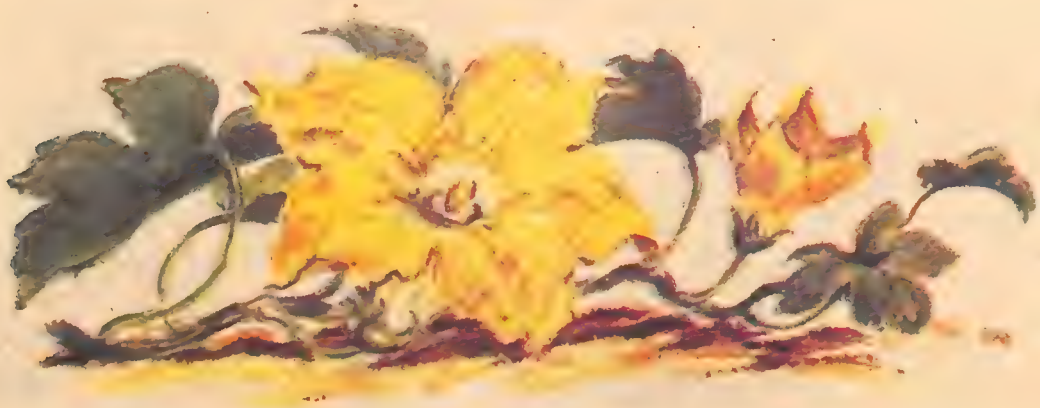

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Kaktüs bitkileri kış bahçelerine çok ilginç bir görünüm kazandırırlar. Bir çok bitkiye göre biçimleri oldukça garip, fakat çarpıcı olan çok çeşitli kaktüs bitkisi vardır. Bu bitkilerin yaprakları olmaz. Fakat eğer açarlarsa çiçekleri çok güzeldir.

Bazı kaktüsler çok küçüktür. Bunlar bir kaç santimlik minicik bir kâse içinde bile büyüyebilirler. Örneklerde böyle küçük kaplarda yetişebilen "**Saksı Güzeli**" ve kaktüs bitkisi gösterilmiştir. Saksı Güzeli, sadece kış bahçelerinde büyümez. Onun çok eski evlerin damlarını süsleyerek gelişip serpildiği de çok görülmüştür. Bu bitkinin bir başka adı da "**Örümcekağı**"dır. Zira küçük yapraklarının üstünden incecik saç-

Bir Sakız Kabağının Yaşam Hikâyesi

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

lar, tüyler çıkar. Saksıgüzeli çiçeği genellikle yaprakları için büyütülür, ama resminden de göreceğiniz gibi küçücük çiçekler de verir.

Saksıgüzeli çiçekleri ve kaktüsler, çeşitli biçimlerde içlerinde bolca su biriktirebilen etli ve dolgun bitkilerdir. Nitekim bunlara —içi su dolu anlamına gelen— succulent'ler de denir. Kaktüs, suyu, saplarında; saksıgüzeli ise kalın, dolgun yapraklarında stoklar.

Sayfanın en sonunda gösterilmiş olan üç bitki de içi su dolu kalın yapraklarıyla birer succulent'tir. Küçük yapraklarıyla yeşimtaşı bitkisi, yalnız biçimiyle ilginç değildir, aynı zamanda yapraklarının üstüne güneş vurduğu zaman çok tatlı, minik ve gözalıcı gölgeler çıkarır. Saksıgüzeli ile akrabadır. (Aloe) Sarısabır çiçeği ise, zambak fimalyasındandır. Yürek biçimindeki yapraklarıyla peperomia, bibergiller familyasındandır. Bu familya, yalnız yeşil biberleri değil, karabiberden gelen bitkileri de içerir.

Yaz başında milyonlarca bahçede, parkta ve pencere önünde sardunya çiçekleri yetiştirilir. Bu çiçekler kışın da ev içlerini çok güzel süsler. Alıp yetiştirmek için tam 65 tür sardunya çeşidi vardır. Bu çeşitler, genellikle açtıkları çiçeklerin renkleriyle birbirlerinden farklıdırlar. Sardunya çiçekleri beyaz olabileceği gibi pembe, koyu kırmızı ve kırmızı da olabilirler.

Ev içlerinde çiçek yetiştirmede başarılı olmuş bahçıvanların bildiği en temel sırlardan biri, bütün bitkilerin aynı yöntemleri kullanarak büyümediğidir. Sözgelişi, aynı miktar ışığı almak tüm bitkiler için yeterli büyümenin tek koşulu değildir. Bazıları güneye bakan güneşli pencerelerde, bazıları da kuzeye bakan pencerelerde daha iyi gelişir. Hepsinin suya olan gereksinimi de aynı ölçüde değildir. Bazıları fazla su çekmeye gelmez, üstelik çok sudan da korunmak ister. Bazıları öteki tür bitkilere göre ya daha az, ya da daha çok ısıda tutulduğu zaman yetişir. Bazıları iyi sürülmüş topraklarda, bazıları da hiç böyle bir işleme gereksinim duymadan minicik kaplarda büyür.

Evde yetiştirilen bitkiye, doğa'da serpilmek için gerek duyduğu koşullara yakın koşullar sağlamak, bahçıvanlıkta geçerli olan en temel koşullardan biridir belki de... Başka bir anlatımla kış bahçelerindeki çoğu çiçeği, asıl yetiştikleri doğal ortamları gözönünde tutarak büyütmemiz en doğru yol olacaktır. Sözgelişi, kaktüsler çöl bitkisidir. Yoğun yağmurların ara sıra yağdığı bölgelerde yaşarlar. Bu nedenle kaktüs bitkileri adamakıllı sulanmalıdır; sonra toprağı tamamen kuruyuncaya kadar ona hiç su verilmese de olur. Eğer etrafındaki toprak sürekli nemli tutulacak olursa, kaktüs çürümeye mahkûmdur. Bunun gibi bir başka örnek de, soğuk bölgelerde büyüyen begonyalar için verilebilir. Eğer bir begonyanın evde uzun süre yaşaması isteniyorsa, ılık bir odada tutulmamalıdır.

Bir çok bayramlarda ve özellikle yeni yılda saksıya dikilmiş binlerce küçük bitki, hediye olarak verilir. Bunlardan bazıları, kesilip buket haline getirilmiş çiçeklerden daha uzun yaşamaz. Sözgelişi sıcak ülke-

Rizom (kök gövde)

Kesilmiş daldan üretilen bitki

Daldırma (kökünden kesmeden toprağa daldırılarak bitki üretme)

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Golden Elması

Daldırmalık Sardunya dalı

lerde yetişen ve çiçeklerinin altında iri kırmızı yaprakları olan "**Poinsettia**", genellikle Krismiss'ten (Yılbaşından) bir iki gün sonra yapraklarını kaybeder. Günümüzde artık bir çok çiçekçi, her saksı bitkisi için, nasıl korunup bakılmaları gerektiğini anlatan bir kart yollamaktadırlar müşterilerine...

Akvaryum, evlerde yalnızca balıklar için düzenlenir diye düşünebilirsiniz. Fakat eğer bir akvaryuma özenle bitki dikilirse, son derece çekici bir su altı bahçesi meydana getirilebilir.

Düzenlemek ve içine bitkiler dikmek için edinilecek küçük bir camdan bahçe, son derece iç açıcı bir eğlence olabilir. İçine dört çeşit bitki ekilmiş bir sırça —bahçe örnekte gösterilmiştir. Buradaki bitkilerden bir tanesi, üstünde kırmızı çiçekleri bulunan bir bitki olan **İkizçileği**'dir. Ötekiler ise, küçük bir eğrelti otu, yosun ve **kırmızı şapkalı liken**'dir.

Güzel bir kış bahçesi yapmak için mutlaka çiçekçiden çeşitli bitkiler almak gerekmez. Ananas'ın tepesinden bir demet yaprak kesip bunları küçük bir saksıya ekecek olursanız, çok geçmeden bitkinin orada kök saldığını ve büyümeye başladığını görebilirsiniz. Eğer canınız meyva istiyorsa, en sevdiğiniz bir tanesini ılık bir yerde koruyun ve ileride büyüyüp kök salacağı dönemleri de gözönünde tutarak onu büyükçe bir kaba ekin.

Etli kök

Çiçek soğan

Tomurcuklanmış çiçek soğanı

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Saksı güzeli

Yüksük Kaktüsü

Greyfurt çekirdekleri bir süre sonra parlak koyu yeşil yapraklar vermeye başlar. Eğer üçte bir havucun tepesi kesilip içinde minik çakıl tanecikleri ve su olan sığ bir kapta bırakılırsa, bir süre sonra buradan küçücük tüy gibi yapraklar çıkmaya başlar. Begonya ve sardunyaları da büyüdükleri nemli topraklardan alıp saksılara koymak ve orada başarıyla büyütmek olanağı vardır. İlginç bitkileri bir kış bahçesinde bir araya getirmek kadar güzel bir şey olabilir mi?

Ev içinde büyütülürse başarıyla çiçek açan bitkilerden bir tanesi de **Kâğıtbeyazı-nergisleri**'dir. Bu çiçeklerin soğanları, içi su ve çakıl dolu olan bir yere dikilirse pek fazla özen gösterilmeye gerek duymadan büyüyebilirler. Bir soğuk ve karanlık kış sabahında saksıda çiçek açmış bir nergis, bir anda mevsimi de, havanın kötülüğünü de size unutturacaktır.

Eski Bitkilerden Yenilere...

Tarlalarımızda, bahçelerimizde ve çiftliklerimizde büyüttüğümüz bitkilerin hemen hemen hepsi tohumlu bitkilerdir. Bunları yetiştirmenin temel anahtarı tohumlarındadır. Bir çok taneli bitkinin öyküsü, burada anlatacağımız helvacıkabağının öyküsüne benzer.

Bir tohum dikmek demek, tohumun içindeki küçük bitki (cenin) kabuğunu kırarak dışarı çıkmaya ve büyümeye en elverişli durumdayken, onu toprağa bırakmak demektir. Bitkinin gereksindiği hava, nem ve ılıklık sağlanmış olmalıdır. Bir çok kimse tohum dikerken onun havaya gereksinimi olduğunu bir türlü kavrayamaz.

Tohumun dikildiği derinlik de önemlidir. Her tohum, içindeki **ceninbitki**'nin gereksinimi olan besini depolamış durumda olur.

Eğer fide tutarsa, tohumun içinde stoklanmış olan besinin filiz toprağın üstüne çıkıncaya kadar yetmesi gerekir. Ancak güneş ışığına kavuştuktan sonra bitki kendisi için besin yapmaya başlar.

Genellikle bir tohumun özü, genç filizi 10-15 santim uzatmaya yetecek kadar besinle dolu olur. Eğer tohum 7-8 santim derinliğe ekilirse, fide hiç bir tehlike ile karşılaşmaksızın gelişip toprağın üstüne çıkabilir. Sonuç açısından, bol tohum dikmek, derine dikmekten genellikle daha avantajlı olur. Dikim, toprağın yüzeyine çok yakın olarak yapılmışsa, yoğun bir yağmur, tohumların üstündeki toprakları yıkayıp götürecektir. Öte yandan eğer küçük bir petunya tohumu, toprağa derinlemesine ekilmişse, fidesi tohum dışına çıkıp büyümeyi başarsa bile hiç bir zaman günışığına kavuşamayacaktır.

Velvitşa

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Kaktüsler

Meşale kaktüsü

Saguaro

Kirpi kaktüsü

Mısır inciri

Erguvanî armut

Fıçı kaktüsü

İğne yastığı

Kunduz kuyruğu

Joshua ağacı

Bazı durumlarda tohumlu bitkileri yetiştirmek için onların tohumlarını dikmek yerine başka yolları denemek daha elverişli olur. Sözgelişi bir çok çeşit çiçek, genellikle toprağa ekilen soğanlarından çıkarak filizlenir. Sözgelişi, yeni cins lâle yetiştirmekle uğraşanlar dışında, hiç kimse tohum ekerek lâle büyütmeye kalkmaz.

Bitki soğanları, dayanıklı çiçek üretmekte, en rahat yöntemin kullanılmasını sağlarlar. Bir bitki soğanı biribirinin üstüne gelecek biçimde çıkan kalın yapraklardan oluşur. Gerekli besinin çoğu bu yap-

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

rakların üstünde stoklanmıştır. Sözgelişi, bir lâle soğanında, lâle tohumuna göre çok daha fazla stoklanmış besin bulunur. Güçlü ve sağlam bir bitki, ancak soğandan çıkabilir ve bu bitki özellikle tohumdan elde edilecek olana göre çok daha çabuk çiçek açacaktır.

Üstü tomurcuklanmış bir çiçek soğanı tıpkı bir çiçek soğanı gibidir. Çiğdem ve kılıç çiçeği, genellikle —tohuma göre— filizlenmiş bir soğandan daha iyi yetişirler. Bu filizlenmiş soğanlar, içi besinle dolu şişkince bir gövdeden ibarettir gerçekte...

Bazı bitkiler köklerden yetişirler. Yıldız çiçeğinin, büyük çapta besin stoklamış olan saçaklı küme halinde kökleri vardır.

Bildiğiniz gibi, patates bitkisi **yumru** adıyla anılan ve toprak altında oluşan tombul ya da kalın bir gövdeden ibarettir. Bahçıvanlar, patatesi, her biri bir göz ya da tomurcuk gibi olan parçalara ayırarak toprağa dikerler. Bu parçalarda tomurcuk verecek kadar besin stoku vardır.

Bir toprak altı gövdesi ya da **kök gövde**, kalın bir toprak altı yumrusunun bir başka çeşididir. Süsen bitkisi, genellikle böyle kök gövdelerden çıkarak büyür. Yumrular, kök gövdeler, üstü filizlenmiş soğanlar ve besin stoklu kökler, tıpkı bitki soğanları gibi tohumlara göre bahçıvanlara daha fazla avantaj sağlar.

Daldırma Ve Aşı

Bazı bitkilerin dalları toprağa değer değmez bir süre sonra kök verir. İşte bu olanağı kullanarak yeni bitki yetiştirmek her zaman olanaklıdır. Önce bir dal toprağa daldırılır. Sonra bu dalın köklenmesi ve oradan hızla yeni bir bitki çıkması beklenir. Bu yeni bitki boy attığı zaman da toprağa daldırılan anaç dal kesip atılır. Böyle bir yöntemle bitki yetiştirmeye **daldırma** denilmektedir. Bir çok ağaççileği ve böğürtlen daldırma ile yetiştirilir.

Sardunyalar aşılanarak büyütülürler. Bu iş için bir bitkiden bir parça dal kesmek gerekir. Bu kesilen parçalar nemli toprağa konduğu zaman hemen kök verir. Ancak böyle bir yöntemi uygularken dikkat edilecek en temel şey, yeni büyümekte olan bir dalın ya da sapın kesilmesidir.

Elma ağaçlarında olduğu gibi bir çok odunsu bitki, genellikle sardunyaya uygulanan yönteme benzer bir yöntemle aşılanarak dikilir. Bu sırada ortaya çıkan oluşum, benzer bir odunsu bitkiden alınan parçanın bir başka bitki ile birlikte büyümesidir.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Sözgelişi A elmasından bir parça kesilir ve bu parça dayanıklı bir yabani elma ağacına aşılanır. Yabani elmanın tepesindeki bütün dallar, kesilmeli fakat bir tek aşılanmış dal geriye bırakılmış olmalıdır. Bir süre sonra bu aşılanmış dal gelişir, yabani elma ağacı tıpkı anaç A elması ağacına benzer. O kadar ki, dıştan bakıldığı zaman onun gerçekte yabani elma ağacının köklerine sahip olabileceğini kimse düşünemez.

Bütün dünyada yalnızca bir tek nefis Golden elması bulunduğu söylenir. Bu anlatım bir bakıma doğru bir öze de sahiptir. Çünkü ilki dışında her nefis Golden elması ağacı, başka tür bir ağacın kökleri üstünde aşı yapılması yoluyla ortaya çıkmıştır. Aynı şey başka sayısız odunsu bitki çeşidi için de söylenebilir. Bir çok meyva ağacı, gülağacı, asma ve fidanlıklarda satılan süs bitkileri ve ağaçları aslında aşılanma ile ortaya çıkmışlardır. Aşılama, yeni tür çeşitleri geliştirip yaymakta çok işe yarar.

Bazı durumlarda tohumlu bir bitkiyi tohumlarından üretmek mümkün olmaz. X elması olarak adlandırdığımız bir yeni tür elmanın iki elma arasında çaprazlama yaparak yetiştirildiğini varsayalım. Yine varsayalım ki, bu X elması, değişik tür elma ağaçlarının çiçeklerinden alınan çiçek tozları olmadıkça, çekirdek üretmeyen bir çok tür elmadan biri olsun. Ağaçlar, X elmasının tohumlarından büyümeyecek, ama sonra X elması ağaçları olacaktır. Bunun nedeni, X elması ağacı ve buna çiçek tozu sağlayan iki ebeveynlerinin bulunmasıdır. X elması ağacı ile buna çiçek tozu veren türler arasında çaprazlama yapılmıştır.

Su sümbülü

Su mercimeği

Nilüfer

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Hava Çamı

Boğucu İncir

Hiç kuşkusuz, ender de olsa tohumlu bitkiler bazen tohum üretmezler. Ananasda rastlandığı gibi böyle durumlarda tohum yerine bitkiyi başka yollarla yetiştirme yoluna gidilir, Bir çok bitkiyi çoğaltmak için çeşitli yolların bulunması bizim için iyi bir rastlantıdır.

Bitkilerde Uyum

Bir çok hayvan gibi bir çok bitki de nerede yaşıyorsa oraya özel olarak uyum yapar. Hatta bu bazen o düzeyde ileri bir uyum olur ki, bitki belirli yerler dışında başka hiç bir yerde yaşayamaz duruma gelir. Bir deniz yosunu ve söğüt ağacı, bir morina balığı ya da kırlangıç gibi kolaylıkla ve başarıyla yaşadığı ortamı değiştiremez.

Bir çöl de bitkiler için özel sorunlar yaratan yerlerden biridir. Çöller gün boyu son derece sıcak, geceleri de çok soğuk olurlar. Çöl havası gibi, toprağı da çok kurudur. Buralara yağmur düştüğü zaman sular hızla toprağın altına kayar gider. Suların çoğu toprağa sinmek yerine, hiç oraya yağmur yağmamış gibi hızla kaybolurlar.

Succulent adıyla anılan ve içinde bol su depolayan bitkiler çölde yaşama sorununu çözmüşlerdir. Bir çok kaktüs bitkisi daha çok küçük oldukları dönemler dışında, yaprak taşımazlar. Zerrin bitkisinde ya da karaağaçta olduğu gibi kaktüslerin gövdeleri, yaprakların işlevini görür. Kaktüslerin gövdesi kalındır ve içi su doludur. Bildiğiniz gibi bunlar çok iyi su depolayan bitkilerdir.

Bir kaktüs bitkisi eğer su tanklarını dolduramamışsa bu bitki için hiç de iyi olmaz. Bitkinin kökleri toprağın yüzüne yakın duracak biçimde yayılmıştır. Bu kökler, toprağa ulaşacak her damla suyu bir anda yutmak için hazır beklerler.

Hiç yaprağının olmaması kaktüse biriktirdiği suları saklaması için yardımcı olur. Bir akağaçtan sıcak yaz günlerinde galon galon su buharlaşabilir. Çünkü, büyük miktarlarda buharlaşmanın yerini tutacak kadar ağacın yaşadığı ortamda su bulunmaktadır. Bir kaktüsün ise, havadan sağlayabileceği nem miktarı son derece azdır.

Meyvalı kaktüs bitkilerinin, eğer batıcı dikenleri olmasaydı, susamış çöl hayvanlarının kendilerini yemelerinden çok daha zor kurtulurlardı. Bu bitkilerin üstündeki dikenler de çöle uyumun bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

Kalın yapraklı saksı güzeli çiçeklerinin toprağın altında kapalı fiyong biçiminde su depoları vardır. Dışta kalan bölümlerinde ise, pek su bırakmazlar.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

"Welwitschia" Güneybatı Afrika çöllerinde büyür. Bu iki yapraklı bitki bazen bir yüzyıldan daha fazla yaşar. Yaprakları bitkinin tepesindeki kök-gövdeden çıkarak büyürler. Rüzgâr koptuğu zaman, dar kordela biçimindeki yapraklar parçalara ayrılır ama bir yandan da dipten büyümeye devam ederler. Bitkinin kök gövdesi besin ve su depolar. Welwitschia bir fosil olarak yaşamaktadır. Hiç bir yakın akrabası yoktur.

Joshua Ağacına Amerika Birleşik Devletleri'nin güney bölgesindeki çöllerde sıklıkla rastlanır. Bu bitki, 9-10 metre büyüyebilir. Kalın dayanıklı yapraklarından son derece az bir miktar suyu dışarı buhar olarak verir.

Bir bataklık, çöle göre çok daha farklı bir doğal ortama sahiptir. Burada çöldekinin tam tersine gayet bol miktarda su bulunur. Buna karşın bitkiler için son derece önemli bir materyal olan nitrojen bataklıklarda oldukça kıttır. Bitkiler genellikle gerek duydukları nitrojeni içinde büyüdükleri topraktan ya da sudan sağlarlar. Fakat bir bataklık bitkisi, bir çok hayvanın yaptığı gibi ihtiyacı olan nitrojeni et yiyerek sağlamak durumundadır.

Örneklerde, et yiyici oldukları için bataklıklara son derece iyi uyum yapmış dört bitki gösterilmiştir. Bunlar böcekleri yerler.

Güneş Şebnemi'nin tüylü yaprakları böceklere bir tuzaktır. Her tüyün dibinde bir su taneciği bulunur. Bunlar da tıpkı şebnem gibi görünürler. Fakat bu şebnemler güneş ışığı vurduğu zaman gözle seçilmezler.

Şebnemler gerçekte yapışkandır. Küçük bir böcek konduğu ya da sürtündüğü zaman bitkinin yaprakları onu içeriye doğru çekerler. Böcek, aslında yaprakların tam ortasına sarılmış bulunan tüylere değer. Sonra da bu tüyler, böceği aşağı doğru sarmalayarak tuzağa düşürmüş olur. Şebnemcik ise, böceği yaprak tarafından kolayca emilecek duruma getirmek için onu sıvısının içinde yumuşatır. Şebnem böceği sindirme işlevini bitirdiği zaman bitkinin üstündeki tüyler yeniden dışa açılırlar. Böceğin en sert, sindirilemeyen bölümü dışa düşer ve artık bitki yeni bir böceği yakalamaya hazırdır.

Uçantuzak Venüsü'nün yapraklarının uçları ona tuzak işlevi görür. Yapraklarını katlayıp içe kıvırarak böceklerin hepsini yakalar. Her yaprağın ucunda hemen hemen yaprağın yarısını kaplayacak biçimde duran yapışkan tüyler vardır. Bu tüyler tuzak yapma görevini başlatır. Bir böcek daha bitkiye dokunur dokunmaz tuzak kapanır. Dıştaki yapışkan tüyler böceğin kaçıp kurtulmasını engeller. Ve böcek bitki tarafından sindirilinceye kadar tuzak kapalı kalır. Daha sonra, yeni bir av için tekrar yapraklar dışa açılır.

Sürahi bitkisinin tuzağı ise, içi kısmen su dolu olan sürahi biçimindeki yapraklarının içindedir. Yaprakları aşağı doğru çekmeye yarayan tüyler vardır. Böcek, sürahi biçimindeki yaprakların iç alt bölümüne konarsa bir daha oradan geri çıkamaz. Suda boğulur ve orada sindirilir.

ŞEMALAR

Bu sayfada başlayan şemalar, dünyamızın tarihi ve canlılar dünyası ile ilgili bazı bilgilerinizi özetlemeye yarayacaktır. Ayrıca bilgilerinize bazı katkılarda bulunacağını da ummaktayız. Şemaların listesi aşağıda verilmektedir.

	Sayfa		Sayfa
Dünyamızın geçmişi	363	Böceklerin bölünümü	369
Canlıların klasmanı	366	Memelilerin familyaları	370
Kuşlar ve bölünümü	368	Çiçek familyaları	370
Memelilerin bölünümü	369	Kozalaklıların grupları	376

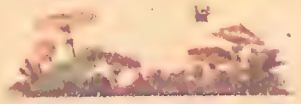

DÜNYAMIZIN GEÇMİŞİ

çağlar

		olaylar	yaşam
Kabuk Öncesi Dönemi	200 milyon yıl	Dünyanın doğuşu Çekirdekle örtünün ayrışması. İlk kayaların oluşumu	Hayat yok.
Kambriyum Öncesi (Eski)	100 milyon yıl	Büyük volkanik faaliyetler. Yükselen ve batan dağlar. İlk tortul kayaların oluşumu.	Çok basit tek hücreli bitki ve hayvanların var olması muhtemel. Hiç değilse mavimsi yeşil yosun çağın sonunda herhalde vardı.
Kambriyum Öncesi (Yeni)	100 milyon yıl	Bir çok tortul kayaların oluşumu. Bilinen ilk buzullar. Şimdi çoğu aşınmış olan bir çok büyük dağların oluşumu.	Süngerler ve bir çok başka tek hücrelile yaygın olması muhtemel. Bir çok deniz bitkisi.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

	Olaylar	Yaşam
Kambriyum	İklim yumuşak.	Hayat henüz tümüyle denizde. Trilobit'ler başta gelen hayvanlar. Deniz yosunları ve omurgasızlar.
Orduvicium	Bilinen deniz alanları. Göllerde ve göller yöresinde volkanlar.	İlk omurgalılar —Zırhlı balıklar Omurgasızlar hâlâ başta gelen hayvanlar.
Silurium	Galler ve İskoçya'da dağların oluşumu.	Bilinen ilk kara bitkileri. Kızıl yaprak, Koyunotu türleri. Bilinen ilk kara hayvanları —Akrepler. Mercan yığınlarının oluşumu.
Devonium	Dönemin en son bölümlerine kadar çok geniş alanlar su altında. Bazı volkanik faaliyetler Kalın şist, kumtaşı ve kireç taşı tabakalarının sığ denizlerde oluşumu.	İlk Eğreltiotu, Atkuyruğu ve Yosunların oluşumu. İlk ormanlar. Karada omurgası bulunan ilk hayvanlar - hem karada hem suda yaşayan canlılar. Göl ve denizlerin hâkim hayvanları; Balıklar.
Missippium	Dönemin ortasına kadar Avrupa kıtasının büyük kısmı su altında. İklim sıcak.	Hem suda, hem karada yaşayanlar pek çok. Böcekler çoğalıyor. Suzambaklarına pek sık rastlanıyor. Denizlerde pek çok köpek balığı
Pensylvanyum	Karalarda deniz seviyesine göre pek çok yükselme ve alçalmalar. Geniş bataklıklar. Büyük kömür rezervlerinin oluşumu.	Ağaç Atkuyrukları, iri yosunlar ve ilk otsu bitkilerden ormanların oluşması. Böcekler irileşiyor ve sayıları artıyor. İlk sürüngenler.
Permium	Karaların yükselmesi. Avustralya hâlâ büyük güney kıtasına bağlı. Büyük kuraklık. Küçük yörelerde buzullar.	İlk kozalaklılar. Sürüngenler pek çok. Büyük azalmalar.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

ŞEMALAR

Bu sayfada başlayan şemalar, dünyamızın tarihi ve canlılar dünyası ile ilgili bazı bilgilerinizi özetlemeye yarayacaktır. Ayrıca bilgilerinize bazı katkılarda bulunacağını da ummaktayız. Şemaların listesi aşağıda verilmektedir.

	Sayfa
Dünyamızın geçmişi	363
Canlıların klasmanı	366
Kuşlar ve bölünümü	368
Memelilerin bölünümü	369
Böceklerin bölünümü	369
Memelilerin familyaları	370
Çiçek familyaları	370
Kozalaklıların grupları	376

DÜNYAMIZIN GEÇMİŞİ

çağlar		olaylar	yaşam
Kabuk Öncesi Dönemi	200 milyon yıl	Dünyanın doğuşu Çekirdekle örtünün ayrışması. İlk kayaların oluşumu	Hayat yok.
Kambriyum Öncesi (Eski)	100 milyon yıl	Büyük volkanik faaliyetler. Yükselen ve batan dağlar. İlk tortul kayaların oluşumu.	Çok basit tek hücreli bitki ve hayvanların var olması muhtemel. Hiç değilse mavimsi yeşil yosun çağın sonunda herhalde vardı.
Kambriyum Öncesi (Yeni)	100 milyon yıl	Bir çok tortul kayaların oluşumu. Bilinen ilk buzullar. Şimdi çoğu aşınmış olan bir çok büyük dağların oluşumu.	Süngerler ve bir çok başka tek hücrelil yaygın olması muhtemel. Bir çok deniz bitkisi.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

	Olaylar	Yaşam
Kambriyum	İklim yumuşak.	Hayat henüz tümüyle denizde. Trilobit'ler başta gelen hayvanlar. Deniz yosunları ve omurgasızlar.
Orduvicium	 Bilinen deniz alanları Göllerde ve göller yöresinde volkanlar.	İlk omurgalılar —Zırhlı balıklar Omurgasızlar hâlâ başta gelen hayvanlar.
Silurium	Galler ve İskoçya'da dağların oluşumu.	Bilinen ilk kara bitkileri. Kızıl yaprak, Koyunotu türleri. Bilinen ilk kara hayvanları —Akrepler. Mercan yığınlarının oluşumu.
Devonium	Dönemin en son bölümlerine kadar çok geniş alanlar su altında. Bazı volkanik faaliyetler Kalın şist, kumtaşı ve kireç taşı tabakalarının sığ denizlerde oluşumu.	İlk Eğreltiotu, Atkuyruğu ve Yosunların oluşumu. İlk ormanlar. Karada omurgası bulunan ilk hayvanlar - hem karada hem suda yaşayan canlılar. Göl ve denizlerin hâkim hayvanları; Balıklar.
Missippium	Dönemin ortasına kadar Avrupa kıtasının büyük kısmı su altında. İklim sıcak.	Hem suda, hem karada yaşayanlar pek çok. Böcekler çoğalıyor. Suzambaklarına pek sık rastlanıyor. Denizlerde pek çok köpek balığı
Pensylvanyum	Karalarda deniz seviyesine göre pek çok yükselme ve alçalmalar. Geniş bataklıklar. Büyük kömür rezervlerinin oluşumu.	Ağaç Atkuyrukları, iri yosunlar ve ilk otsu bitkilerden ormanların oluşması. Böcekler irileşiyor ve sayıları artıyor. İlk sürüngenler.
Permium	Karaların yükselmesi. Avustralya hâlâ büyük güney kıtasına bağlı. Büyük kuraklık. Küçük yörelerde buzullar.	İlk kozalaklılar. Sürüngenler pek çok. Büyük azalmalar.

		Olaylar	Yaşam
Mezozoik çağ	Triasik	Triasık Mavi bölümler deniz. Büyük karalar ortaya çıkmış. İklim çok kuru.	Sürüngenler karaların kralı. İlk memeliler. Sikada tipi bitkiler pek çok.
	Jurasik	Sığ denizler büyük toprak parçalarını örtmeye başlıyor. İklim daha sıcak ve daha nemli.	Dinazorlara çok rastlanıyor. Hava ve suda başka sürüngenler bollaşıyor. İlk kuşlar.
	Kretasyum	Güney İngiltere'nin büyük bölümü denizle kaplı. Kireç rezervleri oluşuyor.	İlk çiçekli bitkiler. Denizlerde bir çok kaf bacaklılar. Boynuzlu ve z dinazorlar pek çok, fakat bir sürüngenle bir onların da neslinin tüken
Caenozoik çağ	Tertier	Paleosyum 7 milyon yıl Eosen 22 milyon yıl İklim başlangıçta yumuşak, fakat dönemin sonuna doğru daha soğuyor. Oligosen 1 milyon yıl Alp'ler, Himalaya'lar ve diğer dağ silsileleri yükseliyor. Miosen 12 milyon yıl Dönemin sonunda karaların durumu bu günküne yakın. Pliosen 11 milyon yıl	Artık dünyanın kralı memeliler Modern omurgasızlar denizlerde çoğalıyor. Kuzey Amerika ile Asya ve Kuzey - Güney Amerika arasında memelilerin büyük göçleri.
	Kartener	Pleistosen 2 milyon yıl Mavi bölümlerde buzul yok.	Memeliler ve çiçekli bitkiler hakim. İlk insanlar. Bir çok hayvan güneye doğru iniyor. Bir çok bitki ilerleyen buzulların etkisiyle ölüyor.
		Holosen 20.000 yıl Henüz büyük değişikliklerin zamanı gelmemiş.	İnsan hakim..

Bu Ansiklopedi TURK TICARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

gönderdiğim yazıyı, *o günün duygu ve anlayışına* ne denli uymak zorunluğu bulunduğunu gösterir bir belge olması bakımından, olduğu gibi bilginize sunuyorum:

1— Tanrı'nın yardımıyla Nisan'ın yirmiüçüncü günü, Cuma namazından sonra Ankara'da Büyük Millet Meclisi açılacaktır.

2— Yurdun bağımsızlığı, yüce Halifelik ve Padişahlığın kurtarılması gibi en önemli ve ölüm kalımla ilgili görevleri yapacak olan bu Büyük Millet Meclisi'nin açılış gününü Cuma'ya rastlatmakla o günün kutsallığından yararlanılacak ve bütün sayın milletvekilleriyle birlikte Kutsal Hacı Bayram Camisi'nde Cuma namazı kılınarak Kur'an'ın ve namazın nurlarından ışık alınacak ve güç kazanılacaktır. Namazdan sonra, Peygamberimizin kutlu sakalı ve kutsal sancak alınarak Meclis'in toplanacağı özel yere gidilecektir. Toplantı yerine gidilmeden önce, bir dua okunarak kurbanlar kesilecektir. İşbu törende, camiden başlayarak, Meclis'e değin, Kolordu Komutanlığınca askerî birliklerle özel tören düzeni alınacaktır.

3— Açılış gününün kutsallığını artırmak için il merkezinde, Vali Beyefendi Hazretleri'nin düzenleyeceği üzere, hatim indirilmeye ve Buhari (★) okunmaya şimdiden başlanacak ve hatimin son bölümleri uğur için Cuma günü namazdan sonra Meclis'in toplantı yeri önünde okunup bitirilecektir.

(★) Hatim indirmek: **Kur'an'ı başından sonuna değin okumak. Buharî: Buharalı ünlü bir hadis bilgininin kitabı. Kitapta, Hz. Muhammed'in sözleri vardır. (A.K.)**

Cevat Abbas ile Ankara'da...

için beklemeye gerek yoktu. Telgrafçı Manastırlı Hamdi Efendi'nin verdiği bilgiyi, *İşgal Kuvvetleri*'nin bildirisi pekiştirmişti. Bu bildiriden durumun içyüzünü anlamıştım.

Gerekli gördüğüm ivedi (acele) önlemleri, yukarda açıkladığım gibi, hemen aldım ve uyguladım.

İstanbul'a el konulması ve yapılan tutuklamalar üzerine, türlü kaynaklardan birbirini tutmaz bilgiler gelmeye başladı. Biz de türlü yollarla soruşturmaları sürdürdük.

Görevlerini yapamayacaklarını anlayıp dağılan milletvekillerinin ve kimi kişilerin İstanbul'dan kaçarak Ankara'ya gelmekte oldukları anlaşıldı. Yolculuklarını kolaylaştırmak için, geçecekleri yerlerdeki ilgililere gerekli emirleri verdim.

2. BÖLÜM

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN TOPLANMASINDAN CUMHURİYET'İN İLANINA KADAR GEÇEN DÖNEM

Olağanüstü Yetkili Bir Meclisin Ankara'da Toplanması Kararı

16 Mart 1920'de İstanbul'a el konulması üzerine aldığım önlemler arasında daha birtakımları vardır ki, onları Büyük Millet Meclisi'nin ilk açılışında bildirmiş olduğumdan, burada yeniden anlatmadım. Örneğin, Eskişehir ve Afyonkarahisar'daki yabancı birliklerinin silahlarının alınması ya da oradan uzaklaştırılması; Geyve (Sakarya'nın), Ulukışla (Niğde'nin ilçesi) yakınlarında demiryolunun bozulması; Anadolu'da bulunan yabancı subayların tutuklanmaları vb. gibi önlemlerle ilgili ayrıntılı bilgiler, B. Millet Meclisi'nin ilk tutanaklarında okunabilir.

Bunlar arasında, aldığımız kararların en önemlisi, olağanüstü yetkili bir ulusal meclisin Ankara'da toplanması kararıdır.

Mustafa Kemal ilk kez Dolmabahçe'de...

Bu Konuda Yayımlanan Yönerge

İSTANBUL'un işgalinden üç gün sonra, yani 19 Mart 1919'da, illere ve komutanlıklara şu yönergeyi yolladım:

"İstanbul'un işgali üzerine, Mebuslar Meclisi (Meclis-i Mebusan) görev yapamayacağını anlayarak dağılmıştır.

Devlet başkentinin korunmasını, ulusun bağımsızlığını ve devletin kurtarılmasını sağlayacak önlemleri düşünüp uygulamak üzere, yeni bir meclisin Ankara'da toplanması uygun görülmüştür.

Onbeş gün içinde, yeni seçimler yapılacak; seçilecek milletvekilleri Ankara'ya geleceklerdir.

Seçimler, gizli oyla ve salt çoğunlukla yapılacaktır.

Ankara'da toplanacak Meclis'e, İstanbul'da dağılmış olan eski milletvekilleri de geleceklerdir.

Seçilen milletvekillerinin alacakları ödenek, daha sonra Meclis'çe kararlaştırılacaktır. Ancak, geliş yolluklarını, seçimi yapan kurulların zorunlu giderleri olarak uygun görülecek tutarlar üzerinden her yerin hükümetince sağlanacaktır.

Temsilciler Kurulu adına
Mustafa Kemal"

Bir hafta içinde, türlü yönlerden Ankara'ya gelmekte olan milletvekilleriyle, telgraf aracılığı ile ilişki kuruldu. Kendilerine, acılarını azaltmaya ve içgüçlerini (maneviyatlarını) artırmaya yarayacak bilgiler verildi.

İstanbul'da, artık bizim yolumuzda yürüyecek kimse kalmamıştı. Aylarca ve türlü yollarla, orada bir ulusal örgüt kurmalarını istemiştik. Bizi dinlemeyip kendilerine göre bir dernek kurup geliştirmeye çalıştılar. Bunlardan kimileri Malta'ya sürgün edilmişti. Bağımsızlıktan yana olan kimileri de, Ankara'ya doğru yola çıkmışlardı.

İstanbul'da yeniden örgüt kurmak için çok sıkıntılı çalışmalar yaptık. O zamanki durumumuza göre gücümüzün üstünde para harcamak zorunda kaldık.

Seçim Sırasında Karşılaşılan Zorluklar

İLLERE ve komutanlıklarımıza yolladığımız yönerge gereğince, yurdun her yanında seçimler hızla ve dikkatle yapılmaya başlandı. Yalnız kimi yerlerde (Dersim, Malatya, Elazığ, Konya, Diyarbakır, Trabzon) duraksamalar, direnme gösterenler oldu.

Şunu açıklamak isterim ki, duraksama gösterenler ve direnenler, bu seçim bölgelerinin halkı değildir. Belki o sırada o bölgelerin yüksek sivil yöneticileridir. Halk, gerçeği anlar anlamaz, hemen ortak ulusal isteğe uymakta hiç duraksama göstermemiştir.

29 Mart 1920'de, 3. Kolordu Komutanı Selâhattin Bey'den aldığım bir kapalı telgrafta şöyle deniliyordu:

"Samsun'da bulunan 15. Tümen'in ruhsal durumu bozuktur. Subaylar arasında padişaha bağlılık duyguları bulunuyor."

Meclis çalışmaları sırasında (1920).

Telin bundan sonraki bölümünde, şu bilgiler vardı: Subaylar, padişaha karşı verilecek emirleri dinlemeyeceklerini bildirmişler. Kendilerine, bu konuda baskı yapılırsa, görevi bırakacaklarmış. Şimdiden kaçma olayları başlamış...

3. Kolordu Komutanı Selâhattin Bey, Amasya'ya denetleme göreviyle gelen bir yabancı yüzbaşıyı tutuklatmış. İngilizler, bu subayın hemen serbest bırakılmasını istemişler.

Verdiğim emir üzerine İngiliz yüzbaşı yurttan çıkartıldı.

9 Nisan 1920 günü Bolu'dan aldığımız bir haber de iç açıcı değildi: Ulusal Kuvvetler'e karşı olan kimi hayınlar, Adapazarı ile Hendek arasında bulunan köprülerle, Mudurnu (Bolu'nun ilçesi) suyu üzerindeki köprüyü yıkmışlar...

Bolu ve çevresi komutanı Mahmut Nedim Bey'in aynı tarihli telgrafında verdiği haberler de kötüydü: Adapazarı'nda, Ulusal Kuvvetler'e karşı gösteriler yapılmış. Hendek-Adapazarı arasındaki telefon telleri kesilmiş. Düzce Abazalarından tarafsız olanlar da, bize karşı ayaklananlara katılıp yola çıkmışlar.

Köprülerin yıkılması, telefon tellerinin kesilmesiyle her türlü haberleşmenin ve gidiş gelişin durduğu anlaşılıyordu.

Bu haberler üzerine Geyve'de bulunan 24. Tümen Komutanı Mahmut Bey'in dikkati çekildi.

Nevşehir'de de, kaymakam Nedim Bey'in başkanlığı altında, *Müslümanları Yükseltme Derneği*'nin (Teali-i İslâm Cemiyeti) bir şubesi kurulmuş. Bu derneğin üyeleri: "Padişahtan başka hiç bir güç tanımayız. Ulusal Kuvvetler'i dağıtmak için malca, bedence, bütün gücümüzü harcamaya ant içtik!" diyorlar; her gece toplanıp görüşüyorlarmış.

Bunların ileri gelenleri, Niğde'deki Tümen Komutanının gönderdiği bir birlikçe tutuklanmış.

Bu gibi olaylara, bundan sonra geniş ölçüde rastlayacağız. B.M. Meclisi'nin toplanmasını ve açılmasını sağlamak için çalıştığımız günlerde, bizi en çok uğraştıran Düzce, Hendek, Gerede gibi Bolu bölgesindeki yerlerden başlayıp Nallıhan, Beypazarı üzerinden Ankara'ya yaklaşacak gibi görünen gerici ayaklanma dalgaları olmuştur.

T.B. Millet Meclisi Toplanıyor

BİR yandan bu gerici ayaklanmalarının durdurulması için uğraşırken, bir yandan da, Ankara'da toplanmakta olan ve genel durumu henüz gereği gibi bilmeyen milletvekillerini, korkulu olaylar karşısında bırakmamak gerekiyordu. Olaylar, Meclis'in açılmasını geciktirebilirdi. Bunun için, Meclis'in bir an önce açılmasını istedim. Bütün milletvekillerinin Ankara'ya gelmelerini beklemeye gerek yoktu. Gelebilmiş olanlarla yetinerek, Meclis'in 23 Nisan 1920 Cuma günü açılmasına karar verdik.

Bu karar üzerine, 21 Nisan 1920'de sivil yöneticilere, komutanlıklara

İŞTEN SÖZEDELİM SEVGİLİ DOSTUM. ASKERLERİN OLDUĞU FELÂKETLER KÜÇÜK TOPLUMUMUZU YÖNETMEMİ GÜÇLEŞTİRİ-YOR.
BUNA ŞAŞMA-DIM YAĞMACI DÜŞMA-NIM. ADAMLARINIZ İNSAN SAĞLIĞINI BOZACAK YARATIKLAR.

EVET. CANIMI SIKAN ŞEY DE SADIK ÜSTEĞ-MENİM ABD EL MOKTAR'I YİTİRMİŞ OL-MAM! SULTAN AHMET ALİ'NİN TOPRAKLARINA YAPILAN BİR BASKINDA YAKALANDI, ONU ÖLDÜRDÜLER... NE İYİ ÇO-CUKTU!

DEĞERLİ BİR SERÜVENCİYİ ANLARIM BEN. SİZİ GÖZÜM TUTTU. ABD EL MOKTAR'IN, TANRI GÜNAHLARINI BAĞIŞLASIN, YERİNİ ALMAK İSTER MİSİNİZ?
BEN Mİ?

EVET, SİZ. HER İŞTEN YÜZDE ON PAY; ÖZEL MUHAFIZ, BEĞENECEĞİ-NİZ ÜÇ CARİYE; DEVENİZ DE GERİ VERİLECEK. NE DERSİNİZ?

GÜZEL BİR ANLAŞMA. PEKİ YA AKSİ DURUMDA, YANİ REDDEDERSEM NE OLUR?
ELBETTE HEMEN BOYNU-NUZU VURURLAR.

ÖĞRENMEK İSTEDİĞİM BUYDU. PEKİ: BEN ŞÖYLE BİR HAZIM YÜ-RÜYÜŞÜNE ÇIKAYIM, SONRA YA-NITIMI VERİRİM.
YAHA EM-RİNİZDEDİR.

KAÇMAYA KAL-KARSAM: PAM! GÜVERCİN GİBİ AVLARLAR. BARNEY, AS-LANIM, BURADAN YAKAYI SIYIRMAK İÇİN KAFANI KULLANMALI-SIN.

İŞTE! KÜKREYEN KU-MULLARIN GÖSTERİ-Sİ O KADAR KOR-KUNÇ DEĞİLDİ!
EN KÜÇÜK BİR ESİNTİ BİLE OLMADI. ŞİMDİ KAANİT ZERGA'YA İYİCE YAKLAŞ-TIK.

BRAAAHH!
ÇOK GÜÇ DURUMDAYIZ DADA. KULAKLARIMIZI KAPTIRMADAN BU ALTIN KAFESTEN NASIL KURTULABİLİRİZ SENCE?
GÖRDÜN MÜ! KİBRİTLERİMİ YİTİRMİŞİM! BUNDAN BÜYÜK FELAKET OLAMAZ!
ATEŞİN VAR MI ASLAN ASKER?
ATEŞ YOK! PİPO YOK RUMİ! BUNDAN UZAK DUR: BUM! VİŞŞ! BUM!
?
VİŞŞ BUM? UZAK DUR? BU İLKEL SESLERİN ANLAMI NE Kİ?
AMAN ALLAHIM!
BENZİN! YÜZLERCE LİTRE BENZİN! ANLAŞILAN RAHAD SADİ BİR YAKIT KONVOYUNU YAĞMALAMIŞ!
BENZİN
BU DA BUM, VİŞŞ BUM HA?
RUMİ OLANAKLARIMIZI ÖLÇÜP BİÇİYOR. EMİNİM SONUNDA RAZI OLACAK!
MESAJ VAR! YÜCE RAHAD SADİ'Yİ GÖRMELİYİM HEMEN!
24
SÜRECEK

KİN SÜVARİSİ

Greenfield..... GEORGE HILTON
Clayton ..... EDD BYRNES
Monetero ..... GILBERT ROLAND
Marysol..... KAREEN O'HARA
Barnet..... IVANO STACCIOLI
Yönetmen:
ENZO G. CASTELLANI

ROBERT GREENFİELD'İN İŞİ, BAŞLARINA ÖDÜL KONAN KANUNSUZLARI YAKALAMAKTI! BU BECERİKLİ İNSAN AVCISININ TUZAKLARINDAN KAÇABİLEN TEK HAYDUT ÜNLÜ MONETERO'YDU...

MONETERO'NUN SAN FERNANDO'YA GELDİĞİ GÜN BAŞLARINA BEŞER BİN DOLAR ÖDÜL KONMUŞ OLAN ÜÇ HAYDUT KENTE GİRİYORDU.

PABLO DİAZ, JOSE QUERTA VE LUİS SANCHEZ ÜÇ TABUT TAŞIYAN BİR AT ARABASININ ÖNÜNDE DURDULAR.

ARABANIN ARDINDA YÜRÜYEN ADAM "İNSAN AVCISI" GREENFİELD'DEN BAŞKASI DEĞİLDİ.

ÜÇ HAYDUT YAKLAŞARAK ARABANIN YOLUNU KESTİLER.
Lütfen, baylar! Pablo Diaz, Jose Querta ve Luis Sanchez'in cenazelerini götürüyorum. Yolumuzdan çekilin!
Ama nasıl olur? Bu bizim isimlerimiz . . .

ÜÇ HAYDUT TABANCALARINA DAVRANDIKLARI SIRADA GREENFIELD'İN SİLÂHINDAN ÇIKAN ÜÇ KURŞUNLA CANSIZ YERE SERİLDİLER.

ARTIK MEZARDAN BAŞKA GİDECEK YERLERİ KALMAMIŞTI.
Güzel, simdi sıra Monetero'da!

Monetero'da mı? yakalaman olanaksız, Bob.
Başına bin dolar koyduklarını unutuyorsun. Benim bu paraya ihtiyacım var.

Gideceğim, vuracağım onu!

GREENFIELD, MONETERO'NUN ULUSAL BANKA'YA YÜKLÜ BİR PARA GETİREN TRENE BASKIN YAPACAĞINI ÖĞRENMİŞTİ.

TRENDE, BANKA MEMURU SAMUEL CLAYTON İLE YÜZBAŞI BARNETT DE VARDI.

Bu yolculuk da bitmek bilmiyor yüzbaşım.

Daha altı saatimiz var.

ALTI SAAT İÇİNDE PEK ÇOK ŞEY OLABİLİRDİ. GREENFIELD BELLİ ETMEDEN ONLARI DİNLİYORDU...

Yarım milyon dolar oldukça yüklü bir para. İlgilenen olabilir.

Neyse şimdilik her şey yolunda.

Endişelenmenize gerek yok, Clayton.

Ama yüzbaşım, söz konusu olan benim mesleğim.

GREENFIELD, YÜZBAŞININ İYİMSERLİĞİNİ PAYLAŞAMIYORDU.

BİR KAÇ KİLOMETRE ÖTEDE MONETERO VE ARKADAŞLARI BASKINA HAZIRLANIYORLARDI.

SÜRECEK

Miiii!..

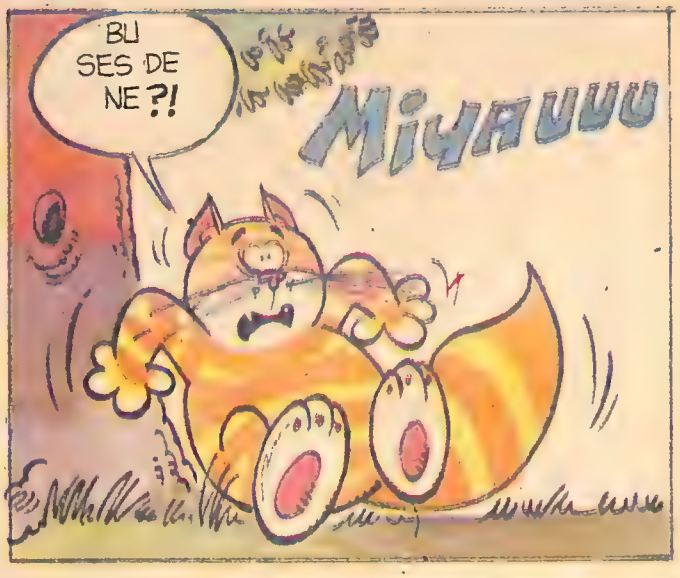
BU SES DE NE?!
MIYAUUU

ARKADAŞLARDAN BİRİ GÜÇ DURUMDA OLMALI!..
İİYYK!

BARİ, VAKTİNDE YETİŞEBİLSEM!..
MRjiii!..

ZAVALLI, ÇOK ACI ÇEKİYOR GALİBA...
CIYAK!
KİM ACABA?..

VIYAAAK
OĞLUM, KES ŞU ZIRILTIYI ARTIK!..
AMA BABA, KEMAN DERSİ AL DİYE TUTTURAN SENSİN!..

ÇİÇEKLERİN DİLİ

SEZA AKSOY'UN BİR HİKÂYESİ

Resimler: Ege Kutlar

AYDIN hiç bahçeye çıkmıyor baba. Annesi izin vermiyormuş. Çıksa da oynamayı bilmiyor ki. Üstü kirlenir diye ödü kopuyor."

Baba düşündü. "Yazık," dedi. "Çocukluğunu yaşayamayacak, hep çocuk kalacak."

"Nasıl yani? Büyümeyecek mi? Hep öyle ufacık, ha...!"

Cem, babasıyla konuşuyordu. Mavi Dizli'ler Çetesinin yazıcısıydı. Az sonra bahçeye çıkacaktı. İlk yazdı. Bahçeler yeşillenmiş, ağaçlar tomurcuklanmıştı. Güneş odayı ılıcık ısıtıyordu. Cem'in saçları daha da parlıyordu. Çilli yüzü, minik kalkık burnu kırışmış, gözleri güneşten kırpılarak babaya dönük...

"Elbette büyüyecek, büyümez olur mu? Ama ruhu çocuk kalacak. Abdülhakim bey gibi."

Zavallı Aydın! Cem onu ne de çok severdi. Abdülhakim beye benzemesini hiç istemezdi. Gerçi adamı topu topu bir kez görmüştü. Ama onu tanımak için bu bile yeterdi. Gözünüzün önüne sizi hiç sevmeyen birini getirin... Sizin de onu hiç sevemeyeceğiniz... Korkunç bir yüz.. Canavar gibi... İşte Cem'in gözünde Abdülhakim bey buydu.

Anne başını örgüden kaldırıp: "Bırak allahaşkına şu garip adamı!" dedi.

"Canım kime zararı var." diye yanıtladı baba. "Garip bir adam olduğu doğru. Ama suç kimde? Ana-babası üstüne öylesine kol kanat germeseydiler. Hiç bir isteğini gerçekleştirememiş adam. Mal mülk 'dersen dünya kadar. Ana-baba ölünce, karısı görevi devralmış onlardan."

"Ya karısı?" dedi anne. "O kadıncağız neler çekti elinden. O garip buluşlarla, o garip adamla bir arada oturmak... Söyletme beni. Kızı Hayat, geçende ne dedi biliyor musun? 'Babam öldürdü annemi' dedi. Yaaa..."

Cem için bu kadarı yeterdi. Bir şeyler sezinlemiş ama adını koyamamıştı. Hayat teyze; yani Abdülhakim beyin kızı, babası için katil dediğine göre... Bahçeye fırladı. Bahçe duvarından atlarken Aydın'ı bir kez daha düşündü. Katil bir Aydın'ı düşünmekse kahrediyordu onu.

MAVİ Dizliler Çetesi beş kişiden oluşmuştu. Volkan, başkan. En büyük ve bir resimli roman kahramanıyla adaş olduğundan başkan seçilmiştir. Çetede henüz kaba güç egemen olmaktadır. Üyeler: Kelebek. Çetenin tek kız üyesi. Volkan'la yaşıt. Başkan olması düşünülmedi bile. Çırpi bacaklı, kara kıvırcık saçlı. Bu adı ona çetenin bir diğer üyesi Tipitip taktı. Bu arada Tipitip'in Kelebek'e bazı güzel duygularla bağlandığını belirtelim. Tipitip! Şişman, sessiz, çok çiklet çiğner. Üçüncü sınıfta. Jeton, zekâca biraz geri. Ve Turuncu: Cem! İkinci sınıf öğrencisi.

Turuncu, çeteye olayı anlatmak için sabırsızlanıyordu. Kelebek dışında hepsi oradaydılar.

"Seninkinin gözleri parlıyor!" dedi Başkan, Tipitip'e.

"Yeni bir gezegen bulmuş gibi," diye yanıtladı Tipitip çikletini şakırdatıp. Turuncu bozuntuya vermedi. Nasılsa şimdi bombayı patlatacaktı.

"Önemli bir olay var. Az önce annemle babam konuşurken duydum. Cinayet."

"Dur hele soluk al! Ne cinayeti?"

Tipitip koca bir balon patlattı.

"Bisiklet işine dönmesin bu da!"

"Bisikletçi cinayet mi işlemiş?" Jeton söze karışmıştı.

"Hadi sen de! Dur bakalım, önce biz anlayalım durumu. Gerekirse sana da açıklarız. Konuş bakalım Turuncu, kim işlemiş cinayeti?"

"Şimdi işimi bitirip gelirim."

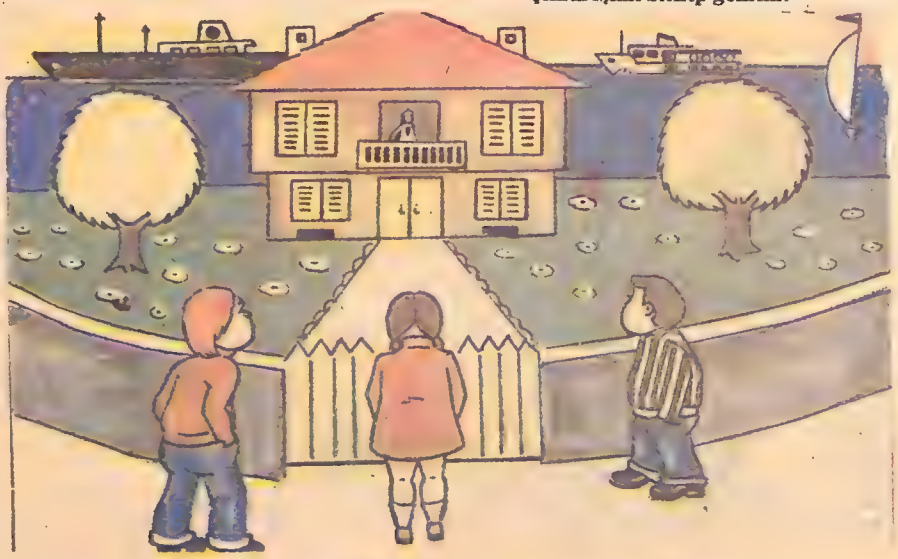

Turuncu, yeterli ilgiyi uyandırdığını anlayınca gerilimi artırmak için bekledi.

Bu, çetenin üçüncü işiydi. Fiyaskoyla sonuçlanan öbür iki kişi unutmaya çalışıyorlardı. Bisiklet çalıyor diye bir babayı, park salıncaklarını çalıyor diye bekçiyi ihbar etmişler, sonunda mahalledeki polislerden bir güzel azar işitmişlerdi. Bu kez iyice araştırma yapmadan polise gitmeyeceklerdi.

İKİ üç gün Turuncu aracılığıyla gereken bilgileri topladılar. Katil yaşlıydı. Cinayeti geçen yıl işlemişti. Kızı ile birlikte boğaza bakan güzel ahşap bir evde oturuyordu. İşte evi yokuşun başından bile görüyorlardı. Hanımelleri bahçe duvarının dışına taşmıştı. Eve yaklaştılar. Kişi cinayet kokusu almaya görsün, bu koku hanımellerine dek siner. Bayıltıcı giz dolu, insanı çeken bir koku olup çıkar. İşte şato ve kara maskeli haydut....

"Kendinizi göstermeyin sakın! Seziverirse hapı yutarız," dedi Turuncu.

"Sen kendine bak." diye yanıtladı Kelebek. "Nasılsa bizi tanımıyor."

"Susalım. Konuyu bir kez daha gözden geçirelim." Başkan duruma el koymuştu. "Cinayet burada işlenmiş olabilir.

Cesetin burada gömülü olması olası. Ne dersin Tipitip?"

"Bahse girerim buraya gömmüştür!"

"Nerden biliyorsun, belki de denize atmıştır." dedi Jeton.

Tipitip bir savı kesin delillere dayandırmadan ortaya atmazdı.

"Biliyorum," dedi. "Turuncu'nun dediğine göre, adam, evi satmak istemiyor. O kadar para teklif etmişler. Neden bu harap eski evde oturuyor dersin? Bahçeye gömdüğü ceset ortaya çıkmasın diye... Denize atsaydı, iş çoktan anlaşılırdı."

Sustular. Koku deyince hanımellerini anımsadılar. Hanımelleriyle birlikte bahçeyi, ceseti, katili... Ortalıkta bir ölüm sessizliği vardı tüyler ürperten. Başkan sordu:

"İriyarı biri mi? Söylesene Turuncu!"

"Dev gibi. Kafasını görebilmem için başımı işte böyle havaya..." Burnunu gökyüzüne dikti, dengesini yitirdi, sonra birden ağzı açık kaldı. Başını aşağı indiremiyordu. Fısıltıyla:

Bir de bakıyorsunuz; çiçekleri, doğayı...

"Gördü beni. Orada, pencerede!" diye inledi. Çocuklar da başlarını kaldırınca gördüler. Yarı beline dek pencerenin dışına sarkmış; gözlerini kırpıştırarak, Turuncu'ya seslenyordu.

"Arkadaşlarını da al, yukarı gel bakalım!" Hepsi donup kalmışlardı. İçlerinde en çabuk toparlanan Volkan oldu. Ne de olsa başkandı. Hızla yokuşu tırmanmaya başladı. Onu Jeton izledi. Zaten başkan ne yaparsa aynını yapardı. Öbürleri kaçmaya davranırken bahçe kapısı açıldı. Abdülhakim beyin gür sesi onları oldukları yere çiviledi.

"Onlar nereye kaçtı bakalım, yine ne işler karıştırıyorsunuz? Girin içeri!" Sesi sert, acımasızdı. Dediğini yaptılar. Adam onları bahçe kapısından içeri itti. Kelebeğin çırpı bacakları titriyor, Tipitip dudaklarını kıpırdatamıyordu. Bunun nedeni korku olduğu kadar, az önce patlattığı balonun dudaklarına ve burnuna yapışmasıydı. Bahçe kapısının artlarından sürgülenmesiyle son umutları da yok oldu. Katil ve üç küçük kurban...

"Senin çete ha! Öbür ikisi de kaçmasaydı iyi olacaktı. Hadi bakalım, deney odasına gidelim."

TURUNCU içinden babasına kızdı. Öyle ya babası söz etmeseydi, Abdülhakim Bey, çetesini nerden bilecekti. Ah şu babalar!.. Karanlık hole girdiler, sonra da merdivenlere doğru itildiler. Karşıda beliren odanın kilitli kapısını katil açarken dışarda bir araba gürültüsü duyuldu.

"İşte geldiler!" dedi Abdülhakim Bey. "Şimdi işimi bitirip gelirim. Sız hele oyalanın biraz."

Kelebek; "Bize deney odasından falan söz etmemiştin," dedi. "Bilseydim gelir miydim? Bizi zehirleyecek mi? Belki de giyotinle öldürür? Ah keşke annemin sözünü dinleseydim. Şimdi komşu teyzede sıcak çörekleri yiyor olacaktım. Çok korkuyorum. Siz de bir şeyler söylesenize!"

Tipitip'in konuşması zaten olanaksızdı. Turuncu'ya gelince odanın karanlık olmasına şükrediyordu. Çünkü pantolonunun önünde kocaman karanlık bir leke belirmişti. Dışardan yaşlı adamın bağırdığını duyunca birbirlerine sokuldular.

"Turuncu'ya dokunmayın! Zaten onu büyük bir saksıya gömeceğim. Tombul olanı al oğlum. İnce bir sopaya bağlarsanız güzel olur. Hey sen! Kıvırcıktan ne istiyorsun. Ne zamandır mezarlıkta kıvırcık kullanmaya başladılar? Hepsini birbirine sıkıca bağlayın, sarsılmasınlar!"

Turuncu'nun lekesi büyürken; Kelebek, kıvırcık saçlarını çekiştirip düzeltmeye çalışıyor, Tipitip de annesinin bir zamanlar öğrettiği ama hiç uygulamadığı jimnastik hareketlerini yapıyordu. Ter içinde kalmıştı. Ama anlaşılan iş işten geçmişti. Ayak sesleri gitgide yaklaşıyordu.

SONRA birden her şey değişti. Evet ölmüşlerdi. Nasıl ya da ne zaman olduğu önemli değil. Cennetteydiler. Yoksa eşsiz bir ezginin eşliğinde kıpkırmızı bir gül şarkı söyleyerek dans eder miydi? Gül'ün buğulu, hafif kalın bir sesi vardı. Kendisinin yediveren gül olduğunu, durmadan açtığını, çalışkan bir insana benzediğini söylüyordu. Salt gülün dans ettiği yer pembe bir ışıkla donanmıştı. Sonra ezgi birden gürleşti. Gül'ün yaprakları kararırken, öbür köşeden bu kez mor bir ışık parladı. Işığın aydınlattığı yerde iri yapraklı, minik mor çiçekleri bulunan bir bitki belirdi. Kelebek; "Bizde var bundan, Afrika menekşesi diyorlar!" diye fısıldadı. Çiçeğin yaprakları bir zencinin dudağı gibi; kocaman, kıpırdıyor şunları söylüyordu: "Afrikalıdır atam - Zenci babam, köle anam - Özgürlük amacımız - Tutsaklıkla savaşırız - Hey biz genç Afrikalılar - Kölelik zincirini kıranlar!"

Zincir şıkırtıları bir süre devam etti. Sonra incecik bir ses belirdi. Bu sesi çıkaran boynu kırılacakmış gibi titreyen soylu bir orkideydi. "Süslü, zengin evlerinin çiçeğiyim," diyordu. "Bakımlı, soğuk görmemiş eller tutmalı beni." Sırada bir sarmaşık vardı. Bütün bitkileri sömürdüğünü, bitkinin yaşamak, kendini semirtmek için her yolu denemesi gerektiğini; bu arada güçsüzleri ezmenin suç olmadığını, ağzını yaya yaya utanmadan haykırıyordu. Cennetteki gezi, kırmızı göz alıcı başka bir çiçekle son buldu. İstiklâl Marşı ve Atatürk'ün kendine özgü inançlı sesi gençliğe hitabını okudu. Bu çiçek de tahmin ettiğiniz gibi Atatürk çiçeği idi.

Oda aydınlanınca bir düşten uyanır gibi gözlerini kırpıştırarak birbirlerine baktılar.

ABDÜLHAKİM Bey odaya girdi. "Nasıl buldunuz, bakalım?" Kremalı pastanızı yerken bana izlenimlerinizi anlatırsınız, olur mu?"

Sevinçle masaya koştular. Çiçekleri konuşturan, dizeler söyleten, dansettiren bir adam katil olabilir miydi? Utandılar. Pastalarını yerken Abdülhakim Bey onlara büyüyünce ne olmak istediklerini sordu. Tipitip kaptan, Kelebek doktor, Turuncu da mühendis olmak istediğini söyledi.

"İnsan ne istediğini bilmeli, istediği şeyi de yapabilmeli," diye söze başladı yaşlı adam. "Bir amacı olmak, küçük de olsa kararlar vermek ve uygulamak çok önemli. Amacı, kararı olmayan insanların seçme hakkı yoktur. Başkaları onun adına karar verirler. Benim de inancım yeterli değildi anlaşılan. Gezip tozdum, eğlendim. Zamanımı ve ailemden bana kalan parayı harcadım. İşte böyle! Geç de olsa aklım başıma geldi. Eşim öldüğünden beri çiçek yetiştiriyorum. İşimi seviyorum, gelir de getiriyor. Eh! Daha ne istenir? Az önce epey çiçek sattım. Cenazeye çelenk yapacaklarmış. Görgüsüzün birini de yollamışlar. Koparır ha, salatalık koparır. Bir köşeye bir kaç sebze dikmiştim. Ne dersiniz işte."

Tipitip kocaman bir lokma yutup; "Bu evi satsanız, dünya kadar paranız olurdu. Ev çok eskimiş!" dedi.

Abdülhakim Bey başını salladı.

"Nasıl razı olabilirim buna? İstanbul demek, bu eski ama güzel yapılar demek, değil mi? Biraz param olunca ilk işim evin onarımı olacak."

Vedalaşıp ayrıldılar. Güneş batmak üzereydi. Boğazın mavisi, güneşin batışı bu eski güzel köşkün ardından başka çeşit görünüyordu.

Dolu bir gün yaşamışlardı. Önemli bir şey de öğrenmişlerdi. İnsanlar üzerinde çabuk karar vermemeyi! "Katil suratlı" dediğiniz biri, bir de bakıyordunuz; çiçekleri, doğayı, seven biri çıkıyordu. Hanımelleri baygın baygın kokuyordu.

KÜÇÜK KIZ

Aynaya bakma
Küçük kız

Baktıkça eskir yüzün
Boşuna değildir

Annenin, dedenin
Komşu Şükran teyzenin
Eskimesi yüzünün

●

SALINCAKLARI SÖKMEYİN

Oynayabilir mi bin çocuk
İki salıncaklı bir parkta
Gündüzleri olsun sökme
Salıncakları
Ey bekçi amca.

YALVAÇ URAL

ATATÜRK ÇOCUKLARI ÇOK SEVERDİ
İSMAİL SİVRİ
İsteme adresi:
ALTAY Dağıtım
İZMİR

Yeni Gazete

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

ATATÜRK ÇOCUKLARI ÇOK SEVERDİ
İSMAİL SİVRİ
İsteme adresi:
ALTAY dağıtım
İZMİR

Gülhane Parkı'nın bir bölümü, «Kültür Parkı» haline getiriliyor

Gülhane Parkı'nda tramvay işletilecek

Fatih'te İtfaiye Müzesi'ndeki asırlık tulumbalar da parkta sergilenerek, eski dönemlerde yangınların nasıl söndürüldüğü halka gösterilecek

İSTANBUL'da Gülhane Parkı'nda tramvay çalıştırılacak. Belediye'nin yüzyıllık itfaiye araçları da parka konarak, halka gösterilecek. Gülhane Parkı böylece, müzeleri, hayvanat ve botanik bahçeleri ile bir **"kültür park"** olacak.

Dünyanın tüm ülkeleri koruyup geliştirirken, İstanbul'da yıllarca önce, **"trafiği tıkayan sistem"** olarak görülüp, Kadıköy Kuşdili'nde müzeye kaldırılan tramvaylara Gülhane Parkı'nda halk ve turistler binecek. Fatih'teki İtfaiye Müzesi'nde yer alan asırlık tulumbalar ve **"itfaiye neferi"** giysileri de parkta sergilenecek ve halka **"Teknolojinin gelişmediği dönemlerde yangınların nasıl söndürüldüğü"** gösterilecek

Belediye Başkanı Korgeneral İsmail Hakkı Akansel, Gülhane Parkı'nı düzenleme çalışmaları hakkında,

"Kadıköy Kuşdili Çayırı'nda bulunan ve dünyada bir eşi olmayan Tramvay Müzesi ile Fatih'deki İtfaiye Müzesi'nin Gülhane Parkı'na taşınması için proje çalışmaları tamamlamak üzere Gülhane Parkı'na gelecek tramvaylardan halk, Ankara Gençlik Parkı'ndaki minyatür tren gibi yararlanacak" dedi.

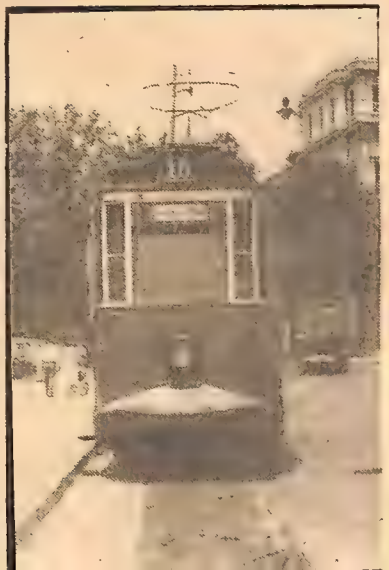

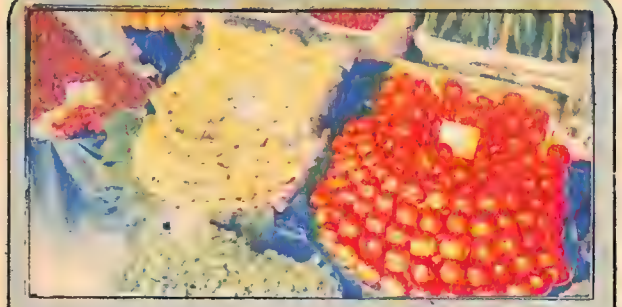

Domates üretiminde beşinciyiz

TÜRKİYE, dünya domates üretiminde beşinci sırada yer alıyor. Besin Fuarı nedeniyle düzenlenen "100. Yılda Ulusal Gıda Sanayi Semineri"ne bir bildiri sunan Turgutlu Konservecilik A.Ş. yetkilisi Arif Döndar, bu yıl sözleşmeli tarım uygulanmasının geliştirilmesi ve mevsim uzatma çalışmaları ile salça sanayiinin tam kapasitede kullanımı için gerekli hammaddeyi sağlayabileceğimizi söyledi.

İZMİR'DE YERE TÜKÜRENLERE PARA CEZASI VERİLİYOR

BELEDİYE tarafından açılan **"Şehrimizi Temiz Tutalım"** kampanyası sürerken yerlere tüküren ve çöp atan 6 bin 440 kişiye üç gün içinde yaklaşık 3 milyon 220 bin lira para cezası kesildi. Denize çöp döken bir lokanta sahibi ile sokakta halı silkeleyen bir ev kadını savcılığa verildi. Temizlik kampanyasıyla ilgili olarak İzmir'de 3 bin 400 ihbar ve şikâyet yapıldığı, bunların zabıta ekiplerince değerlendirildiği açıklandı.

İzmir'in bir de deniz kirliliği sorunu var ve yıllardır önemini koruyor. İzmir'de yaşayanlar, buraya gelip gidenler bilir, burnunuzu tıkamadan Bornova'ya gideme - siniz. Sanki binlerce çürük yumurta kokusu çarpar burnunuza. Denize ne zaman el atılacağı ve yıllar süren beklentinin ne zaman biteceği şimdi merak konusu. Tabii bunun karadaki gibi ceza uygulanmasıyla çözümlenemeyeceği biliniyor.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE ÇOCUKLARIN AİLE EKONOMİSİNE KATKILARI ARTIYOR

LİBYA'YA TAŞ SATTIK

Pencere Kolları İçin Yapılan Kilitler Büyük İlgi Gördü

AVUSTURYALI EVVA-Werk firması özellikle silindirik kilit yapımında büyük üne sahip. Pencere kolları için yaptığı kilitler **büyük ilgi gördü. Evler, büyük binalar için pencere kollarında kullanılabilen bu yeni kilit sistemleri, özellikle alt kattaki daireler için herhangi bir hırsızlık olaylarına veya küçük çocukların pencereleri açıp dışarı sarkma veya çıkmalarına olanak vermemekte.**

Daha önceki bir kazadan dolayı koltuk değnekleri ile dolaşan 61 yaşındaki Les Sabell, yeni arabasını bir köprüye hızla çarpınca, tekrar kolunu, bacağını ve kafasını kırdı... Yaralı olarak arabasına olan zararı tesbit etmeye çalışırken, bu defa geçmekte olan bir kamyonun altında kaldı. Olay yerine gelerek Les Sabell'i alan ambulans, hastaneye doğru yol alırken, bu defa karşıdan gelen başka bir araba ile çarpıştı. İngiliz basını, günlerdir bu şanssız kazazedenin başına gelenlerden konuşuyor.

KUŞLAR DA GİTTİ...

Genç Gazeteci SELİM KELEŞ YAZIYOR

Bayramoğlu'nun altını üstüne getiren bir çimento fabrikası, 24 saat çalışıyor. Çevresine türlü zehirli gazlar ve tozlar saçıyor. Ağaçlar ve öbür bitkiler bembeyaz. Yaşam gözle görünür biçimde sönüyor, daha önceki canlılığı göremiyoruz. Artık kuşlar bile seyrek gelmeye başladı. Önceden cıvıltıları eksik olmayan bu canlıların sesini duymaz olduk. Büsbütün ayakları kesilirse şaşmayacağız. Doğayı bu duruma getirmek, insan sağlığını tehlikeye atmak doğru mu? Fabrikalar daha uzağa yapılamaz mı?

ENDONEZYA'da yapılan bir araştırma sonuçlarına göre, gelişmekte olan ülkelerde çocukların aile ekonomilerine olan katkıları giderek artıyor.

Araştırmada yer alan bilgilere göre, çocukların büyük bölümü 7-9 yaşında kaz çobanlığı yaparak işe başlıyor. 8 yaşında ise kardeşlerine bakıyor. Çocukların 8-5 yaşında çeşmeden su getirme gibi işleri yapmaya başladığını belirten uzmanlar, 9-5 yaş grubunun ot biçme, 9-9 yaş grubunun ise çeltik ekimi yaptığını kaydettiler.

Gelir getirici işlere 12-9 yaşında başlayan çocukların 13 yaşında da tarım işçisi olarak aile ekonomisine katkıda bulunduğu, araştırmada belirtildi.

ATALARIMIZIN "İstanbul'un taşı toprağı altındır." sözü, gerçekliğini kanıtlarken, bu sözün İzmir için söylendiği Libya'ya yaptığımız altıyüzbin dolarlık dışsatımla anlaşıldı.

Yurdumuzdan ilk kez bir dış ülkeye, taş dışsatımını gerçekleştiren Famerit Fabrikası, geçtiğimiz günlerde İzmir Limanı'ndan Libya'ya tam altıyüzbin dolarlık taş gönderdi.

İlk kez fabrikaları tarafından böyle bir dışsatımın gerçekleştirildiğini söyleyen yetkililer, "Taş dışsatımı için 4.5 aydır çalıştıklarını, sunî mermer satımının önümüzdeki günler içinde Libya'dan başka, Suudi Arabistan'a, Romanya'ya yapılacağını" söylediler.

Dikili Hükümet Tabibi, Küçük Çocuklara Dondurma Satışını Yasakladı

DİKİLİ ilçesinde küçük yaştaki çocuklara dondurma satılması, Hükümet Tabipliği tarafından yasaklandı.

Verilen bilgiye göre, havaların yağışlı gitmesi ve ısının mevsim normallerinin çok altına düşmesi ile ilçede soğuk algınlığı ve grip hastalıkları yaygınlaştı. Özellikle çocuklarda iltihaplı anjin hastalığının çokça görülmesi üzerine Hükümet Tabipliği, küçük yaştakilere dondurma satışını yasaklama kararını aldı.

Ölenlerle birlikte...

10 MİLYON LİRALIK ALTIN GÖMÜLÜYOR

GÜLHANE Askeri Tıp Akademisi Diş Hekimliği Bölüm'ü öğretim görevlisi Dr. Yüzbaşı **Tanju Akbay**, altın dişlerin ölenlerle birlikte gömülmesi sonucu her yıl 100 milyon liralık altının kaybolduğunu bildirmiştir.

Dr. **Akbay**, altın dişlerin Türkiye için **"Lüks bir özenti"** olduğunu belirtti ve şunları söyledi:

"Türkiye'de altın diş yaptırmaya meraklı çok sayıda vatandaşımız vardır. Altın diş taktırmanın yerine daha dayanıklı alaşımlarla yapılan dişlerin kullanılmasını öngörmekteyim. Çünkü bir altın dişin yapımı için en az 2.5 gram altın kullanılmaktadır. Bunun maliyeti 6 bin lirayı aşmaktadır."

BU DA SPOR CASUSU

Kasten peş peşe flaş patlattığı anlaşılan Alman foto muhabiri Schvartz...

TÜRKİYE - Almanya maçı boyunca hiç resim çekmediği halde son saniyelerde takımımız faul atışı yaparken peş peşe flaş patlatarak Erman'ın gözünü kamaştıran ve maçı kaybetmemize sebep olan Alman foto muhabirine "Spor casusu!" adı takıldı. Bir sayı farkla kaybettiğimiz maçta Schvartz'ın kasten flaş patlattığı tesbit edildi, hakemler cezalandırıldı, ama sonuç değişmedi.

YAŞAM BOYU SAĞLIK İÇİN EŞOFMAN

Sağlıklı pamukludan İngiliz kuplarıyla dikilmiş kalite eşofman Türkiye'nin her yerine ödemeli gönderilir. Sipariş fişini doldurunuz 10 gün içinde elinizdedir. Uymayan bedenler derhal değiştirilir. Fiyatı 1580 liradır.
ALTIN PAKET, P.K. 16 Küçükyalı-İstanbul

Model Adet Beden
104

SİPARİŞ FİŞİ: İşaretlediğim giysileri adresime posta ile göndereniz. İnbarnameyi aldıktan sonra en geç bir hafta içinde postadan alacağımı taahhüt ederim.

Adım, Soyadım:
Adresim:
İmza:

MİLYONER SAHTEKAR!

Dünyanın belki de en ilginç dolandırıcılığını bir Fransız çiftçi yaptı. Patrick Boubet adında 31 yaşındaki çiftçi, eskicilerden aldığı tabloları, üzerlerine ünlü ressamların imzalarını ustaca atıp milyonlarca liraya sattı.

Ünlü ressamlardan **Gauguin** ve **Cezzanne**'ın imzalarını çok iyi incelemiş bir meraklı tarafından tesadüfen ortaya çıkarılan olayın kahramanı çiftçi, polis tarafından yakalanınca, **"Yaptığımın suç olduğunu bilmiyordum."** dedi.

Patrick Boubet, bu iki ünlü ressamın imzalarını attığı basit tabloları **"orijinal ve antika"** diye bir dükkâna tam 8 milyon liraya satmıştı.

KIRK AMBAR

GÜVERCİNLER ORDUSU

İSVİÇRE ordusunda görev yapan 30.000 güvercin var. Bunlar radyo ve telefon bağları kesildiğinde, ivedili mesajların iletilmesi amacı ile eğitilen güvercinler.

Bu güvercinler ayaklarına bağlanan 40 grama kadar ağırlıklı mikro-film mesajlarını yerlerine ulaştırabilmekte.

Bir düşman istilası anında mesajları en çabuk ve en emin yolla karşı tarafa iletmek için yetiştirilen kuşlar, İsviçre'nin dağlık bölgelerini en kısa zamanda geçebiliyor. Üstelik, en ucuz sistem olarak dikkati çekiyor, güvercin postası.

Güvercinler askerî üslerde besleniyor. Özel olarak eğitilen bu güvercinlerin İsviçre hükümetine yılda 150.000 franka (bir kuş beş frank) mal olduğu belirlendi.

Güvercinlere 10-40 gün içinde iki üs arasında uçmaları öğretiliyor.

Avrupa ülkeleri arasında, Almanya, İngiltere ve Finlandiya da konu ile ilgili. Güvercinle ulaşımı onlar da benimsemiş durumda.

SPORDA BAŞARININ DORUĞU: OLİMPİYATLAR (2)

OLİMPİYATLARA başlamadan önce, oyunların temelini oluşturan sporun dünya yüzünde nasıl geliştiğini, araştırmakta yarar var.

Doğumunun yüzüncü yıldönümünü kutladığımız, eşsiz kahraman Atatürk, spor anlayışını, 30 eylül 1926 günü Türkiye'nin ilk Cumhurbaşkanı olarak Ankara'da kabul ettiği spor yöneticilerine şöyle açıklıyordu:

"Beden eğitiminde en büyük etken, kuşaktan kuşağa geçen alışkıdır. Yirminci yüzyılda dünya ulusları için spor temelinin tekniği bundan doğmuştur. Türk çocukları diğer insan toplulukları gibi doğdukları andan başlayarak doğanın kendilerinde yarattığı kımıldanma ve çalışması ile ellerini, kollarını, bacaklarını oynatmakla başlarlar, sonra çocuk büyüyünce bulunduğu yörenin koşullarına göre yürür, koşar, atlar, zıplar yaptığının ne olduğunu düşünmeksizin bugünkü bilim dünyasının spor dediğini kendiliğinden yapar" dedikten sonra sözlerini şu direktifi ile tamamlıyordu:

"Türk çocukları spor yaşantılarını yükseltmeyi düşünürken, sadece gösteriş için herhangi bir yarışmada kazanmak amacı ile bir spor yapmazlar. Temel amaç olan bütün, her yaştaki Türkler için beden eğitimi yaptırmaktır. Sağlam dimağ, sağlam vücutta bulunur, sözünü atalarımız boşuna söylememişlerdir."

İlk insanların kendilerini korumak, güçlenmek ve gelişmek için tarih çağına kadar yaşantılarını sürdürebilmek amacı ile her türlü avcılık sporuna uğraş verdiklerini mağara çağlarındaki kalıntılardan ve resimlerden öğrenmekteyiz.

Böylece bugün spor dediğimiz uğraş; bu nedenlerle ortaya çıkmıştır.

NALUK SAN

DEĞİŞİK BİR ARABA

Amerika'da yaşayan James Danaker adlı bir adam, yeni aldığı arabasına özel bir plaka yaptırmak istedi. Daha sonra da arabasını bir güzel boyatarak, üzerini yıldızlarla süsledi. Kendi de büyücü kılığına girerek, çevresindekilerin fallarına bakmaya başladı...

James Danaker, şimdi de bu değişik arabasıyla çeşitli kentleri dolaşıp, gelecekten haberler vererek, para kazanıyor.

YENİ RADAR VE ARAÇLAR

KARA yollarında yarış eden otomobillerle polis arabaları arasındaki savaşa yeni bir cihaz daha eklendi.

Hız göstergeci olarak kullanılan yeni tip radar, motor kullanan kişiler tarafından farkedilerek etkisiz duruma getirilemeyecek. Gasto mini radarının aynı zamanda anteni 5 derece eğimli bulunduğu için, 20 derecelik bölge içinde bulunan araçların hızları saptanabiliyor. Yolun sağı ya da soluna yerleştirilebilen radarın, aynı zamanda araçların üzerine 90 derecelik bir açıyla yerleştirilebileceği belirtildi. Araç, radar ışınını alır almaz otomatik bir şekilde çalışmaya başlayan radar, resim çekecek.

İnsan Vücudundaki Demir

Alyuvarlardaki demir, yaş ilerledikçe azalıyor

YAPILAN araştırmalar sonucunda 70 kilo ağırlığındaki bir insanda küçük bir çivi yapabilecek kadar, yani 3.5 gram demir bulunduğu ortaya çıktı. Kandaki alyuvarlarda bulunan demir, yaş ilerledikçe azaldığı gibi bu oran, kadınlarda erkeklere göre iki buçuk kat daha fazla. Bu maddenin vücuda patates, koyun, sığır, tavuk eti ve balık sayesinde girdiği verilen bilgiler arasında.

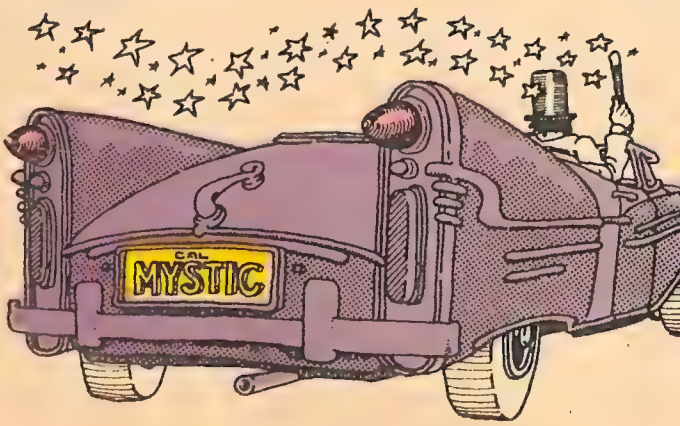

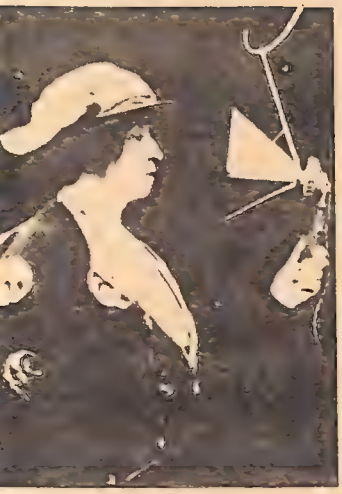

RADYONUN DOĞUŞU

1920 yılında bütün insanlar cankulağıyla şu sesi duyuyorlardı: "Burası Londra, Birmingham Manchester istasyonlarından yayın yapan 2-LO" Bütün dinleyicilere yeni bir iletişim aracı olan "Radyo"nun yapıldığını müjdeliyordu. Peki ama radyo yeni yapıldığına göre, radyonun yapılışını muştulayan bu araç neydi?

Bu araç, o günkü radyonun ilkeli bile sayılamayacak özellikte basit bir iletişim aracıydı. 11 Mayıs 1922'de bu tarihî sesi duyma şansına ermiş, dünyamızda yaşayan belki bir-iki insan vardır.

Daha sonraları, 1937 yılında başka bir ses yepyeni bir araçla 6. George'un taç giyme törenini duyuruyordu. İşte bu araç da televizyondu...

BAŞARISIZLIK NEDENLERİ

İNSANLARIN çoğu yaşamlarında karşılaştıkları başarısızlıklara neden olarak kendilerinin dışındaki etkenleri öne sürer. Aslında bu zayıflıktan başka bir şey değil. Çünkü kendine güveni olan bir insan sürekli savaşım verir,. bu savaşım sonucunda kaybetse bile, bu nun nedenlerini başkalarında değil, kendinde arar.

Özeleştiri sonucu başarısızlığın nedenlerini bulur kendine en az başarısız yapacak yolları seçer. İnsanların başarılı olmaları için çok yetenekli olmalarına gerek yok. Yalnızca önlerine çıkan fırsatları en iyi şekilde değerlendirmelerinin ve direngen olmalarının yeterli neden olacağı belirlendi.

GORDİYON

BUGÜN Yassıhöyük adıyla anılan Gordiyon, eski Frig devletinin başkentidir. Polatlı yakınlarındadır. Kentin tarihi, Bronz Çağı'na kadar uzanır. (M.Ö. 111 bin)

Eski çağın en büyük ve en önemli kral mezarlıklarından biri Gordiyon'da bulunmaktadır. Mezarların sayısı doksanı bulur ve bunlar "Tümülüs" adı verilen yığma toprak tepeler halindedir.

Yassıhöyük köyünde, 1965 yılında "Gordiyon Müzesi" adıyla bir tarih müzesi açılmıştır.

GÜZEL TÜRKÇEMİZ

AŞAĞIDAKİ anlamlara göre, kelimelerin noksan harflerini tamamlar mısınız?

1. Doğada olduğu gibi kalmış, işlenmemiş. (y..)
2. Can atma, istekle atılma. (t.h...k)
3. Tarih sırasına göre. (kr.n...j..)

Karşılıklar: 1. Yoz 2. Tehlük 3. Kronolojik

ÇOCUKLARA DENEYLER

SU KAYDIRAĞI

Genel malzeme: Uzunca bir tabaka yağlı kâğıt, ya da geniş plastik şerit, ayrı ayrı büyüklüktebir kaç kitap, bir bardak su, 1 kaşık, 1 tabak.

★

TABAKA yağlı kâğıdı ya da plastiği resimdeki gibi kitapların (büyükten küçüğe doğru) sırtına yerleştirin. Yalnız tek koşulumuz, kâğıdın ya da plastiğin pürüzsüz olmasıdır. Bunun da yerine getirdiyseniz işimiz bitti demektir. En yüksek sırtlı kitabın üzerinden şıp! diye bırakın damlacığı, kaya kaya gitsin tabağa kadar...

CİMCİME

DÜŞÜNCENİN GÜCÜ

Her işinize burnunu sokan bir abiniz var mı sizin de? Abim, hem her işime burnunu sokar, hem de yaptığım hiçbir şeyi beğenmez.

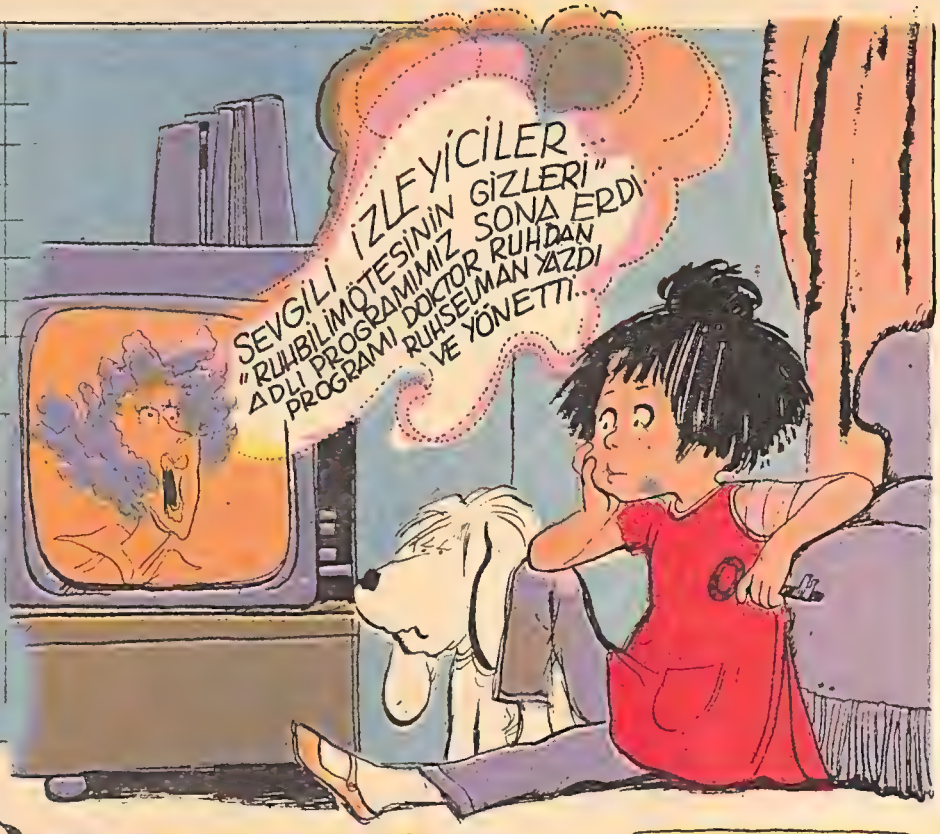

KAH! KAH!
NE KIZIYORUM ŞUNA! ÖYLE KÖTÜ YÜREKLİ Kİ...
BİR HOKKABAZLIK YAPAYIM DA HEPİNİZ GÖRÜN. BAKIN BAKALIM UMMADIĞINIZ TAŞ BAŞ YARAR MIYMIŞ YARMAZ MIYMIŞ!
ŞU KAŞIĞI GÖRÜYORSUNUZ, DEĞİL Mİ? NE ÖZELLİĞİ VAR, BİLİYOR MUSUNUZ? BALMUMUNDAN YAPILMIŞ!
KAŞIĞI RADYATÖRÜN YANINA GÖTÜRÜRSEM, KOLAYCA BÜKÜLÜR. HERKES DE KAŞIĞIN DÜŞÜNCE YOLUYLA İKİYE KATLANDIĞINI SANACAK...
GİDİP ANNEMİ BABAMI ÇAĞIRAYIM!..
BALMUMUNDAN BİR KAŞIK! BUNU ALIP YERİNE ÜSTÜ BALMUMU KAPLI SAHİCİ BİR KAŞIK KOYALIM. BAKALIM ŞİMDİ BACAKSIZ NUMARASINI NASIL YAPACAK? KAH! KAH!
VE ŞİMDİ DE SAYIN BAYANLAR BAYLAR SİZE, RUHKİLİM... YANİ RUHBİLİMÖTESİNİN EN SON NUMARASINI SUNUYORUM...
BU KAŞIK...
...İKİYE KATLANACAK...
SADECE VE SADECE...
...DÜŞÜNCE GÜCÜYLE...
KAH KAH KAH! ŞİŞTİN Mİ? OLMUYOR, DEĞİL Mİ?
OLMAZSA OLMASIN N'APALIM YANİ!
AMAN TANRIM, RADYATÖRE BAKIN!

kitap

HOŞÇA KAL KÜÇÜK

Hoşça Kal Küçük. Tarık Dursun K. nın Romanı. Remzi Kitabevi. 143 sayfa. 60 lira.

KİTABA kapaktaki resimle giriliyor. Resmi bir çocuk yapmış. Öyle bahçeli, iki katlı evde doğmamış, öyle eve özendiği için onu çizmiş.

Anne ile baba anlatılıyor sonraki bölümlerde. Babanın İzmir'de geçen çocukluğu, gazete satıcılığı, Ankara'ya yerleşme, bodrum kattaki yaşam ve Küçük'ün doğuşu.

Kitapta Küçük'ün büyüyüp okula başlamasına kadar geliniyor. Ama nasıl?.. Onun yaşamı yanında babanın, bir yazarın yaşamı, yaşam savaşı var romanda.

Yazarı, bazen alaycı, çoğu zaman da acımasız konuşmalarıyla tanıyanlar, onu bu kitabı okuyunca daha iyi tanıyacaklar ve, **"Demek diyecekler, ince bir yüreği, içindeki sevecenliği, titreşimleri göstermemek içinmiş o katılık. Titreşimleri kitaplarına saklıyormuş..."**

Tarık Dursun K., bunu yapıyor kitapta.

B. DUYGULU

DOKTOR CÜNEYT ARKIN

YIKANMAK

PENCEREDEN baktım; iki küçük kuş bizim bahçenin havuzu kenarındaki bir su birikintisinde kanat çırpınarak sabah banyolarını alıyorlardı. Bilir misiniz, kuşlar çok severler temizliği. Özellikle sabahları seyredene hiç bitmeyecek gibi gelen uzun bir süre su bulurlarsa suda, bulamazlarsa ince kumda bir tür yıkanır, temizlenirler.

Yıkanıp temizlenmek, vücudumuzu güçlendirir, dinçleşmesine yardımcı olur.

YAKIN günler, deniz mevsiminin başlayacağı günler. Güneş ortalığı kızdıracak, havanın ısısı yükselecek ve bir parçacık serinlemek amacıyla denize gireceksiniz.

Denize girmek, yalnızca serinlemek anlamına gelmez. Bu da bir çeşit yıkanmaktır. Ama özellikle çocuklar ve bütün yetişkinler için dikkatle uygulanması gerekli bir yıkanmadır aslında.

Denize girmenin yararlı olduğu zaman vardır, yararsız olduğu zaman. Daha çok sabah ve akşamüstleri girilmelidir. Öğle vakti ve güneşte denize girmekten sakınmalısınız. Hele aç karnına hiç! Böylesi durumlarda en çok on dakika kalmalı ve hemen çıkıp kurulanmalıdır.

Sinirliler, kalp, böbrek ve akciğer hastalıklarına tutulmuş olanlarla üç yaşından aşağı çocukların denize girmeleri sakıncalıdır. Çünkü deniz banyoları, soğuk banyolar niteliğindedir.

DENİZ sizi dinlendirecektir. Ama çok uzun süreler kalmanız ters bir etki yapar, yorar, bitkinleştirir. Çıktıktan sonra uzun uzun güneş altında kalmanız da doğru olmaz. Islak mayo ile de oturmayın. Mayonuzu değiştirip, şortunuzu giyin, üstünüze de bir şey giyin. Yoksa deniz size yarar yerine zarar getirebilir.

plak

SANTANA

Orta Amerikalı ünlü müzisyen Carlos Santana, uzun bir ayrılıktan sonra yepyeni bir uzunçalarla karşımıza çıkıyor.

Son olarak denediği jazz-rock türünün başarılı yapıtlarıyla "Zehop" adlı bu yeni albümün önemli parçaları şunlar: Tales of Kilimanjaro, The Sensitive Kind, American Gypsy, Changes ve Searchin...

tv

«DAKTARİ» BAŞLADI

TRT 89 bölümden oluşan dizinin, 12 bölümünü satın aldı

TELEVİZYON'un sevilen dizileri, peşpeşe bitiyor. Bu arada, yaz dönemine girilmesine karşın, ekranda yeni dizilerle de karşılaşıyoruz. Bunlardan biri de **"Smith ve Jones"** adlı dizinin yerine giren **"Daktari ..."**

"Daktari", Afrika'da bir kabile olan Swahili'lerin dilinde **"doktor"** demek. Dizinin kahramanı da Marsh Tracy adlı bir doktor. Genellikle tehlikeli sahneler birbirini izliyor. Bu arada izleyiciler Jack, Mike, Headley, avcı Bart ile de tanışıyorlar. Ayrıca her bölümde konuya göre diziye yeni tipler de karışıyor.

Her bölümü bir saat olan bu diziden, TRT şimdilik 12 bölüm aldı. Pilot filmle birlikte bu sayı 13'e yükseliyor. Eğer beğenilirse, dizinin öteki bölümleri de alınacak. Aslında "Daktari" hayli uzun bir TV dizisi... Tümü 89 bölümden oluşuyor.

1969-73 yılları arasında çevrilen bu dizi, birçok ülkede en sevilen TV dizileri arasında yer aldı. Küçük izleyiciler özellikle dizideki hayvanları çok seviyorlar. Özellikle **Clarence** ile judy hemen herkesin sevgilisi oluyor. Hatta "Judy, Çita'nın (Tarzan'ın maymunu) pabucunu dama attı" diyenler bile var.

Erdem ŞENER

Marshall Thompson, "Clarence" ve Cherly Miller "Daktari" adlı yeni dizinin bir sahnesinde. Bu dizide Marshall Thompson'ı "doktor", Cherly Miller'ı ise Paula rolünde izliyoruz.

pul

1) Rugby oyununu Güney Afrikalılar kadar çevik oynayabilmek için hızlı koşu şarttır. Belki de bu nedenle pullarından birinde rugby topuyla ceylan bir arada görülüyor. Ceylan, Güney Afrika'da, doğada çok rastlanan bir hayvandır. Koşmak için geniş arazilerden hoşlanan bu hayvana yem olarak azıcık bir bitki yeterlidir.

«HABABAM SINIFI, GÜLE GÜLE»

Sevilen dizinin son filminde, değişik bir kadro var...

BİR süre önce çekimine başlandığını haber verdiğimiz "Hababam Sınıfı Güle Güle" adlı film tamamlandı. Bu filmin en büyük özelliği şu: 1974 yılında ilk "Hababam Sınıfı" yapılmış ve bu film büyük ilgi toplamıştı. Bunun üzerine her yıl, aynı diziden bir film çevrildi, bunlar da seyircinin büyük ilgisiyle karşılandılar: "Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı", "Hababam Sınıfı Uyanıyor", "Hababam Sınıfı Tatilde", "Hababam Sınıfı Dokuz Doğuruyor" adlı filmlerden sonra çekime bir yıl ara verildi, sonra "Hababam Sınıfı Güle Güle"ye başlandı.

Bu film, dizinin son filmi oluyor. Başlıca rollerde İlyas Salman, Adile Naşit, Ayşen Gruda ve Mehmet Ali Erbil'in oynadıkları filmde, "Hababam Sınıfı" öğrencilerini de, çoğu ilk kez bu filmle kamera karşısına geçen gençler canlandırıyor. Geçmişte Tarık Akan, Kemal Sunal, Zeki Alasya , Metin Akpınar gibi ünlülerin de yer aldığı dizi için yönetmen Ertem Eğilmez şöyle diyor:

—**"Hababam Sınıfı, başarılı bir dizi oldu. Şu anda 6. filmi yapıyoruz. Eğer diziyi sürdürürsek, ister istemez eskiden yaptıklarımızı da tekrara başlarız. Bu yüzden, diziyi bu filmle noktalıyoruz."**

KISA-KISA

● Uzun bir süreden beri film çevirmeyen **Zeki Müren'e** bir öneri yapıldı. Müren, yazılmakta olan senaryoyu beğenirse, yıllar sonra yeniden kamera karşısına geçecek.

● **1980/81 sinema sezonunda Türkiye'de toplam 116 yabancı film gösterildi. Bu filmlerin sonuncusu "Otostopçu Kız"da 1. vizyonunu tamamladı ve sezon kapandı. Yeni sezon eylül ayının üçüncü haftası başlayacak.**

● Oscar heyecanından sonra sırayı **Cannes Şenliği aldı. Onu da Locarno Şenliği izleyecek.** Bir çok film getiricisi Cannes'a gidip bu kış izleyeceğimiz filmler için ön anlaşma yaptılar. Bu arada, geçen yılın Oscar galibi **"Kramer Kramer'a Karşı"** ile bu yılın birincisi **"Sıradan İnsanlar"**ı da bu kış izleyebileceğimiz söyleniyor.

HEM ŞARKICI HEM SİNEMA OYUNCUSU

Suna Yıldızoğlu Altın Orfe Müzik Şenliği'nde Ali Kocatepe'nin "Ben Sana Vurgunum" adlı bestesiyle Türkiye'yi temsil ettikten sonra, hemen yeni bir filme başlayacak. Yönetmenliğini Oksal Pekmezoğlu'nun yapacağı bu filmin adı, "Sıcak Eller ..." Seracettin Erman, Sibel Egemen ve Müjdat Gezen'in de rol alacağı filmin büyük bir bölümü Ayvalık'ta çevrilecek.

OKURDAN OKURA

Şiirlerinizi, kısa hikâye, fıkra, ve resimlerinizi **"Milliyet Çocuk Dergisi: Okurdan Okura-Cağaloğlu/İstanbul"** adresine bekliyoruz.

HİKAYE

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM

İLKOKULUN ikinci sınıfındaydım. Doğu Anadolumuzun karlarla kaplı bir ilçesi olan "OLTU" ilçesinde oturuyorduk. Bir öğretmenimiz vardı; sevgi dolu, sıcacık elli, anlayışlı bir öğretmen: Sevinç öğretmen. Çocuk kâlbimizde öyle kocaman bir yeri vardı ki...

Nereden bilebilirdik yıl içinde öğretmenimizin bizden koparılacağını, başka bir yere atanacağını... Sınıfa gelip kendisi bize söyleyinceye kadar anlayamadık.

O gün her zamanki gibi sınıfa geldi. Sıcacık eli hepimizin yanaklarını okşadı ve derse başlar gibi,

— Çocuklarım, sizleri ne çok sevdiğimi bilemezsiniz. Ben bir yuva kurdum. Eşimin görevi gereği, onun yanına gitmek zorundayım, dedi.

Sözlerinin gerisini dinlemiyorduk. Sınıfta bir hıçkırma, susturulması çok güç olan bir çocuk ağlaması başlamıştı. Bağıra bağıra, gözlerden boncuk gibi taneler döküle döküle...

Ertesi gün onu uğurladık. Cebimde "onbeş" kuruş para olduğunu, koşarak bakkaldan şeker aldığımı, nefes nefese otobüse koştuğumu, şekerleri öğretmenimin avucuna boşalttığımı ve beni zorla otobüsten indirdiklerini hep o günkü gibi yaşarım.

.... Ve yarı yıl tatili geldi. Kafam öğretmenimle dolu, elimde aldığım ekmekler, karlara bata çıka eve giderken, gözüm her zaman olduğu gibi tepedeki öğretmenimin evine ilişti. Orada yaşlı annesi kalıyordu.

O ne! Düş mü görüyordum? Eli valizli biri tepeye tırmanıyordu. O öğretmenimdi... Sevgili öğretmenimdi... Sevinç öğretmendi...

Elimdeki ekmekleri bir bahçe duvarına koyduğumu, koşarken kolyemin kopup karlar içinde kaybolduğunu sonra anladım. Koşuyordum, koşuyordum. Karlara bata çıka, düşe kalka, her tarafım karlarla dolarak tepeye koşuyordum. Koştum, koştum...

Beni gördü öğretmenim. Kollarını açtı. Ne kadar süre geçtiğini, kaç dakika kucağında kaldığımı anımsamıyorum. Anımsadığım bir şey var; buz gibi havada, bana sarılan, okşayan elleri sıcacıktı.

Sevgili öğretmenim, nerelerdesin bilmiyorum, ama şimdi ben de bir öğretmenim!

GÜLÜMSER DURAN

FIKRA

İMDAT

Dişçiye, bir gün dişi ağrıyan bir hasta gelir, diş doktoru çekmeceden uyuşturucu iğneyi çıkarırken hasta "imdat!" diye bağırır.

Doktor sinirlenerek,

— Ne oldu, niçin imdat diye bağırıyorsun?

— Kocamın adı "İmdat" da onu çağırıyorum.

ALİ'NİN DERSİ

Öğretmeni Ali'ye:

— Git üç kelime öğren gel, demiş.

Ali annesine sormuş. Annesi:

— Evet, evet, evet! demiş.

Amcası:

— Hayır, hayır, hayır! demiş.

Dayısı:

— Tarzan, Tarzan, Tarzan! demiş.

Öğretmeni, "Öğrendin mi?" diye sormuş.

— Evet, evet, evet! demiş Ali.

Öğretmeni, "Söyle bakalım" demiş.

— Hayır, hayır, hayır! demiş Ali.

Öğretmeni, "Sen kendini ne sanıyorsun?" demiş.

— Tarzan, Tarzan, Tarzan! demiş Ali.

ŞİİR

ATATÜRK ve 100. YIL

Baştanbaşa zafersin
İnsanlık emrindesin
Sen bir Cumhuriyetsin
Büyük insan Atatürk.

İnandın çıktın yola
Geçtin Anadolu'ya
Ulusu duya duya
Büyük insan Atatürk.

O, kuzeyden güneyden
Örnek almalı senden
Övünmeli Türk'lükten
Büyük insan Atatürk.

Yüzüncü doğum yılın
Ulusa kutlu olsun
Türkün zafer tacısın
Büyük insan Atatürk.

MACİT ILGIT

ATAM

Yurdumuzu kurtaran,
Cumhuriyeti kuran,
Bir çok devrimler yapan,
Sevgili ATAM.

On Kasımda esti rüzgâr
Seni aldı, götürdü.
Seni unutamayız
Sevgili ATAM.

MURAT ALTAN VEZİROĞLU

TAVŞAN

Pencereden bakıyordum
Bir tavşan gördüm.
Cana yakın bir beyazdı
Bu gördüğüm tavşan.

Sonra o gördü beni
Korkar gibi oldu önce
Sonra alıştı bana
Onunla arkadaş olduk.

MÜJDAT KAYSERLİ

DOSTLUK

Anlamıyorum çocuklar
Neden savaş olur dünyada
Niçin barışa yer yok burada
Koskoca adamlar
Kavga ederler birbirleriyle
Ama biz yine de inanıyoruz
Savaş kalmayacak bir gün.

SEVİNÇ MERİÇ

ÇOCUK KULÜBÜ

YENİ ÜYE OLAN OKURLAR

1056-Gündoğdu Karaoğlan (Devrek), 1057-Can Kerem (İstanbul), 1058-Alper Altay (İstanbul), 1059-Gökhan Egene (İzmir), 1060-Celil Kulaksız (Kırşehir), 1061-Özlem Binay (Ankara), 1062-Tamer Girgin (Çanakkale), 1063-Ali Taşkıran (İstanbul), 1064-Perihan ve Ömer Ateşoğlu oğlu, adını ve soyadını yazmayı unutmuş okurumuz (Konya), 1065-Esin Turan (Konya), 1066-Emin Günal (Konya), 1067-Metin Seziş (İstanbul), 1068-Şeref Katip (Rize), 1069-Dolly Elyazar (İstanbul), 1070-Zafer Şükrü Gürsoy (Ankara) 1071-Birgül Başkır (Adana), 1072-Nermin Akgüneş (Adana), 1073-Bekir Sıtkı Annaç (İstanbul), 1074-Cengiz Çetin Tatar (Ankara), 1075-Cem Altan Tatar (Ankara), 1076-Aysu İnan (Ankara), 1077-Gürsu İnan (Ankara), 1078-Baykut Karaş (İstanbul), 1079-Esra Selvi (İstanbul), 1080-Aşkın Zevkliler (İzmir), 1081-Gürkan Öksüzler (Gaziantep), 1082-Kezban ve Dursun Aydoğan oğlu adını ve soyadını yazmayı unutmuş okurumuz (Bursa), 1083-Dilek Koçer (Ankara), 1084-İrfan Kızılkaya (Manisa), 1085-Sırrı Terzioğlu (Uşak), 1086-Belma Taşkın (İstanbul), 1087 Armağan Badalı (İstanbul), 1088-Levent Örer (İstanbul), 1089-Mert Sevinç (İstanbul), 1090-Enver Sungur (Ankara), 1091-Necati Bildirici (Kadirli), 1092-Fatih Büyükgüngör (İstanbul), 1093-Serkan Dalgakıran (Mersin), 1094-Suat Yanardağ (Lüleburgaz), 1095-Babür Girgin (Ankara), 1096-Pınar Öztopçu (Eskişehir), 1097-Ömer Yılmaz (Mersin), 1098-Hulusi Özmer (Denizli), 1099-Ramazan Avcı (Burdur), 1100-Kaan Tatlıcı (İstanbul), 1101-Yaşar Turgut (Antalya), 1102-Mehmet Kutlay (Afyon), 1103-Seda Bayarlar (İzmit), 1104-Mahmut Çağlar (İstanbul), 1105-Ümit Özgür Eryiğit (Tokat), 1106-Hacı Osman Karacı (İstanbul), 1107-Mehmet Pürçek (Ardahan), 1108-Fulya Futacı (Ankara), 1109-Murat Yurttabirgül (Sivas), 1110-Hakan Temelli (Zonguldak), 1111-Hüseyin Toker (İstanbul), 1112-Rüştü Toker (İstanbul), 1113-Aziz Kocaman (Sivas), 1114-Tarık Büyükkalkan (Konya), 1115-Ebru Sağbaş (Ankara), 1116-Özgü Özköse (Uşak), 1117-Jülide Küsmez (İzmir), 1118-Adnan Durmuş (Gaziantep), 1119-Dilek Öndilek (İstanbul), 1120-Murat Geniş (Malatya),

MEKTUP ARKADAŞI

KEREM ÖZBİÇER: Yaşım 13. Futbol oynarım. Pul ve kartpostal biriktiririm. Boş zamanlarımı resim yaparak değerlendiririm. Dergi okurlarıyla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Çolakoğlu Sitesi, C Blok. Kat: 7, D: 14. Bornova-İzmir.

DÖNDÜ SOYER: Ortaokul 3. sınıf öğrencisiyim. Müzik dinlemeyi, resim yapmayı, bisiklete binmeyi, kitap okumayı çok severim. Ülkemizin çeşitli yörelerinden arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Mithat Paşa Cad. 7. Sok. No. 6/5. Şirinevler - İstanbul.

BORA TÜRKMEN: Yaşım 11. Özel zevklerim arasında spor yapmak, kitap okumak, pul biriktirmek gelir. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.

HAKAN SARIÇAM: Yaşım 10. Bisiklete binmeyi severim. Ayrıca çeşitli kolleksiyonlarım var. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Karşıyaka Mah. 3. Cad. 8. Sok. No: 31/1. Yenimahalle/Ankara.

SERRA TUNAMAN: 10 yaşındayım. Kayak yapmayı, müzik dinlemeyi, kitap okumayı severim. Babam Malezya'ya tayin oldu. Ben Malezya'da okuyorum. Yaşıtım olan kız arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: 5 Pesiaran Bukit Tunku Kenny-Hill Kuala-Lumpur 11—03 MALAYSİA.

FAHRİ MANDIROĞLU: Yaşım 12. Futolu, pul biriktirmeyi, flüt ve melodikayı severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: 2. Cad: 14. Sok. Nilüfer Apt. 14/11 Bahçelievler - Ankara.

AYŞE YAVAŞ: Yaşım 12. Pul ve bebek biriktiririm. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, yüzmeyi ve seyahat etmeyi çok severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Güllük Mah. Yarım Sok. No: 18/2 Eskişehir.

BAHAR

Her taraf yeşil oldu
Gökler kuşlarla doldu
Sanki bura cennet oldu
Geldi işte bahar.

Geldim gördüm yurdumu
Gezdim dört bir ucunu
Cennet gibi yurdumu
Sen de gördün mü bahar

TAHSİN KICIRLI

✱

ORMANLAR

Ormanları koruyalım
Kesenleri uyaralım
Halka bilgi dağıtalım
Sayılarını çoğaltalım

Ormanları çoğaltalım
Yurdu orman kaplatalım
Ürünleriyle kalkınalım
Üstün düzeye ulaşalım.

ERTAN FİDAN

RESİM

Rıza Ergün

Aydın Kaya

BİLMECE BULMACA

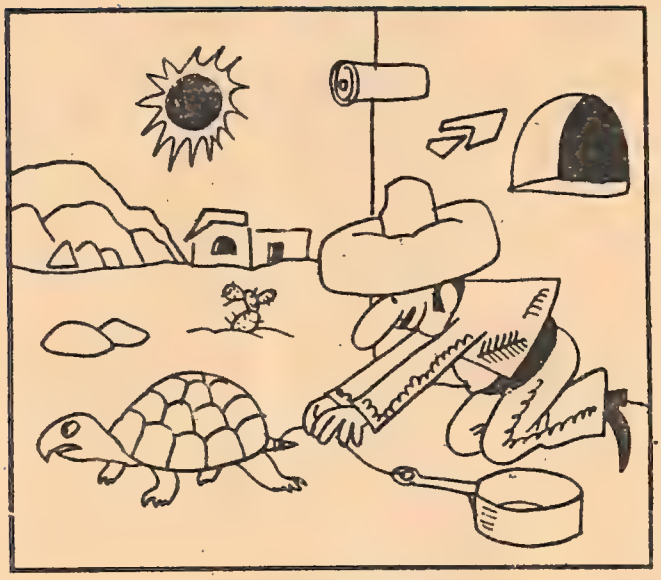

7 BENZER

Yukarıdaki iki resimde birbirine benzer yedi şekil var. Bulabilir misiniz?

8 FARK

Aşağıdaki iki resim birbirine benzer görünüyorlar. Fakat, aralarında 8 noktada ayrım vardır. Bulabilecek misiniz?

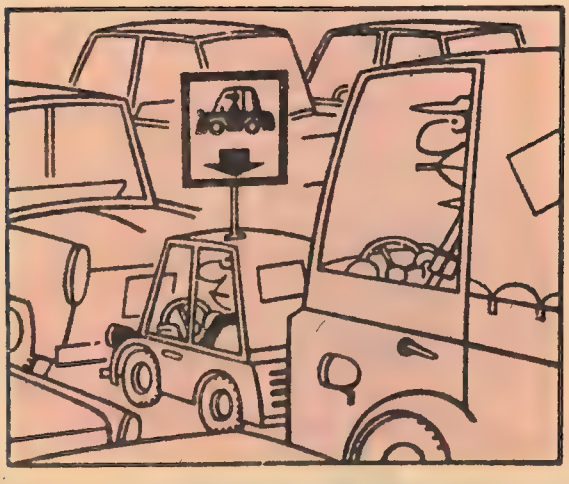

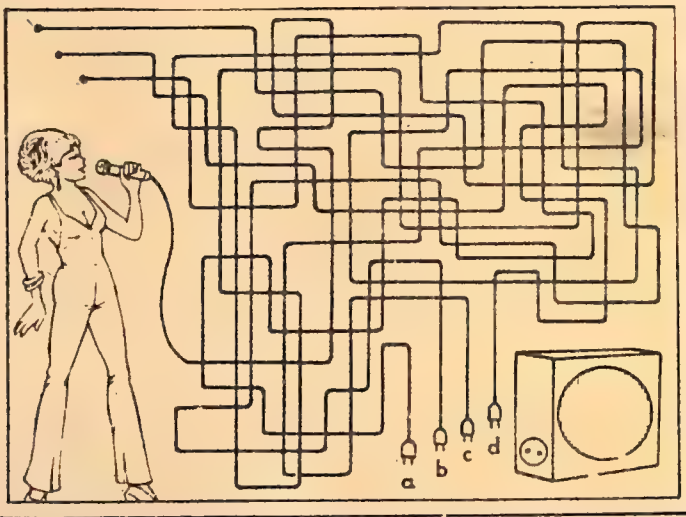

HANGİ KABLO?

Resimdeki şarkıcının sesi çıkmıyor; çünkü mikrofon kablosu prize takılmamış. Hangi ucu prize takalım ki, bayan rahatça şarkısını söyleyebilsin?

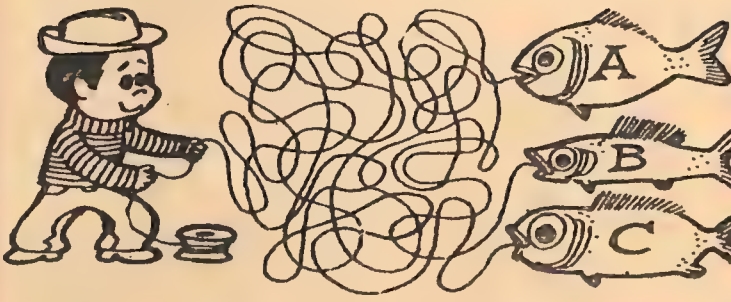

Resimdeki kardeşimizin oltaları karıştığı için, tuttuğu üç balıktan ancak birisini eve götürebilecektir. Hangi balık oltaya takılmıştır? Arayın.

BİLMECE BULMACA

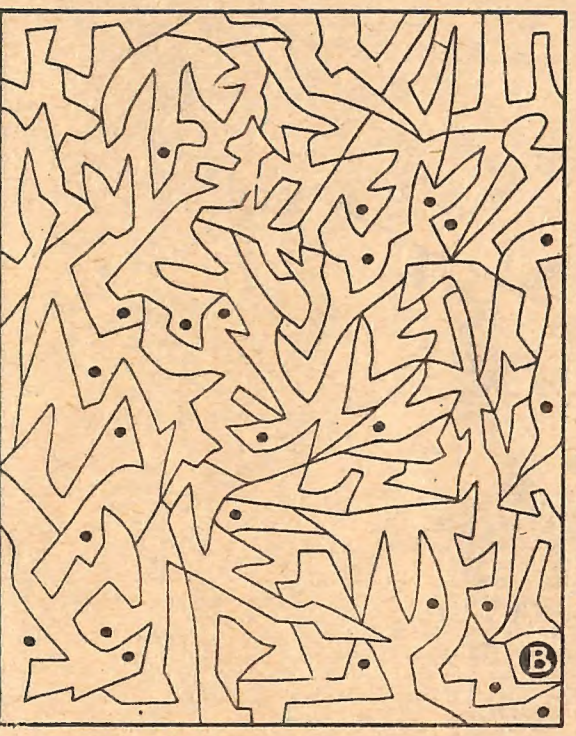

Noktalı yerleri boyayın! Bakalım neler oluyor?

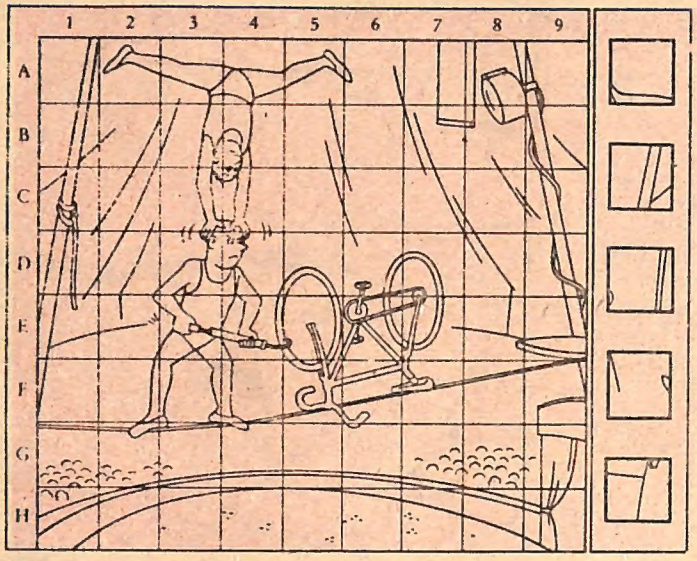

EŞ KARE

Üstte sağdaki küçük karelerden birisi, büyük karedeki parçalardan birinin eşidir. Rakam ve harfleri kullanarak bu kareyi bulabilir misiniz?

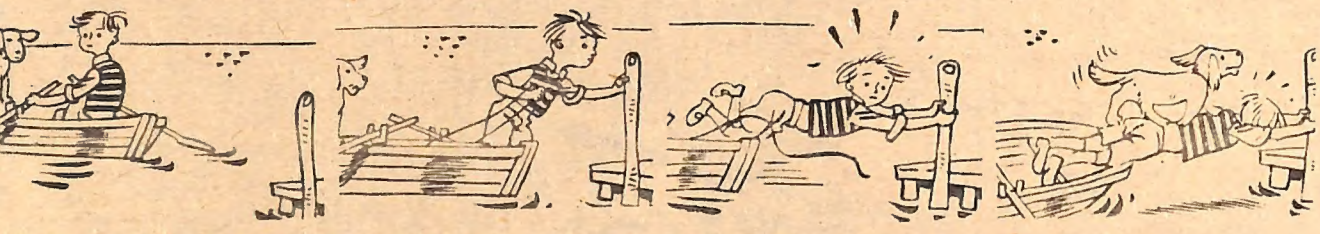

BİR HİKAYE YAZALIM

"Bir Hikâye Yazalım" köşesine gösterdiğiniz ilgi ve gönderdiğiniz birbirinden güzel hikâyeler bizleri çok sevindirdi. Tümünüze güzel yazılarınız ve ilginiz için teşekkürler... Bu hafta yayımlanmaya değer görülen hikâye, Zonguldak'tan Celal Karayormuk kardeşimizin. Kendisini kutlar, 1.000.- TL. telif karşılığının postalandığını bildiririz.

Gördüğünüz resimde çok garip bir hayvan var. Gerçekte böyle bir hayvan ise, yoktur. Yalnız bilmece için hazırlanan bir resimdir ve birçok hayvanın parçalarından oluşturulmuştur. Resimi oluşturan parçalar hangi hayvanlara ilişkindir.?

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

8 FARK: 1— Arkada sağda görülen ağaç, 2 — Ağaçların arkasından görülen soldaki küçük tepe, 3— Adamın en son bıraktığı iz, 4— Adamın kayış ucu, 5— Adamın başlığının arkasındaki kıvrım, 6— Köpeğin arkadaki ayağı, 7— Köpeğin arkada kalan kulağı, 8— Adamın en solda arkadaki izleri.

7 BENZER: 1— Memurun kıravatı ile adamın önündeki peçetenin nakışı, 2— Tutuklunun önündeki küçük taş ile ekmeğin parçası, 3— Memurun göğsündeki yıldız ile masa örtüsünün önündeki yıldız süsü, 4— Palmiyelerin altındaki kaya çizgileri ile garsonun önlük kıvrımı, 5— Tutuklunun arka ayakkabısının tokası ile şişenin mantarı, 6— Memurun kolundaki işaretler ile garsonun tepsisindeki bardağın deseni, 7— Adamın pantalon çizgileri ile masa örtüsünün alt kıvrımı.

SİMETRİK ŞEKİL: 1— Trenin önündeki plâka, 2— Arkadaki tepeler, 3— Direğin fincanları, 4— Tutuklunun piposu, 5— Trenin önündeki kanca, 6— Öndeki taşlar, 7— Rayın ilk tahtasındaki çentik, 8— Trenin önündeki yuvarlak cisim.

TAHTALAR: 1,4,5,7 no'lu tahtalar, ortalarında kare oluştururlar.

ASLANCIK: Rakamların toplamı 105 sayısını verir.

EŞ KARE: 2. kare, istenen karedir.

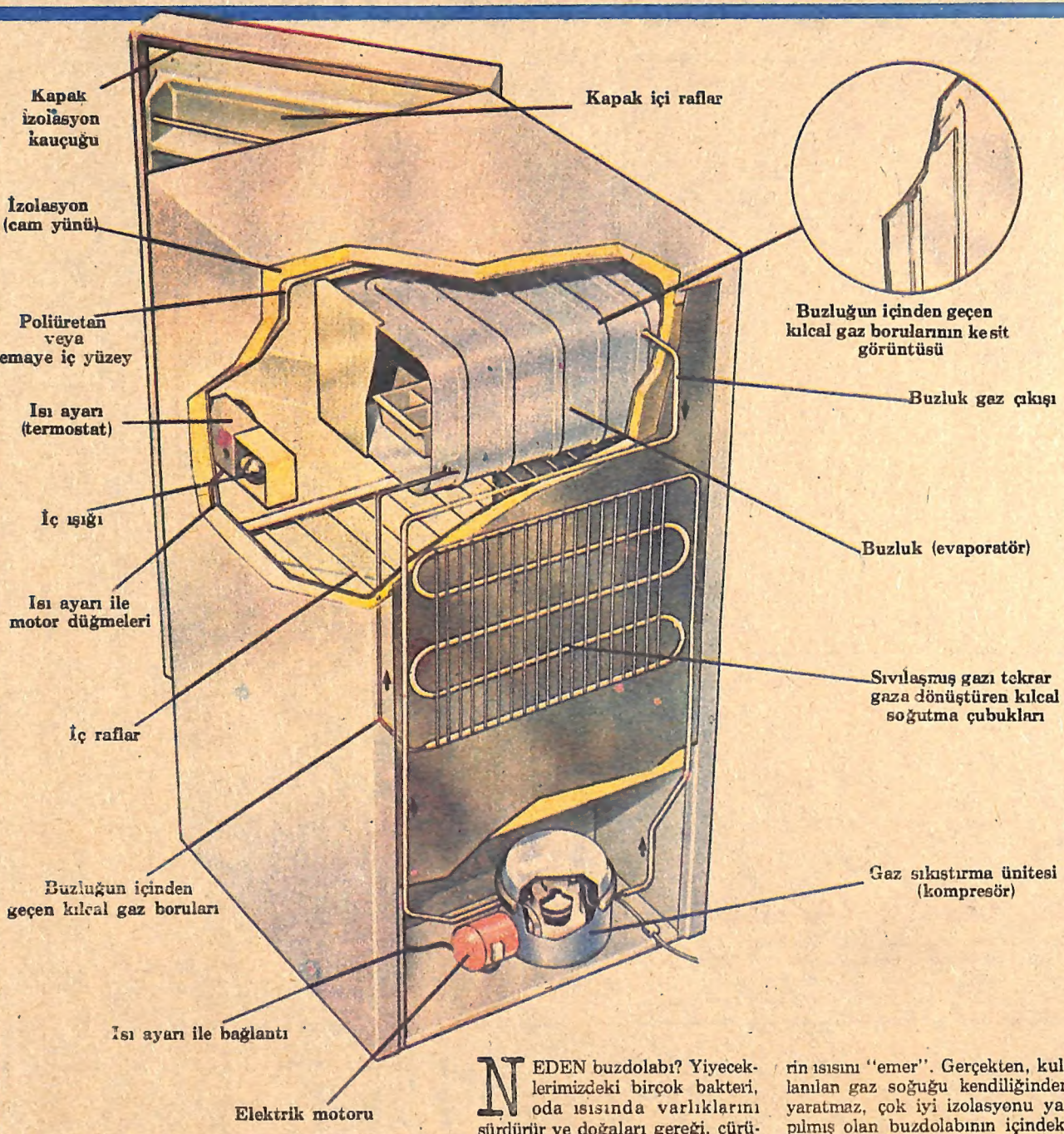

nasıl çalışır?

Buzdolabı

Yaz aylarında en iyi dostumuz

NEDEN buzdolabı? Yiyeceklerimizdeki birçok bakteri, oda ısısında varlıklarını sürdürür ve doğaları gereği, çürümeyi hızlandırırlar. Bu mikroorganizmaların yıpratıcı varlıklarına dur demek, çevre ısısını onlar için elverişsiz düzeye indirmek ile olur, bunu da buzdolabı başarır.

Soğutma, işlemi, buharlaşma ilkesine dayandırılmıştır. Herhangi bir sıvının buharlaşması sırasında, sıvı yüzeyi serinler. Bütün buzdolaplarında, soğutma işlemi, suyun donma ısısının altında kaynama noktasına sahip bir gaz aracılığında başarılır. Gaz, bir elektrik motoru sayesinde sıkıştırılır ve kondensatöre iletilir, burada gaz basınç etkisiyle sıvıya dönüşür. Sıvılaşmış gaz, buzdolabının "evaporatör" adıyla tanımlanan bölümünde buzdolabındaki yiyeceklerin ısısını "emer". Gerçekten, kullanılan gaz soğuğu kendiliğinden yaratmaz, çok iyi izolasyonu yapılmış olan buzdolabının içindeki ısıyı emer ve düşürür, böylece dolabın içindeki soğuk oluşur. Ya da bir başka deyişle, soğuk içeride kendiliğinden oluşur, yoksa içeriye soğuk hava aktarımında bulunulmamaktadır. Isıyı emen sıvı gaz, soğuması için uzun, ince bir yoldan geçer: Buzdolabının arakasındaki soğutma kanallarından. Soğudukça gaza dönüşme tamamlanır ve altta görülen motora vardığında sıvı tekrar, tamamiyle gaza dönüşümünü tamamlamıştır. Bu düzen, buzdolabı çalıştığı sürece aynen korunur. Soğuk hava depolarında da, soğuk hava tertibatlı kamyonlarda, gemilerde de aynı prensip, büyük ölçeklerde uygulanır.

KİTAP KUPONU 24 | BİSİKLET KUPONU 24 | FUTBOL TOPU KUPONU 24 | YABANCI DİL KAMPLARI KUPONU 24 | TELEVİZYON KUPONU 24

Çocuklar!

BAKKALDAN ALACAĞINIZ ② TANE MİS MISIR GEVREĞİ/nin CORN FLAKES "Çok kolay" YAZAN YERİNİ KESİP BİZE GÖNDERİN, TİŞÖRTÜNÜZÜ ALIN!

Sevgili çocuklar,
Sizlere bahar ve yaz boyunca sırtınızdan çıkarmayacağınız tişörtler hazırladık. Bu tişörtleri, spor ve oyun forması gibi de kullanabileceksiniz.

Tişörtünüzü nasıl alacaksınız?

Bakkaldan iki kutu mısır gevreği (Cornflakes) alın. Kutuların yan kenarındaki "Çok kolay" yazılı parçayı kesin. Okunaklı yazılmış isim ve adresinizle birlikte P.K. 129 Mecidiyeköy-İstanbul adresine postalayın. Ama yaşınızla beraber tişörtünüzün "küçük" mü, "orta boy" mu olacağını belirtmeyi sakın unutmayın. Mısır gevreğinizi de afiyetle yiyin.

Mısır gevreği, tozşeker, soğuk süt. Çıtır çıtır. Afiye' olsun.

ÇAĞDAŞ KAHVALTINIZ

Mayıs ve Haziran'da

BEDAVA

3000 TİŞÖRT DAĞITIYORUZ.

«Babam her gece rahat uyuyor. Çünkü... TÜRKBANK'da hesabı var!»

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRK BANK
" ikinci adresiniz "